

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2090 — nočna 2994, 2994 in 2090

Izaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Španija je začetek ...

Svarilo ob resni uri

Vatikansko glasilo razkrinkuje svetovno ofenzivo komunizma

Glasilo Vatikana »Osservatore Romano« ob-
javlja v svoji številki z dne 19. avgusta naslednjo
strašno sliko o državljanski vojni v Španiji in to
na podlagi nepristranskih poročil, ki jih je dobil
od očividcev in beguncev, predvsem pa iz cer-
kvenih krogov, ki so morali poročati o položaju.

Ne bodo je premagala

Uvodoma spominja »Osservatore Romano«
na govor, ki ga je imel sv. oče letos spomladi,
dne 11. junija in v katerem je med drugim dejal:
»da je treba njegova svarila glede komunistične
nevarnosti vzeti resno in da njega mnogo bolj
skrbi usoda posvetnih ustanov, ko pa usoda ka-
toliške cerkve. Kajti sovražniki lahko svoje sovra-
štvo še povečajo in svoje napade še pomnožijo,
toda pred seboj vidijo napis, ki gre čez vsa slo-
veja in čez vse zemlje: Non praevalerunt — ne
bodo je premagali! To je božja beseda in člo-
veška sila resničnosti božjih besed ne bo oma-
jala. To velja za katoliško cerkev. Toda za po-
svetne, človeške ustanove pa ne velja božja pre-
vidnost in one so tiste, ki bodo najbolj trpele.«

Od takrat sta minila dva meseca in grozo-
dejstva, ki jih opravljajo komunisti v Španiji, so
nam priklicali nazaj v spomin te papeževe be-
sed. Poglejmo potek dogodkov.

Dne 18. julija je bil upor vojske v Barceloni
že zaduščen. Dan pozneje beremo v »Vangardias«,
da je »ljudska fronta« imela v glavnem gledališču
v Barceloni veliko zborovanje, kjer sta kot go-
vornika nastopila Gorkin in Nin.

Žejni človeške krvi

Gorkin je v svojem govoru dejal: »Mi go-
tovo nismo žejni človeške krvi in ne iščemo ma-
ščevanja, toda če bi kedaj nastalo vprašanje, da
naj varčujemo s človeško krvjo, potem naj bo
jasno, da je za nas življenje enega samega člo-
veka več vredno kot življenje 10 buržujskih kr-
vososov.«

Islega večera so komunisti v Barceloni rekvirirali vse zasebne avtomobile. Dobili so jih okrog
4.000 ter so jih razdelili med 15.000 miličnikov.
Kot obsedeni in blazni so potem avtomobili z mi-
ličniki dirjali križem po mestu ter pometali
ulice z ognjem iz strelnic, ne da bi se
ozirali, kam strelji padajo. Ko so po ulicah vse
postrelili, kar se ni umaknilo v hiše, so z re-
volverji v rokah udirali v posamez-
ne hiše, kjer so brez izbire vse streljali, kar
jim je prišlo nasproti ali kar so osumili kot so-
vražnika. Od svojih žrtev so zahtevali, da mo-
rajo Boga preklinjati. Ako tega niso sto-
rili, so jih enostavno pobili z revolverji.

Lov na duhovnike - 4000 Din za glavo

Za duhovnike so bili organizirani pravcati
lovi. Do 1000 pezet (4000 Din) je bilo raz-
pisanih na glavo vsakega duhovnika, za
duhovnike, ki so bili vsled svojega delovanja bolj
znani, pa do 3000 pezet. Kar jih v mestu niso mo-
gli pobiti, so jih šli lovit v predmestja in v oko-
lico, kamor so zbežali. Streljali so jih kot »zajce«.
Tudi redovniki, ki so sregli bolnikom, sirotam in
starčkom po raznih ustanovah, so prišli na črno
listo in jih je posebno mladina vzela na muho in
jih postrelila. Toda predno so jih postrelili ali po-
bili, so ž njimi uganjali še strašne stvari, o katerih
je boljše, da se ne govori. (»Osservatore Roma-
no« misli tukaj brez dvoma na ostudna zverinstva
z redovnicami, ki so jih slečene vlačili po
ulicah, jih polivali z bencinom in
se žigali ali jih vezali z električno žico in po-
tem skozi nje napeljali smrtonosni tok itd. itd. —
Op. ured.).

Toda ne samo na duhovnike in redovnike so
organizirali lov. Tudi na bogale in revne meščane
in delavce, ki so komunistične in anarhistične
ideje odklanjali. Kot pse so jih pobijali... Zado-
stovalo je, da so kje nudili duhovniku ali redov-
niku kratko zavetje, pa je že zgorela hiša in so
bili lastniki postreljeni.

Večina smrtnih žrtev je padla od streliv.
Toda ne vsi. Mnogo jih je bilo živih
zažganih, med njimi tudi škofje, drugi so bili
z bencinom politi in na križe pribiti ter prižgani,
zopet drugi so umrli pod različnimi mukami.

Gorkin pa si je kralj v svojem govoru trditel:
»Nismo človeške krvi žejni...«

Problem cerkve rešen...

Za Gorkinom je govoril Nin. Dejal je: »Mno-
go problemov je v Španiji, ki jih je treba rešiti.
Republikanski meščani se ž njimi niso bavili.
Problem cerkve smo že rešili kajti sedaj ne
stoji v Kataloniji nobena cerkev
več...«

Naskok na cerkve

Nin se je najbrže motil. Toda izpovedal je z
okrutno jasnostjo, kaj komunisti v Španiji in dru-
god hočejo. V Barceloni je od 180 cerkva
ostalo samo še par, ki pa so bile vse
strašno oskrunjene. Za požiganje in uničevanje
cerkva so komunisti uporabljali posebne vrste
eksplozivnih snovi, s katerimi je bilo mogoče v
eni sekundi uraliti vsako poslopje (Podobne,
poprej neznane tekoče eksplozivne snovi so našli
tudi pri znani marksistični revoluciji na Dunaju in
je sedaj ugotovljeno, da prihaja iz ruskih tvornic.
Op. ured.). Toda podiranje cerkva še ni bilo za-
dostno. Komunisti in anarhisti so se z zverinsko
strašnoostjo vrli tudi na vse svete podobe, na
hišne oltarčke itd. Ko so vdrali v hiše in opravljali

hišne preiskave, je bilo prvo njihovo vprašanje:
Ali imate kakšen oltar v hiši? Ako so
ga našli, je zlezel skozi okno na cesto, lastnika
pa so ustrelili kar na licu mesta. Po bolnišnicah
so se morale sestre preobleči v posvetno obleko
in same znašali na kupe svete podobe in male
oltarčke. Ker so se zoperstavljale so jih pobijali
ali jih vrgli ven med podivjane množice... Predno so cerkve in zasebne hiše,
kjer so našli oltarje, požgali in uničili, so jih se-
veda temeljito izropali.

Z veliko jezo so se vrgli tudi na uničevanje
knjig. Cele dragocene zasebne knjižnice so bile
uničene. Od cerkva pa do gradov, kamor so nosili
svete predmete in knjige, je bila cesta tlakovana
s cerkvenimi plašči in dragocenimi knjigami. Ve-
mo, zakaj ste močnejši od nas, so vpili komu-
nisti, »zato, ker imate več knjig kot mi! Sedaj vam
bomo pa knjige uničili...«

Hujše kot barbari

Zaustavili se tudi niso pred pokopališči.
Čakali smo morali več kot tisoč let, da smo prišli
v našo takomimovano kulturo stoletje in da smo
dočakali strunstva, kot so se dogajala v Barce-
loni. Barbari davnih dni. Barbari narodi Afrike
in Azije, spoštujejo svoje mrtve. Celo stari po-
ganski Rim se ni upal dotakniti grobov prvih
kristjanov, čeprav so bili vsi njihove vere po-
morjeni. V Barceloni pa smo doživeli dejanja, kot
jih zgodovina človeštva ne pozna. »Osservatore
Romano« nalo opisuje vlom komunistič-
nih tolp v samostanska grobišča, iz katerih so
znosili rakve na ulice, jih odpirali in mrlje
če javno izpostavljali ter ž njimi uga-
njali strahotne svinjarije.

Mesto podobno klavnici

Celi deli mesta so postali navadna klav-
nica. Nikdo ni čistil ulic, nikdo ni odstranjeval

mrtiških trupel, ki so ležala po kupih naokrog ter
začela gniti na vročem soncu. Nikdo se ni brgal
za krik ranjencev, nikdo na vpilje ljudi, ki so v
dnevih splošne morije zblazneli in so kot živina
v tolpah letali okrog po ulicah. Končno se je ob-
čina odločila in začela s požiganjem vse nesna-
ge. Blazneže so postrelili, ranjence so usmrtili in
vse pometali na kupe in požgali. Smrad nagnitih
in polsežganih človeških trupel, dim, ki se je valil
iz cerkva in samostanov ter širil svojevrsten duh,
hreščeče vpilje znorelega ljudstva, vse to je nu-
dilo strahotno peklenko sliko, kot je člove-
štvo še ni videlo.

Po načrtu

Človek bi mislil, da je bilo to razdejanje delo
samo nekaterih posameznikov, ki so jih njihovi
zverinski goni zapejali do takih činov. Toda na
žalost, na žalost moramo reči, da to ni res. Niso
posamezniki morili in požigali in uničevali, mar-
več gre za organizirano delo, izpeljano po
vnaprej pripravljenih načrtih, ki veljajo ne samo
za Španijo, marveč za ves svet. Isto, kar je ko-
munizem napravil v Španiji, po načrtu, sistema-
tično in preudarno, to hoče izvesti po vsem svetu.

V Španiji je bila komunistična stranka osnov-
ni temelji za »ljudsko fronto«, ki se je okrog nje
zbrala in organizirala. Moskovska Kominterneta je
dne 20. avgusta 1935 odobrila letno poročilo špan-
ske komunistične stranke in ji dala na razpolago
5 milijonov pezet (20 milijonov Din) za nadaljno
»delovanje«, katerega sadove sedaj vidimo...
Generalni napadalni načrt je izročil vodstvo ko-
munistične vstaje v Kataloniji (Barcelona je katalo-
nska prestolnica) anarhistični iberški zvezi in
anarhistična zveza je tudi bila, ki je v imenu Ko-
minterneta izvedla vsa naštetla zverinstva v Bar-
celoni.

Komunizem se svojih dejanj ne sramuje

Vse točno tako, ko je Bela Kun svoje dni
divjal na Madžarskem in pozneje na Krimu. Ta
zloglasni židovski terorist ni bil pred par meseci
zastoj v Barceloni. Proletarska olimpijada, ki je
bila v Barceloni organizirana, je bila samo zu-
nanji povod, da so se smeli teroristi nemoteno in
skoraj neopaženo sestati in pripraviti vse do naj-
manjše podrobnosti. Prišli so največji ruski, špan-
ski, francoski, meksikanski komunisti, ne da bi
bile vlade le najmanjše sumile, kaj se pripravlja.
In danes je zopet svetovni komunizem solidaren
v splošnem odobravanju vsega, kar se je v Špa-
niji zgodilo.

Komunisti se svojih dejanj tudi ne sramujejo.
Javno pridigujejo svoje sovraštvo do Boga in proti
vsemu, kar je božjega. Javno sramotijo vse sve-
tlinje, javno teptajo božje in človeške zakone in
ne pripoznajo niti tistih osnovnih naravnih zako-
nov, ki se jim klanjajo najbolj barbarske kulture
vseh časov človeške zgodovine.

Strašni dogodki v Barceloni dokazujejo,
kakšna nevarnost za človeško kulturo je komu-
nizem. In zopet ponavljamo, da se je komunizem
cerkvi, ki ima božje jamstvo za svoje frajanje,
manj bati, kakor pa naj bo strah pred njim razne
človeške ustanove.

Oskrunjevanje mrtličev v Barceloni.

Protiboljševiška fronta vstaja

Nemčija - Avstrija - Italija - Madjarska

Sestanek Schuschnigg - Horty - Hitler - princ Umberto

Rim, 21. avg. b. Spricho vedno bolj zaostroju-
čega se mednarodnega položaja, ki je nastal za-
radi dogodkov v Španiji, polagajo tukaj veliko
važnost na sestanek, ki sta ga imela Schuschnigg
in Horty. Kako tudi sestanek, ki bo,
kakor govorijo, med Hortyjem in Hitler-
jem. Schuschnigg in Horty sta se se videla 21.
t. m. zjutraj na ogrskem poslanstvu na Dunaju.
Sestanek je trajal 20 minut, nakar je Horty od-
potoval v avtomobilu dalje na Tirolsko.

Italijanski diplomatični krogi izjavljajo, da
je sestanek znamenje čedalje bolj poglobljajočega
se prijateljstva in sodelovanja med Avstrijo in
Madjarsko. Sestanek nikakor ni bil osebnega zna-
čaja, ampak je šlo za utrditev zavezništva, ki ob-
stoja med Avstrijo, Ogrsko in Italijo. V tej zvezi
se omenja tudi bivanje italijanskega pre-
stolonaslednika Umberta, ki je pred
nekaj dnevi bil s svojo soprogo Marijo Pionon-
tesko na na obisku v Solnogradu. Tudi obisk
Hortyja v Tirolah bo imel značaj tesnega sode-
lovanja, ki obstoja med Avstrijo, Madjarsko in
Italijo.

Dobro poučeni krogi namreč pravijo, da se
bo madjarski regent Horty ob priliki svojega
»lovskega« bivanja na Tirolskem sestel v obmejni
vasi Vorderriess na Bavarskem z državnim kancler-
jem Hitlerjem. Brez dvoma se bosta državnika na
tem sestanku razgovarjala tudi o položaju, ki je
nastal v Evropi zaradi podpore, ki jo nujata Fran-
cija in Rusija komunistični vladi v Španiji, kar bo
imelo nujno za posledico čim tesnejše sodelovanje
med Nemčijo, Italijo in srednjeevropskimi država-
ma Avstrijo in Madjarsko proti »komunistič-
nemu bloku« v Evropi.

Pariz, 22. avg. b. Po vesteh iz Madrida je
predsednik vlade Giral izjavil, da sploh ne bo
odgovoril na nemške proteste zaradi ladje »Ka-
merune«. Zaradi takega stališča madridske vlade,
ki bi moglo še bolj ogroziti mednarodni položaj,
piše današnji »Tempe«, da bi bilo potrebno, da
madridska vlada da Nemčiji običajno zadoščenje.

kakor je storila to v zadevi francoskih in angle-
ških ladij.

„Nemčija ne bo trpela izzivanja židovskega boljševizma“

Berlin, 22. avgusta AA. (DNB). »Völkischer
Beobachter« piše o protestu, ki ga je nemška vlada
vložila v Moskvi in v Madridu zaradi klevetniške
kampanije tamkajšnjih radiopostaj. Ta protest do-
kazuje, da Nemčija ne bo trpela nadaljna izzivanja
židovskega boljševizma in sistematične klevetanje
Adolfa Hitlerja in njegove vlade. Če se Moskva in
Madrid ne moreta navaditi na dostojno obnašanje,
potem bodo boljševiki na drug način
prisiljeni k temu.

Italija - neutralna

Rim, 21. avg. Italijanski poslanik pri pariški
vladi grof Ciano je danes izročil francoskemu
zunanjemu ministru odgovor Italije na francosko
noto v nemševanju v španske zadeve.

Italijanska vlada v tej noti izjavlja, da se bo
popolnoma pridružila francoskemu predlogu o ne-

vmešavanju v španske zadeve pod pogojem
da se prepove tudi vsaka indirektna podpora
eni ali drugi španski stranki, ki obstoja in zbiranju
prispevkov ali nabiranju prostovoljcev.

Morajo se uničiti tudi vse pogodbe, na podlagi
katerih se že sedaj izvajajo naročila za orožje,
municijsko in letala za eno ali drugo stranko v Špa-
niji.

tretjeto pa mora nevmešavanje veljati ne samo
za one države, ki jih omenja francoska vlada, am-
pak za vse države sploh, ki izdelujejo vojno
orožje.

Jugoslavija neutralna

Belgrad, 22. avgusta. m. Zaradi koraka, ki ga
je francoska vlada napravila pri vladah zainteresi-
ranih držav, pozivajo jih, naj pristopijo k dekla-
raciji o nevmešavanju v notranje zadeve Španije,
je predsednik vlade dr. Stojadinović obvestil da-
nes tukajšnjega francoskega poslanika, da je jugo-
slavska vlada pripravljena, da se pridruži tej
deklaraciji ter da radi tega prepoveduje izvoz in
transitni prevoz orožja, streliva in vojnega mate-
rijala v Španijo pod pogojem, da to ne velja kot
precedent.

Po španskih bojiščih

Poročila rdečih

Položaj rdečih v Gijonu je obupen

La Coruna, 2. avgusta. AA. DNB poroča: Tu-
kaj so snoči ujeli tretji radiotelegrafski obupni
poziv, ki so ga rdeči v Gijonu poslali vladi v Ma-
dridu. V tem poročilu se pravi, da je položaj v
Gijonu brezupen. Madrid je odgovoril, da pomoči

ne more poslati in je pozval somišljenike, da naj
se bore do zadnjega človeka in da naj ne pošiljajo
več pozivov na pomoč, ker take pozive lahko spre-
jema ves svet in se s tem dviga razpoloženje na-
sprotnikov.

Malaga se je uprla rdečim

La Coruna, 22. avgusta. AA. (DNB) Tukajšnji
radio objavlja, da se je posadka v Malagi, ki je
bila zvesta madridski vladi, uprla. Na ulicah se
posadka bori s komunisti in nji enakimi elementi.

Poročila belih

Sevilla, 22. avgusta. AA. Havas poroča: Ge-
neral Quiroga de Llano je imel snoči po radiu go-
vor, v katerem je posebno poudaril: Radio postaja
v Jeanu poroča, da Cordoba ne potrebuje ojačeni.
Tamkajšnje čete so dovolj močne za borbo. Da-
si njihovo število ni veliko, je vendarle njihova
morala zelo visoka. Kje so torej tisti strašni na-
padi, ki jih objavlja vlada iz Madrida. Spremenili
so se v težke poraze na vseh frontah. Vladna ko-
lona, ki je bila včeraj potolčena na bojišču pri
Cordobi, je pustila na bojišču 12 ujetnikov. Mismo
včeraj v Aragoniji razgnali katalonsko kolono in
ujeli 23 tovornih avtomobilov, eno strojno in
sedem pušk s strelivom. Do novega spopada je
prišlo pri Navalperalu, kjer so bili marksisti po-
tisnjeni nazaj in so imeli težke izgube. Severo-
vzhodno od Badajosa je bil ubit komunist Carton,
ki je poveljeval koloni. Ubityh je bilo še 109 nje-
govih tovarišev. General ob koncu svetuje Brietu,
da naj pripravi svoje letalo za beg.

Rdeča bratovščina

Komunisti vsega sveta pomagajo madridskim teroristom

Mehikansko streljivo

London, 22. avgusta. AA. Poročajo iz Vera-
cruza. Semkaj je prispel iz Mexica transport
25 vagonov vojnega materiala, ki ga bodo vkrcali
na ameriški parnik »Magelan 2«. Dasi uradno ne
dajejo nobenih pojasnil, se vendarle izve, da je ta
material namenjen španski vladi.

Francoske bombe

Lisabona, 22. avgusta. AA. (DNB) Zastopnik
vlade v Burgosu je poslal vsem zostopnikom vele-
sil in portugalski vladi naslednjo noto:

Na fronti pri Guadarami je rdeča eskadrila
15 letal napadla bele čete. Na nekaterih letališčih

je jasen znak francoskega letalstva. Pri To-
lozi in na drugih krajih fronte so fran-
coska letala metala bombe na bele čete, na-
to pa so se vrnila na francoske baze. Komunistič-
ne čete pri San Sebastianu imajo municijo fran-
coskega porekla. Nacionalistična vlada v
Burgosu daje tujim zastopnikom vse na razpolo-
go, da se sami pouče na licu mesta o navedenih
obtožbah.

Pariz, 22. avgusta. b. »Echo de Paris« poroča,
da španski konzulat v Marseilleu še nadalje zbira
prostovoljce za špansko rdečo milico. Doslej je
bilo rekrutiranih že nad 3000 mož, večinoma ino-
zemcev.

Iz učiteljske službe

Premestitve, upokojitve, napredovanja ...

Belgrad, 22. avg.

Premeščeni so

Ambrožič Ivana iz Dolenje vasi (okr. kočevski) v Ljubljano (okr. Ljubljana mesto).
 Arh Josipina iz Bohinjske Bele (okr. radovljanski) v Zgornjo Sisko (okr. Ljubljana okolica).
 Azarov-Bahovec Mihaela iz Kranjske gore (okr. radovljanski) na Trato (okr. škofjeloški).
 Bernot-Golob Franja iz Dobrove (okr. Ljubljana okolica) v Hrušico (okr. Ljubljana okolica).
 Bon Alojzija iz Podgrada (okr. novomeški) v Dobovo (okr. brežiški).
 Božič Miroslav iz St. Janža v Veliki Trn (okr. krški).
 Božič-Vrhanjak Ana iz Kal (okr. krški) v Veliki Trn (okr. krški).
 Čarman Ivana iz Velikega Trna (okr. krški) v Mengeš (okr. kamniški).
 Čekovin-Grile Marija iz Streklejceve (okr. črnomeljki) v Kranj (okr. krški).
 Čopić Elizabeta iz Šmartne pod Šmarno goro (okr. Ljubljana okolica) v St. Vid nad Ljubljano (okr. Ljubljana okolica).
 Debevec Roza iz Zvenetj (okr. murskosoboški) v Sečinu ob Dravi (okr. Maribor levi breg).
 Dešković Milan iz Slivnice (okr. Maribor desni breg) v Mursko Soboto (okr. murskosoboški).
 Dominko Stanislav od Sv. Petra pod Sv. gosmi (okr. šmarnski) v Virštanj (okr. šmarnski).
 Dovgan Ana od Sv. Miklavža (okr. ptujski) na Krško (okr. litijski).
 Flere-Kosi Viktorina iz Ptuj (okr. ptujski) v Ljubljano (okr. Ljubljana mesto).
 Gale Ana iz St. Jurja pri Grozuplju (okr. Ljubljana okolica) v Leskovec (okr. krški).
 Grašamovič-Grubelnik Marija iz Črensove (okr. dolnjelendavski) v Trzin (okr. dolnjelendavski).
 Globočnik Justina iz Škofjane pri Turjaku (okr. Ljubljana okolica) v St. Vid pri Stični (okr. litijski).
 Grčman-Trtnik Vekoslav iz Rajhenburga (okr. brežiški) na Zidani most (okr. laški).
 Japelj Pavel iz Hini (okr. novomeški) v Smlednik (okr. krški).
 Japelj Darinka iz Hini (okr. novomeški) v Smlednik (okr. krški).
 Jelenc Ivana iz Dolenje Nemške vasi (okr. novomeški) v Trebnje (okr. novomeški).
 Jurančič Josip od Sv. Marka (okr. ptujski) v Telče (okr. krški).
 Jurančič Leopoldina od Sv. Marka (Ptuj) v Telče (okr. krški).
 Juršič Hedvika od Sv. Duha (okr. ptujski) v Dobovec (okr. krški).
 Kastelic Angela iz Jesenice (okr. radovljanski) v Ljubljano (okr. Ljubljana mesto).
 Komac Slavko iz Ptuj (okr. ptujski) v Fiksince (okr. murskosoboški).
 Kolar-Marovček Zora iz Hrastrnika (okr. laški) v Toplice pri Zagorju (okr. litijski).
 Klan Neža iz Dolenje vasi (okr. kočevski) v Ribnico (okr. kočevski).
 Kete Antonija od Sv. Lenarta (okr. škofjeloški) v Ligojno (okr. Ljubljana okolica).
 Kemperle Ljudmila iz Kape (okr. ljutomerski) k Sv. Jurju (okr. murskosoboški).
 Kontler Julij iz Koprivnika (okr. kočevski) v Studence pri Mariboru (okr. Maribor desni breg).
 Kontler Marija iz Koprivnika (okr. kočevski) v Studence pri Mariboru (okr. Maribor desni breg).
 Kragelj-Zuber Terezija iz Trzšča (okr. krški) v Mokronog (okr. krški).
 Kudašev-Cvetkovič Cecilija iz Rogatec (okr. šmarnski) v Šmarje pri Jelšah (okr. šmarnski).
 Lavrič Stanko od Sv. Lovrenca na Pohorju (okr. Maribor desni breg) v Krčevino (Maribor levi breg).
 Likar Leopold iz Blagovice (okr. kamniški) na Dol pri Ljubljani (okr. Ljubljana okolica).
 Likar-Einspieler Marija iz Blagovice (okr. kamniški) na Dol pri Ljubljani (okr. Ljubljana okolica).
 Martič Marijeta od Sv. Stefana (okr. šmarnski) v Škofjan pri Turjaku (okr. Ljubljana okolica).
 Matoh Terezija iz Škofjane (okr. krški) v Matič Slatnik (okr. novomeški).
 Medved-Cetin Rozalija iz Pišec (okr. brežiški) v Cerklje (okr. krški).
 Nežić Olimpija iz Trnja (okr. dolnjelendavski) v Črensove (okr. dolnjelendavski).
 Piskernik Helena iz Jezerskega (okr. krški) v Boh. Bistrice (okr. radovljanski).
 Plut-Zupančič Marija iz Dragatuša (okr. črnomeljki) na Ulec (okr. logaški).
 Pišec Ana od Sv. Jurja (okr. murskosoboški) v Kapele (okr. ljutomerski).
 Pustotnik Marija iz Slivnice (okr. šmarnski) v Škofjo Loko (okr. škofjeloški).
 Ravnikar Marija iz Preloke (okr. črnomeljki) v Svibno (okr. krški).
 Rejc-Mozetič Gabrijela iz Breznice (okr. radovljanski) na Jesenice (okr. radovljanski).
 Rupret-Lipovec Ivana iz Smlednika (okr. krški) v Kranj (okr. krški).
 Sancin-Bunc Mara iz Hajdine (okr. ptujski) na Breg (okr. ptujski).
 Sivec Franc iz Zagradca (okr. novomeški) v Ljubljano (okr. Ljubljana mesto).
 Slabe Karol iz Globokega (okr. brežiški) v Bušče vas (okr. krški).
 Slabe Marija iz Cerkelj (okr. krški) v Bušče vas (okr. krški).
 Slapar Vera iz Ajdovca (okr. novomeški) na Studence (okr. krški).
 Stanonik-Grum Franja od Sv. Florijana v Dolu (okr. konjiški) v Celje (okr. celjski).
 Sappah Ana iz Šmartne na Pohorju Maribor desni breg) v Slov. Bistrico (okr. Maribor desni breg).
 Seme Ana iz Dolenje Logatca v Belgrad na delo v prosvetno ministrstvo.
 Šitnik Ana iz St. Gotarda (okr. kamniški) v Dobovo (okr. brežiški).
 Šestan Dušan iz Ptuj (okr. ptujski) v Veliko Horvatsko (okr. pregradeški).
 Štefančič Jakob iz Moščancev (okr. murskosoboški) v Prihovo (okr. konjiški).
 Šturm Franica iz Ponikve ob južni železnici (okr. šmarnski) v Slivnici (Maribor desni breg).
 Šušteršič Josipina iz Zabukovja (okr. brežiški) v Brežice (okr. brežiški).
 Šušteršič Franciška iz Blagovne (okr. celjski) v Moravce (okr. kamniški).
 Tanai Terezija iz Dola pri Litiji (okr. litijski) v Hotizo (okr. dolnjelendavski).
 Tavčar Gabrijel od Sv. Antona nad Rajhenburgom (okr. brežiški) v Novo mesto (okr. novomeški).
 Tavčar Angela iz Javorniškega Kola (okr. radovljanski) v Kranjsko goro (okr. radovljanski).
 Torelli Janko iz Gorjuš (okr. radovljanski) v Bučko (okr. krški).
 Torelli-Veseli Marija iz Mirne peči (okr. novomeški) v Bučko (okr. krški).

Tratnjek Davorin iz Dolkeševja (okr. dolnjelendavski) v Dolno Lendavo (okr. dolnjelendavski).
 Trček Ludovika iz Gornjega Lakoša (okr. dolnjelendavski) v Sece (okr. kamniški).
 Trtnik Marija iz Šafarskega (okr. ljutomerski) v Moravce (okr. kamniški).
 Udir Franciška iz Velike doline (okr. krški) v Koroško Belo (okr. radovljanski).
 Velkavrh-Lavrin Kristina iz Preserja (okr. Ljubljana okolica) v Dolni Logatec (okr. logaški).
 Vilhar Pavla iz Zagradca (okr. novomeški) na Ježico (okr. Ljubljana okolica).
 Vrečko Martin iz Virštanja (okr. šmarnski) k Sv. Petru pod Sv. gorami (okr. šmarnski).

Upraviteljske dolžnosti so razrešeni

Bregant Hinko v Rušah (okr. Maribor desni breg).
 Gole Josip pri Sv. Juriju pod Kumom (okr. krški).
 Gregorc Dragotin v Mokronogu (okr. krški).
 Humer Franjo v Škofjanu (okr. krški).
 Kramer Franjo v St. Petru (okr. Maribor levi breg).
 Pečnik Ivan v Radečah (okr. krški).
 Strehovec Franc v Strugah (okr. kočevski).
 Vanič Janko v Krškem (okr. krški).
 Vavda Mirko pri Sv. Marijeti ob Pečnici (okr. Maribor levi breg).
 Voglar Alojzij na Vidmu ob Savi (okr. brežiški).

Za upravitelje so postavljeni

Čuk Franjo v Radečah (okr. krški).
 Globokar Ivan v Grahovem (okr. logaški).
 Horvat Ivan v Krškem (okr. krški).
 Japelj Pavle v Smledniku (okr. krški).
 Lavrič Stanko v Krčevini (Maribor levi breg).
 Likar Leopold v Dolu pri Ljubljani (okr. Ljubljana okolica).
 Ločinčič Franc v Mavčičah (okr. krški).
 Logar Franjo v Laporjah (okr. Maribor desni breg).
 Merzar Franc v Žužemberku (okr. novomeški).
 Štefančič Jakob v Prihovi (okr. konjiški).
 Strekelj Ivan na VI. deški šoli v Ljubljani (Sp. Šiška).
 Tratnjek Davorin v Dolni Lendavi (okr. dolnjelendavski).

Vpokojeni so

Barle Marija v Smihelu pri Novem mestu (okr. novomeški).
 Boštjančič Katarina v Kostanjevici (okr. krški).
 Gorup Josip, okrajni šolski nadzornik v Ptuj. Mišič Ivan na Raki (okr. krški).
 Miklar Franc v Ljubljani (okr. Ljubljana mesto).
 Osenjak Marija pri Lovrencu (okr. ptujski).
 Peterlin Alojzij v Kamniku (okr. kamniški).

Napredovali so v IX. skupino

Ahačič Ludovik v Črensove.
 Berce Vladimir v Koprivni.
 Dolenc Stanislav v Gornji Lendavi.
 Korban Anton v Dragatušu.
 Kralj Zorislav v Centibi.
 Štefančič Jakob v Prihovi.
 Zolnar Bogdan v Petrovi vasi.

Napredovali so v VIII. skupino

Brunstajner-Smalc Stefanija v Strugah.
 Farazin Lovro v Ptuj.
 Fister Julijana na Zdobah.
 Jereb Bogomir v Prežganjih.
 Kocijančič Josipina v Prevaljah.
 Lang Hilda v Prevaljah.
 Leskover Anica v Kamnici pri Mariboru.
 Milkovič Adam v Selah.
 Peček Marta v Ptuj.
 Prešeren Josipina v Ljubljani.
 Viher Miroslav v Pincah.

Dodeljeni so

Ambrožič Ivana, učiteljica v Ljubljani je postavljena na licejsko deklisno šolo v Ljubljani in dodeljena prosvetnemu oddelku banske uprave.
 Arh Josipina, učiteljica v Ljubljani na osnovno šolo Ljubljana-Zgornja Šiška.
 Bajc Malešmiljan iz L. deške šole v Ljubljani na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad.
 Bolčina Albina, otroška vrtnarica osnovne šole Ljubljana-Zgornja Šiška na otroški vrtec L. deške šole v Ljubljano na Tabor.
 Cepuder-Ferenčak Marija, učiteljica v Mariboru je postavljena na drugo deklisno šolo v Mariboru.
 Est-Dela Mara iz VI. deške osnovne šole v Ljubljani na osnovno šolo Bežigrad.
 Flere-Kosi Viktorina, učiteljica v Ljubljani je postavljena na prvo deklisno šolo v Ljubljano.
 Flegić Bogomir iz II. deške šole v Ljubljani na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad.
 Filipčič-Korbar Gabrijela iz IV. deklisne šole v Ljubljani na dnevno zavetišče v Ljubljano Zg. Šiška.
 Kastelic Ivana, otroška vrtnarica v Ljubljani na otroški vrtec osnovne šole Ljubljana-Zgornja Šiška.
 Kobal Josip dodeljen dijaškemu internatu učiteljskega doma v Ljubljani se vrača na svojo redno dolžnost na I. deški narodni šoli v Ljubljani.
 Kokalj Stefanija iz VI. deške osnovne šole v Ljubljani na osnovno šolo Bežigrad.
 Kozak-Seljak Ljudmila iz deklisne šole na liceju v Ljubljani na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad.
 Levstik Leopold iz osnovne šole Ljubljana Vič na IV. deško osnovno šolo v Ljubljano.
 Lovše Ivan dodeljen dijaškemu internatu učiteljskega doma v Mariboru se vrača na svojo redno dolžnost na IV. deški šoli v Mariboru.
 Matkovič Marija s šole za manj nadarjene v Ljubljani v razred za manj nadarjene v Ljubljani-Moste.
 Pahor Jože iz VI. deške osnovne šole v Ljubljani na osnovno šolo Bežigrad.
 Plesničar Pavel iz I. deške šole v Ljubljani na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad.
 Ribičič Josip s prosvetnega oddelka banske uprave na osnovno šolo Ljubljana-Sv. Peter.
 Rojc Andrej s prosvetnega oddelka okr. načelstva v Kranju se vrne na svojo redno dolžnost na deški osnovni šoli v Kranju.
 Roth-Prešeren Josipina otroška vrtnarica IV. deklisne šole v Ljubljani na otroški vrtec osnovne šole Ljubljana-Bežigrad.

Delavstvo je del naroda

Skupnost slovenskega naroda vsebuje prav vse stanovne in poklicne in med temi delavski stan ni zadnji. Za kmetiskim stanom je delavski stan med Slovencev drugi, ako računamo samo ljudi, ki se preživljajo izključno z industrijskim delom in ki nimajo nobenih dohodkov od zemlje ali od kupčije, oziroma vsaj pomembnih ne. Minuli so časi, ko so bili Slovenci izključno le kmetovalci ter je bila le manjšina izobraženstva v mestih tudi našega rodu in slovenske zavesti. Razvoj zadnjih 80 let, ko se je pričela široka sprememba naših tleh in ko se je naglo pričel velik del naroda po poklicih seliti iz kmetijskih v industrijske pridobitne panoge, je dal slovenskemu narodu povsem drug značaj. Slovenski narod postaja čim dalje tudi narod delavcev in kdor skrbi za usodo našega naroda, ta mora računati tudi z usodo širokih delavskih množic. Brezvestno bi bilo, ako bi kdo sedaj omalovažujoče šel čez skrbi in stiske stanu industrijskega delavstva ter bi se skrbi priglasi kot nevažne ali manj važne. Naša narodna zavest nas sili z vsem moralnim pritiskom, da smo pravi patrioti, ne samo z besedo in z navdušenimi vzkliki, temveč da priznavamo industrijskemu delavstvu njegove polne pravice do življenja ter da se trudimo, da to delavstvo živi človeka dostojno življenje. Enako kakor kmet, mora biti tudi delavec oskrbljen z vsem potrebnim in ne sme biti samo predmet izrabljanja na taki stopnji, kakor sta bila suženj ali tlačan. Preseneča nas bistvoindnost slovenskega kmeta, ki nikdar nikoli ne nasprotuje težnjam slovenskega industrijskega delavstva, ker ve, da je borba industrijskega delavstva za večji kos kruha in za večji prostor na soncu tudi njegova borba. Ne med Slovenci, ne med vsemi Jugoslavlani, nikjer ni tistih nasprotij med delavci in kmeti, ki postajajo po drugih državah skoraj usodna za narode in ljudstva.

Prav sedaj doživljamo napore industrijskega in tudi obrtniškega delavstva za zboljšanje položaja. Ponekod je delavstvo v ofenzivi ter si akusa z različnimi sredstvi pridobiti boljše mezdle, bolj ugoden delaven čas, odpravo krivic, drugod pa je delavstvo v defenzivi ter se obupno brani pred pritiskom, da mu vzame vlekakapital še nekaj od dosedanje skromne skorjice kruha. Slovenska javnost in vsak pošten človek sta nedvomno na strani delavstva, dokler se to poslužuje zakonitih sredstev.

Na drugi strani pa opazujemo početje kapitala, zlasti tujega, ki si je znal v letih po prevratu ustvariti na slovenskih tleh gospodujoč položaj in ki pretirava že itak znane metode, eno v želji po čim večjem dobičku. Skoraj nikjer ne vidimo pri tujem kapitalu stremeljenja, da bi njegovo početje odgovarjalo splošno umiljivim socialnim načelom. Mi vidimo, da se n. pr. tekstilni industriji godi pri nas, kakor žlahtni rožici, ki raste v rastlinjaku. Država ji je dala polno zaščito s carinskim zidom, tako da je prosta vsake konkurence, dobrodošla je tej tuji industriji pri nas celo gospodarska kriza, ko morajo kmetijski fante in dekleta za malenkosten denar v tovarno; spretno je znala izrabiti velik trg v naši državi, spretno pa se zna izmikati tudi davčnim terjatvam države, socialne obveznosti pa jo na nobeni strani ne vežejo. V prejšnjih stoletjih so ljudje hodili na tlako v graščino, sedaj pa se morajo pod znatno slabšimi pogoji vdinjati v tovarno.

Odgovornosti tuji kapital nima nobene. Ko propade konjunktura v Sloveniji, bo kapital pobral svoje stare stroje in odšel v kakšno drugo pokrajino v državi ali pa v kako sosednjo državo na Balkanu. Naši javnosti n. pr. niti ni neznano dejstvo, da eno večjih podjetij v Sloveniji dolgo časa sploh ni imelo količjak pravilne bilance, temveč je redno izkazovalo izgubo, pri tem pa se je širilo in večalo. Isto podjetje se je skušalo čim bolj ogniti davčnim obveznostim z nepravilnimi bilanci, obenem pa je pod bivšimi koruptivnimi režimi spretno znalo znebiti se tudi carinske kazni v višini kakšnih 12 milijonov dinarjev. Neopredno niti država niti narod nimata od takih industrij prave koristi, malenkostna korist bi bila kvečjemu v mezdah, ki jih prejema delavstvo. Poglavje o teh mezdah pa je skrajno žalostno. Povprečna mezda tekstilnega delavca znaka komaj do 20 Din na dan, a je pri posameznikih mnogo nižja, kar je za slovenske razmere naravnost strašno, posebno če pomislimo, da je v tekstilni industriji zaposlenih okoli 14.000 slovenskih delavcev in delavk.

Še hušje pa so razmere, ki bridko žalijo ponos našega človeka. Priganjaški bič podjetnika je znal ustvariti zahrbito intrigantstvo, denuncijantstvo in sovraštvo med delavstvom, samo da podjetnik lažje vlada nad delavstvom. Delavec je v tovarni za vsako malenkost, za vsako nepravilno tkano nit izpostavljen globi, ki si jo po navadi pridržijo podjetje. Zenske v obratih so izpostavljene stalnemu zaničevanju in gaženju svoje deklisne ali materinske časti, največ s strani tujcev. Najbolj bridko pa boli v teh obratih nepravilno zaposlovanje našega domačega človeka. Če sta recimo dva mojstra, od katerih je prvi tujec, drugi pa Slovenec, ima Slovenec ob isti kvalifikaciji in morda še boljši zmožnosti redno 1000 ali še 2000 din manjšo plačo. Privrzanosti tujec, ki ne more kam drugam, je tukaj našel svojo objubljeno deželo, kjer je celo tako predrzen, da ne zamudi nobene prilike, ko lahko pokaže svoje preziranje proti manjvrednemu domačinu.

Naš delavec ni revolucionar, nima smisla za komunistične ideale, za kolektivizem in podobna

Moderno za poletje prikladno blago za obleke za gospode

BURET — PLATNO — VOLNENI FRESKO

kupite v veliki izbiri, najceneje pri

Drago Schwab

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta

Nepremotljivi veterni topki. — Krojni atelje na razpolago

Selškar-Pak Roza iz II. deške šole v Ljubljani na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad.

Sivec Franc, učitelj v Ljubljani je postavljen na I. deško šolo v Ljubljani in dodeljen prosvetnemu oddelku banske uprave v Ljubljani.

Stanonik-Grum Franja, učiteljica v Celju je postavljena na deško osnovno šolo v Celju.

Tavčar Ivan iz VI. deške osnovne šole v Ljubljani na osnovno šolo Bežigrad.

Venturini Franc s prosvetnega oddelka banske uprave v Ljubljani je dodeljen na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad.

Završnik-Sedlak Gizela iz ženske vadnice učiteljske šole v Ljubljani na osnovno šolo Ljubljana-Barje.

Belgrad, 22. avg. m. Prestavljen je Boris Grad, učitelj v Mirkovcih v donavski banovini za učitelja ljudske šole na Bledu. Postavljen pa je za upravitelja II. moške meščanske šole v Mariboru Rode Viktor, dosedanj učitelj na deški meščanski šoli v Mariboru v VI. pol. skup. prvega periodskega povška.

mednarodna gesla. Naš delavec je navezan na svojo družino, na ženo in na otroke. Nova povojna industrija ta čustva slovenskega delavca prav malo spoštuje. Pogoji, ki mu jih daje za življenje, so taki, da sistematično uničujejo njegovo družinsko življenje. Sistem akordov in nadur, kakor je izveden skoraj v vseh tekstilnih tovarnah, je nečloveški in naperjen proti družini. Saj mnogi delavci potrebujejo po celo uro ali tudi več, da pridejo z doma na delo in po 10 ali 12 urnem delu zopet iz tovarne domov. Pri vsem naporu na delu pa zaslužijo največ kakšnih 25 din na dan, z nadurami vred ali pa na akord. Marsikateri delavec si danes bridko premisli, preden vztraja na osemurniku. Seme, ki ga sejejo agenti iz Moskve, najde pri teh razmerah kaj plodna tla. Velekapital, ki povzroča te razmere, očitno računa samo z nekaj leti, drugače si ne bi sam tako kopal groba. Mi pa, ki računamo s stoletji in stoletji obstoja našega naroda, zahtevamo, naj se delavcu da dostojna mezda, sodoben delovni čas in socialne pravice, tako da bo delavec imel dovolj hrane, da bo imel zdravo stanovanje in da bo mogel imeti družino, ne pa da bo izpostavljen jetiki in brezupni starosti, ko bo prepuščen svojim domačim revnim kmetiskim občinam. Nihče naj ne trdi, da tekstilna industrija tega ne bi zmogla. Poznamo tudi izjeme, kjer ni sledu o komunizmu, kjer delavstvo živi zadovoljno in v popolni slogi s svojimi delodajalci. Saj pade vsakemu popotniku takoj v oči razlika na primer med Kranjem in pa med Trličem, kjer delavstvo, zaposleno pri tekstilni tovarni Glanzmann & Gassner, živi zadovoljno v lepih tovarniških hišah in ob znosnih mezdah, ter mu še na misel ne pride, da bi se priključilo kakšnemu splošnemu mezdnemu gibanju. V Kranju pa smo doživeli primer, ko je podjetje raslo, da bo zgradilo dom za samske delavke, v dograjeno lepo poslopje pa so se vselili češki mojstri!

Brez obveznosti je tuji kapital do delavstva, ko bo to ostarelo in ne bo zmožno več za delo. Že čez desetletje bomo doživljali socialne katastrofe, povsod, kjer se širi in tako bobnoto raste sedanja industrija ter grabi dobičke za inozemske delničarje. Starostnega zavarovanja za delavstvo ni, da bi pa industrije same plačevale vsaj skromne pokojnine delavstvu, še daleč ni verjetno. Tudi naše malomeščanstvo se je znalo na prefrigan način otresti te skrbi za bodočnost. Mesto Kranj se je sicer razširilo, da navedemo primero, na industrijsko četrt ob Savi, ne pa na Šmartno, od koder prihaja največ delavcev v Kranj. Kranj torej pobira davke, kmetске občine pa bodo morale na stara leta podpirati delavce.

Te razmere kričijo do neba. Posledice se že porajajo in če tudi kapital, vložen v tekstilno in drugo industrijo ne bo o pravem času spoznal pomena prvih znakov, ki se sedaj pojavljajo, bo požel tisto, kar je sejal. Dolžnost slovenske javnosti, pa tudi države in vseh oblasti je, da prepreči te posledice, ki jih s kapitalistično trmo pripravljajo velepodjetja, z zavestno tendenco pa agentje Kominterne.

Dr. Stane Vrhovec

zobozdravnik zopet redno ordinira

10 strelov na bivšega župana

Čatež ob Savi, 22. avg. Preteklo noč ob 1. zjutraj je skupina hrvaških delavcev s strelji iz pušk ubila uglednega poselnika in bivšega župana Martina Radeja v Cerini št. 32. Tolovajci, ki so napadli so oddali vsega okrog 10 strelov, od katerih sta pokojnika zadela dva. Urok je maščevanje, ker jih Radej baje ni mogel zaposliti. Oblasti preiskujejo okoliščine tega ogabnega umora.

Volitve v TOI - 29. novembra

Belgrad, 22. avgusta. m. Trgovinski minister je podpisal odlok, s katerim se raspisujejo volitve za Zbornico TOI v Ljubljani za 29. november.

K tekstilni stavki

Kr. banska uprava dravske banovine javlja, da je razprava za sklenitev kolektivne pogodbe za tekstilna podjetja dravske banovine razpisana na dan 28. avgusta 1936. na kraljevski banski upravi.

Dva nova senatorja

Belgrad, 22. avgusta. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II., z ukazom kr. namestništva in na predlog predsednika vlade in zunanjega ministra sta imenovana za senatorja dr. Mehmed Spahović, prometni minister, in Dušan Djerić, odvetnik.

Plavalne tekme

Split, 22. avg. b. Davi ob 9 so se pričela juniorska plavalna tekmovanja. 50 m prosto, juniorji: 1. Kovačič (Jadran) 28.2, Filipčič (ZPK) 28.1, Ušić (Jadran, Hercegovci) 28.2, Vinok (Ilirija) je zasedel 8. mesto 29.7.

100 m prosto juniorke: Beara 1.15, Sidar 1.19.5 Groslija je prispela na cilj peta.

100 m hrbtno: Schell (Ilirija) 1.16.9, Belan (ZPK), Stigler (ZPK) 21.2.

100 m prsno juniorke: Findi 1.35, Verner (Jadran, Ljubljana) 1.36.2, Gabrič (Gradjanski, Karlovac) 1.39.5, Binder (Ilirija) 1.41.

Staveta 4x50 m: 1. ZPK 1.54.6, 2. Jadran 2.00.9. Cetra je bila Ilirija 2.01.8.

Ob 12 je bila waterpolo tekma med Jadranom iz Splita in Ilirijo ki se je končala s 4:2 (3:1) za Jadran.

Osebnosti

Belgrad, 22. avg. m. S kraljevim ukazom je imenovan državni tožilec dr. Rudolf Ogoreutz za sodnika apelacijskega sodišča v Ljubljani. S tem je g. Ogoreutz popravljena krivica, ki jo je zagrešil nad njim bivši režim, ko ga je predčasno in brez zakonske utemeljitve upokojil.

Belgrad, 22. avg. m. Postavljen je za veroučitelja, uradniškega pripravnika na II. moški realni gimnaziji v Belgradu g. Tomaž Ulag.

Belgrad, 22. avg. m. Prestavljen je s pošte Ljubljana II v Ljutomer Knupčev Franc, dnevničar služitelj.

Dne 29. in 30. avgusta t. l. bo romanje k Mariji Bistrici združeno z izletom v Rajhenburg in Celje. (Zagreb odpade.) Iz Ptuj vozi poseben vlak dne 29. t. m. zjutraj ob 7.20.

— Avtoizlet 5. do 9. septembra na dunajski velesele. 1. do 8. septembra v Benetke in Padova. Prijave: Izletna pisarna Okorn, Ljubljana, Slov. telef. 26-45.

Zagrebačka vremenska napoved: Stalno.

Tabor Katoliške prosvete na Jesenicah

Kjer je Dr. Krek začel pred 40 leti

Dne 29. in 30. avgusta bodo Jesenice slavile 40 letnico prosvetnega društva, 30 letnico mladinskih organizacij, 25 letnico Krekove godbe

Jesenskega večera 1. 1896 je obiskal jeseniško delavstvo dr. Janez Ev. Krek. Takrat pričanja na Jesenicah prvo katoliško prosvetno društvo s svojim delom, ki je rodilo uspehe in kazalo pot delovnemu ljudstvu v boljše dni. Jeseniška katoliška prosveta je zgrajena na jeklenem značaju delovnega ljudstva vseh stanov in položaja krepko v vrline in tradicije slovenskega človeka, zato lahko samo raste in uspeva.

Ze 10 let po ustanovitvi prosvetnega društva je jeseniška organizacija pokazala smisel svojega dela in obstanka, ko se je na Jesenicah prebudil slovenski fant, ko se je tu prebudilo slovensko dekle v močan, mlad in ponosen mladinski pokret. Pred 30 leti je na Jesenicah bil prvi slovenski fantovski tabor. Krepko je donel korak fanta, ki je stopil prvi kot samostojna organizacija, ves prežet nove ideje: »Na branik za slovenske narodne svetinje.« Pokret jeseniške mladine je šel po vsej Sloveniji, se razširil v bratsko Českoslovaško, kjer še danes strumno korakajo čete te mladinske organizacije, ki je vzklikla na Jesenicah. Nad 3000 ljudi je 1. 1906 spremljalo vzlet te mladinske organizacije, ki ji je ob rojstvu navdušeno govoril nesmrtni dr. Janez Evangelist Krek.

In danes? Obnovimo vez! Organizacija nove mladine mora na plan. Disciplin in sila morata zopet v nas. Trdo mora zopet zadoneti korak ob tlaku prebujajoči se mladini, ki ni zavrgla narodnih svetinj.

In vi, možje in žene? Ob vas je zrasla družina novih pobornikov, vi ste bili očetje in matere društev, iz katerih izhaja preporod. Ali boste ostali doma? Ne! Spremljajmo mladino na novem pohodu s skrbnim očesom in z ljubeznijo. Ne le fronta mladine, ampak tudi fronta osivelih borec in zrelih mož, kakor tudi naših zvestih žen in deklet mora korakati v naši idejni borbi za križ in narod. Naše cvetje, sinove in hčere, ne sme zamoriti slana današnje materialistične dobe in je ne sme pohlastati mraz, ki raste na brezidejnih kupih materije. Zato na dan gorenjskega tabora vsi Gorenjci in Gorenjke na plan! Slovenska narodna noša naj odene ta dan v cvetje naše sajaste Jesenice. Fronta mož in fantov v sprejedu za prapori, katere prinesite prav vse s seboj, mora v svoji strumnosti pokazati vso našo silo, disciplino in dostojnost.

Enotna obleka fantov in mož je bela srajca in temne hlače, za dekleta in žene temno krilo in bela bluza. Vsi pa slovenski nagelj s rožmarinom na prsih.

Spored tabora:

29. avgusta: Ob 19: Koncert godbe, ki praznuje 25 letnico. Iluminacija Krekovega doma. — Ob 20½: Misterij »Slehernik«; igra Krekova igralska družina.

30. avgusta: Ob 5½: Fanfare na Krekovem domu. Ob prvih vlakih sprejem gostov. — Ob 8: Zbirališče na Plavžu. — Ob 9: Slavnostni sprejod. I. del: Slovenec, tvoja zemlja je zdrava. Polje, vinograd, gora, morje, ruda, kupčija, tebe rede. — II. del: Organizacija. — Ob 10: Sv. maša na »Orlovskem«. Daruje prevz. nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Ljudsko petje. — Po sv. maši: Tabor, govorita dr. Joža Basaj in Lojze Ilija. Po taboru: Koncert. — Ob 14½: Slovesne večerice z ljudskim petjem. — Ob 15: Proslava: 1. Pesem proslave. 2. Slovanski brod — godba. 3. »Kaj ti je, Mojca« — simbolične vaje. 4. Iz naroda — venček, godba. 5. Rajanje s škafci — dekleta. — Ob 16: Gimnastični nastop gorenjskih fantov in deklet, lahka atletika. Tabor gorenjskih fantov in deklet. Po taboru koncerti sodelujočih godb: tržiške, cerkljanske, jeseniške. — Ob 19½: Alegorija »Slovenska mati«.

Kdaj pridemo? Prihod na Jesenice naj bo s prvimi jutranjimi in turističnimi vlaki, ki prispejo na Jesenice že pred 8. uro. Vzemite povratne karte — nedeljske (polovična vožnja). Listkov ne oddajte, ker veljajo za povratek. Kolesarji in vozovi naj pridejo tudi točno na mesto.

Zbirališče je na Plavžu pred Čufarjem. Na kolodvoru postavite voditelji posameznih društev svoje skupine v čete mož, fantov, deklet in žen; ločeno narodne noše in enotne obleke. Na zbirališče odkorakamo skupno.

Opozorilo. Vsi korakajo s strumnim korakom. Resnost pa tudi vedrost obraza naj preveva vse. Ne omadežujmo narodnih noš s pretiranim obnašanjem! Sprejod naj pokaže vso našo udarno silo. Resen nastop, strumnost. Le narodne noše naj odzdravljajo pozdravljajočim z mahanjem robcev in klobukom. Organizirani četverstopi pa pozdravljajo le na povelje z okretom glave. Ne kršite discipline in ne ozirajte se okrog. Vzklik pred častno tribuno je: »Bog živi!« Pevske skupine v sprejodu pojejo. Sploh naj bo sprejod revija organizacije ne pa nesdiscipliniranosti mase.

Sv. maša: Vse ostane v postavi, kakor smo prikorakali, ljudsko petje: pojte vsi!

Tabor naj bo manifestacija katoliške slovenske misli.

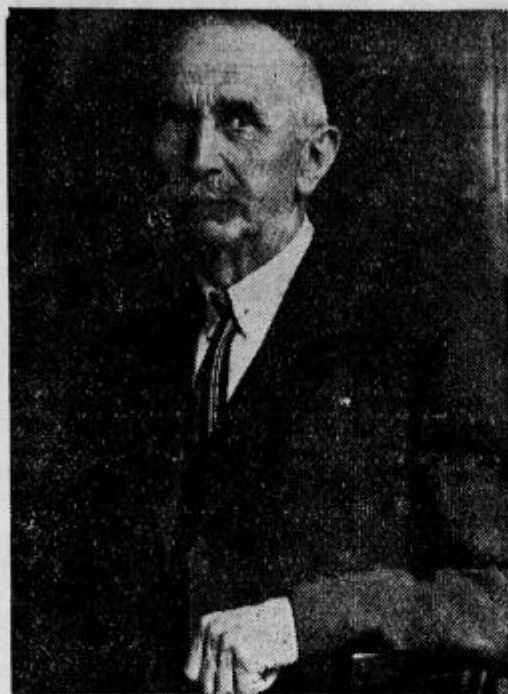
Kosila: Vsak voditelj naj najavi jutraj število kosil našim rediteljem.

Skušnija za gimnastični nastop ob 13. Vsi nastopajoči točno na mestu!

Ne odlašajte! Pošljite takoj prijave, ki smo jih vam poslali.

Vsa Gorenjska mora manifestirati. Vodstva društev in odsekov na delo! Dvignimo se k Soncu, Svetlobi...

40 letnico jeseniškega prosvetnega dela bo obiskal tudi prvi predsednik Krekovega prosvetnega društva na Jesenicah g. Nikolaj Bernard, ki biva med nami čil in zdrav v visoki starosti 86 let. Nikolaj Bernard pomeni v delavskih vrstah vzor vsestranskega dela. Bil je ustanovitelj godbe že v Bohinju, prvi kapelnik jeseniške godbe, prvi predsednik Krekovega prosvetnega društva od 1. 1896 do 1904. V tovarni je delal od 1869. do 1930. leta, torej nad 60 let, kot prvi mehanik in ključavničar. Naj Nikolaj Bernard sprejme za svoje vsestransko priznanje in delavsko prosvetno delo tudi naše tlatišnjake!

Nikolaj Bernard,

delavski voditelj in prosvetar na Jesenicah, rojen 1. 1849, ki bo vesel gledal uspeha društva, čigar prvi predsednik je bil.

Požar v Lipoglavu

V noči med 19. in 20. avgustom je okrog polnoči izbruhnil požar na Malem Lipoglavu štev. 1. župnija Lipoglav pri Šmarju. Pogorela je hiša Janca Trontelja, posestnika iz Gornje Slivnice, župnija Šmarje. V hiši sta stanovali dve stranki, ki sta si pohištvo rešili, le nekaj malega jima je pogorelo. A drva in nekaj drugih stvari jima je požar uničil. Na kraj požara so prihiteli gasilci iz Lipoglava in iz Šmarja; lipoglavski z motoriko in ročno, šmarski pa z ročno brizgalno. Požrtvovalnemu prizadevanju gasilcev se je posrečilo, da se požar ni razširil na sosednjo vas Gorenja Slivnica.

Fantovski tabor pri Sv. Trojici

V nedeljo, 6. septembra bo pri Sv. Trojici nad Moravčami velik fantovski tabor, kamor so povabljeni vsi fantje ljubljanske moravške in kamniške dekanije, da se tabora v čim večjem številu udeležijo. Na taboru govorijo g. dr. St. Žitko in g. Pernišek France iz Ljubljane, ter posamezni zastopniki fantovskih odsekov. Fantje Prijazni griček Sv. Trojice Vas zopet vabi, da prihiite od blizu in daleč manifestirat za naša načela. Dostop je od vseh strani mogoč s kolesi in z vlaki. Iz Ljubljane se peljete z vlakom do Laz ali do Domžal in se poslužite nedeljske povratne karte. Za okrepčila bo dobro poskrbljeno. Na svidenje pri Sv. Trojici. Bog živi!

Utopljenec v Savi

Dol pri Ljubljani, 22. avg.

Včeraj popoldne so kopalci na Savi v Dolu pri Ljubljani našli moško truplo utopljenca, ki je srednje velik in nekoliko plešast, na prsih ima tetovirani črki V. I., na vsaki roki pa ima še tetovirano po eno žensko podobo. Na sebi ima zelenkaste hlače in telovnik, v žepu pa je imel nož krivec. Pri njem so našli tudi piščalko z rdečim trakom, in se da sklepati, da je bil morda kak voznik, ki je po Ljubljani prevažal premog. Obveščeni so bili orožniki, ki so odredili truplo prepeljati v mrtvašnico v Dolu. Po zunanjem videzu se zdi star kakih 50 let. Ako kdo pogreša opisanega, naj se zgasi pri župnem uradu istotam.

Gasilska slavnost v Izlakah

15 letnica, združena z blagoslovitvijo novega prapora gasilske čete na Mediji-Izlakah v nedeljo, dne 16. avgusta, ni bila velik praznik le za Izlake, temveč za vso bližnjo in daljno okolico. Petnajst let res ni dolga doba, toda sadovi dela, ki nastanejo v njej, so lahko veliki in trajni. Ko so v nedeljo izlaški gasilci polagali račun petnajstletnega delovanja v korist in dobrobit bližnjega, so se od blizu in daleč strnile množice, da pokažejo, kako zelo znajo ceniti njihovo delo. Vsa slavnost je potekla v najlepšem redu in pristrčnosti. Ob 9 so krenili domači gasilci ob zvokih rudniške godbe iz Zagorja do gostilne Bregar naproti bratskim četam iz Zagorja, Lok in od drugod, nato pa so šli vsi skupaj do gostilne Zajec, kjer so sprejeli pokrovitelja proslave, zagorskega župana gospoda Prosenca in obe kumici, gospo Jožefo Prašnikarjevo in gospodično Natalijo Groblarjevo. Od tu je mimo zastavami okrašenih hiš odšel sprejod proti cerkvi. Na čelu jezdec in narodne noše. Ob 10 je bila v farni cerkvi služba božja, ki jo je opravil domači župnik g. Torker. Po maši se je vsa množica zbrala na prostoru pred cerkvijo, da prisostvuje glavnemu delu proslave, blagoslovitvi in razvitju prapora. Z govorniškega odra se je med drugimi oglašil v imenu domače čete in izrekel zahvalo vsem, ki so pripomogli do tako velike svečanosti, šolski upravitelj g. Kavčič, v imenu župe pa je prinesel pozdrave in častitke g. Hočevar. Nato je gospod župnik blagoslovil društveni prapor, pravo umetnino, ki je delo šolskih sester v Mariboru. Kumici sta pritrtili nanj dva krasna trakova, nato pa je sledilo zabijanje žebčev. S tem je bila svečanost končana.

Popoldne pa se je razvila na veseljem pro-

"Belo ko sneg je -perilo!" - kadar je oprano z Gazelo!

TERPENTINOVO - MILO

GAZELA

pere res lepo belo

storu gostilne Jesenšek ljudska veselica. Okrajni načelnik g. dr. Hacin iz Litije je s svojim prihodom dokazal, kako zelo zna ceniti delo izlaških gasilcev.

Slovenski umetnik v gosteh pri Norvežanih

Iz pisem akad. slikarja Božidarja Jakca

Fjord pri Bergenu.

Pretekli mesec je akad. slikar g. Božidar Jakac na povabilo norveškega komponista Haraldja Saeveruda odpotoval na Norveško, da napravi tam več portretov in pokrajinskih slik. Ime Saeverud pri nas ni znano. Ljubitelji slovenske upodabljalne umetnosti se ga gotovo spominjajo po Jakčevem portretu v olju, ki visi v Narodni galeriji. Slovensko javnost pa bo gotovo tudi zanimalo, da je Harald Saeverud velik prijatelj Slovencev, ki kot tak ne zamudi nobene prilike, poučiti se o naših važnejših kulturnih dogodkih. Ta njegov interes za nas nam je toliko dražji, ker uživa Saeverud visoko družabno pozicijo v norveški in angleški javnosti. O svojem potovanju na Norveško piše Jakac iz Fjösangerja:

»Pot je bila vseskozi lepa in zanimiva. Višek je bila vožnja od Osla do Bergena. Imajo nalašč vagonce za turiste z zelo širokimi okni, da se lahko

in precej zunaj stoji ves razsvetljen potniški parnik »Paris«. Kar tri velike dimnike ima kot tleče žveplenke. Ves čas brnijo motorni čolni in prevajajo potnike v pristanišče spodaj pod hotelom. Majhen, a prijeten kraj v skrajnem kotu velikega fjorda. Sicer je mirno, skoraj samotno, le tuji kalijo ta mir. Stare, lesene norveške hiše stoje ob obrežju in samotno ždiijo. Veliki dve vrbi žalujki, ki sicer nista iz te pokrajine, ji dajeta poseben značaj...

V veliki jedilnici sem sedel slučajno pri angleški mizi. Angleži in Američani iz New Yorka. Starejše dame in en gospod. Beseda da besedo, pa so le prekmalu prišli na to, da sem malar. Govorili so ravno o Marini in ko so slišali, da jo osebo poznam in da sem malal na dvoru, sem postal senzacija. Seveda so takoj prosili avtograme.

Nocoj sem sam tu brez Saeveruda. Včeraj me je pripeljal sem s svojim prelepim avtom čez gore po divje romantičnih potih in z nešteti serpentinami in silnimi vodopadi; danes pa je ostal pri svojem prijatelju — muziku Eriku Griegu, sorodniku znamenitega norveškega komponista Griega. Peljal sem se davi z njim tja po prav ozki in zelo serpentinasti poti skozi ob fjordu. Prekrasna pokrajina — seveda nas je vso pot žegnala dež, ki tu kar vedno nekeje pada. Včeraj je bil naliv in je na nekaterih mestih pot raztrila in polna dračja, ki so ga nanesli hudourniki. Vožnja je v takih okoliščinah tako naporna, da si je Saeverud najel šoferja. V Ryrviku so naju lepo sprejeli v kmečki hiši v majhnem, samotnem kraju. Tu so Griegovi na počitnicah in mati, starejša, fina dama s črnimi lasmi in temnimi očmi, kar je tu velika redkost: sploh živi tukaj. Takoj je prišel pogovor na našo deželo in politiko in o tem smo tudi govorili, ko smo marširali daleč v hribe. Saeverud išče namreč zase primeren teren, da si zgradi dom nekeje v divjini in visoko nad fjordom. Med potjo je malo deževalo, toda tu si človek nič ne stori iz tega in tudi nihče ne jemlje dežnika s seboj. Ko smo se povzpeli že precej visoko, sem bil ves presenečen nad ogromnim, prekrasnim vodopadom, ki se kot valoviti široko razpredeni lasje v treh širokih štrinah lobno nešteto krat preliva po granitnih stenah in pada bobneč v sotesko. Nekaj višjastnega: te črne skale in ta belina penečih pramenov vode!

Ljudje so zelo zanimivi tipi. Vsi so nenavadno svetli las in oči in močnih korakov. Dekleta v rdečih moderkih in belih srajah z zlatimi lasmi in rdečimi, zdravimi lici ter modrih, svetlih oči kar sijajo spzdaj v krajino kot tudi starke z ostrimi izrazi v očeh in izrazitimi potezami. Pravi Germani! Moški so vsi zanimivi. Danes po kosilu so prikorakali skozi jedilnico, seveda malo teatralno, celece občeta. Nevesta z zlato krono, ki je precej velika, in vsi svaite v prav lepah narodnih nošah in godci na vijolino naprej. Odkar je turizem močnejši, izgublja oheet svoj narodni karakter in postaja le še interesantnost za tuje. Tudi Grieg se je pritoževal nad pokvarjanjem naroda in kmetskih hiš tudi. Pristnost se počasi izgublja. Zal, enako kot pri nas.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

Dve nesreči na topliški železnici

Smrt pod vlakom

Vavta vas, 21. avgusta.

V petek, 21. avgusta, zjutraj ob pol 6 je povozil vlak na potu iz Novega mesta v Stražo na Selih 43 let starega posestnika Šiška Jožeta. (O tem je »Slovenec« že poročal. Naslednje poročilo pa je natančnejše. Op. ur.) Omenjeni je šel s kobjem in volom po žaganje za nastilj. Ker je pri prehodu čez progoto bregoviti in zaraščeni svet, ni videl in zaradi ropota voza tudi ne slišal ropota prihajajočega vlaka.

Z njim je bil na vozu tudi 11 letni deček — sorodnik Golobič Milan, učenec V. razr. nar. šole v Vavti vasi. Ta je zapazil vlak in zaklical: »Stric, vlak!« in nato skočil z voza nazaj in se tako rešil. V tem je pa vlak že zadel v vprego in jo vlek po tiru. Konja je dobesedno razmesarilo. Na štirih krajih leže večji kosi oziroma deli, drobovje je pa po tiru razvlečeno. Volu je zlomilo le nogo in so ga nato ubili. Možu je pa odtrgalo najprej levo roko, nato ga je pa z živino

vred vlekel stroj naprej, da je bil ves pobit in krvav. Bog mu daj večni mir! Pri vozu je polomilo samo ročice in zadnje desno kolo je odletelo. Mož zapušta 79 let starega očeta, 82 let staro mater in potro ženo.

V sredo, 12. avgusta, pa se je nedaleč od kraja te nesreče zaletel v vlak 14 letni Drgane Stanko iz Potoka. Pomagal je staršem na travniku. Ker se pripravljalo k nevihti, so hiteli s pospravljanjem otave, da so bili vsi potni. Ko je začelo deževati, je Stanko vrgel suknjo na glavo in tekel proti vasi Selom. Pri prehodu čez tir se je zaletel v vlak, ki mu je izbil vse sprednje zobe in bajje mu je vrglo tudi spodnjo čeljust iz sklepov. Potolčen je tudi po životu. Deček je obležen nezvesten. Ko ga je pa dež namočil, se je zavedel in priljezel pod kozolet, kjer so vedrili njegovi domači. Pri pogledu na krvavega sina, je postalo očetu slabo. Odpeljali so ga v Kandijo v bolnišnico, a posledice bo nosil vse življenje. Odkar vozi ta vlak — 42 let, ne pomnijo ljudje take nesreče.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 23. avgusta: 12. pobinkostna nedelja. Srce Marijino. Filip Benčič, spoznavalec.
Ponedeljek, 24. avgusta: Jernej, apostol; Ptolemej, škof.

Novi grobovi

† V Lokovcu pri Rimskih toplicah je umrl v 94. letu starosti g. Franc Blatnik, posestnik in gostilničar. Bolehal je že dve leti. Do leta 1931 je bil občinski odbornik občine Loka pri Zidanem mostu, ko je bil z drugimi somišljeniki bivše SLS razrešen. Svetila mu večna luč!

Triumph najpopolnejši
štedilnik

Okusen
štedljiv
a poceni

Izdelek: Osješke livarne železa in
tovarne strojev d. d. - Osijek

Samoprodaja za Ljubljano: Franc Golob
za Maribor: Pinter & Lenard

— Razpisane župnije. Z okrožnico ljubljanskega škofa ordinarijata so razpisane sledeče župnije: Sv. Peter v Ljubljani, Trnovo v Ljubljani, Nevle pri Kamniku, Toplice pri Novem mestu, Adlešiči pri Črnomlju in Zaplana pri Vrhniki. Rok za vlaganje prošni se zaključuje dne 25. septembra 1936.

— Slomškova družba bo imela svoj redni letni občni zbor v četrtek, 27. t. m. na Brezjah. Po prihodu jutranjega vlaka bo sv. maša in potem zborovanje po sledečem dnevnem redu: 1. Otvoritev in pozdrav po predsedniku; 2. občni zbor; poročila tajnice, blagajnika in drugi odbornikov; 3. predavanje strok. učitelja tov. I. Teuerschuha o temi »Smerice našega prosvetnega delovanja«; 4. služajnosti. — Prejšnji večer bo za tiste, ki dospe že takrat na Brezje prijateljski sestanek, kratka pevka vaja za petje pri sv. maši in prilika, da opravijo božjepotne pobožnosti. — Vse članstvo od blizu in daleč prav iskreno vabi k čim obilnejši udeležbi — odbor.

Zdravnik: Med. Univ. Dr. Cirman Miroslav
zopet redno ordinira v Medvodah

— Drž. hipotekarna banka sprejme 40 uradniških pripravnikov. Kandidati morajo biti absoluti: 1. ekonomsko komercialne visoke šole v Zagrebu (4 kandidati in 1 kandidatja); 2. pravno fakulteto (4 in 1); 3. drž. trg. akademijo ali njej podobno šolo v tujini in popolno srednjo šolo (21 in 2); 4. nepopolno srednjo šolo s strok. bančno izobrazbo (5 in 2). Kandidati ne smejo biti stari nad 23 let, ako imajo nepopolno ali popolno šolsko izobrazbo, ne nad 26 let, ako imajo fakultetno izobrazbo in ne nad 28 let, ako imajo poleg fakultete še doktorat. Prošnje se morajo oddati do 31. avgusta. Področja posla so v Službenih novicah z dne 11. avg. št. 183.

**„Hubertus“ mila,
res domače,
slovensko mila!**

— Železniškim invalidom v vednost. Gospod železniški minister je pod M. S. št. 62359-36 odobril, da tudi železniški invalidi imajo pravico na železniške legitimacije za režijsko vožnjo, ne glede na službeno leto. Da bo železniška direkcija v Zagrebu legitimacije prolongirala, je potrebno priložiti zadnji odrezek o prejemanju rente in lastnoročno podpisano izjavo, da z ženo ne vodita nobene protokolirane obrte. — Šalamun, društvo, preds.

— Premovanje v leskem okraju. S pomočjo kraljeve banske uprave v Ljubljani in ok. kmetijskega odbora v Laškem bo v ponedeljek 31. avgusta t. l. v Laškem in pri Sv. Lenartu na sejišću premovanje rodovitnih krav, telic in bikov. Začetek v Laškem ob 8 in pri Sv. Lenartu ob 2 popoldne. Prigrana živina bo nagajena. Ker bo omenjeno premovanje zanimivo in poučno, se vabi vse živinorejce te okolice, da se istega zanesljivo udeležijo.

ZOPET ZOPET
LUTZ PEČI, ŠIŠKA TELEFON 3252

— Odmev iz JNS-arskih volitev v kamniškem okraju. V času občinskih volitev pod vsemogočno voljo JNS-arske gospode je kamniški okraj zaslovel po svojih originalnih občinskih volitvah. Sicer so se v tistih dobrih časih povsod kar ne debelo potvarjali volilni rezultati in delate »si-lajne zmage JNS«, toda tako očividno in v zasmeh ljudstva pa nikjer kakor v kamniškem okraju. Gospodje in Kamniku so imeli pri rokah posebno pripravljeno človeka, ki je bil kar v petih občinah predsednik volilne komisije in povsod tam je z goljufijami dobila JNS večino. Mrlič, odsojni, kaznjenci v zaporu, fanje na odsluženju vojaškega roka, vse je »volilo« za JNS. Toda goljufi so uživali največjo zaščito, naš pošteni volilec in davkoplačevalec pa je bil preganjan kot prodirajoči element. Akti o zgoljufanih občinskih volitvah so šele zdaj prišli na dan. Za goljufije in krivice potrjenih rezultatov ljudske volje se je zanimal tudi državni pravdnik in dvignil obtožbo proti krivcem. V kratkem bodo o tem zanimive razprave in ljudstvo bo imelo priliko priimerjati sedanje volitve in one iz dobe JNS ter izreči potem svojo sodbo in obsojdo.

— Dijakom boljših rodbin nudimo prvovrstno oskrbo. Nova vila, kopalnica, park, skrbno nadzorstvo. Pišite: Kristof D., Ljubljana, Povšejeva 4a.

— Novi koleki dravske banovine. Kakor smo že poročali, je razpisala kr. banska uprava na-tečaj za nove kolke. Te dni je komisija s konzervatorjem dr. Fr. Stetelom na čelu pregledala in ocenila vpsolane načrte. I. nagrado je dobil osnutek pod geslom: »Slovenski narodni motiv« (Miha Males); II. nagrado »Zarjica« (Tone Kralj); III. nagrado si delita ing. arh. Omahen in Scerajnik. Od-kupljeno je bilo še: »Naši mošje« (Miha Males) in dva osnutka od grafika Trpina. Kolki se bodo tiskali v desetih različnih vrednotah, od 0,25 do 100 Din, in desetih različnih motivih iz našega narodnega življenja. Sedem po osnutkih Miha Malesa, po eden od Toneta Kralja, ing. Scerajnika in grafika Trpina.

— Dijaki kongregacijski koledarček za šolsko leto 1936-37 z bogato in mnogovrstno vsebino ter v izredno okusni opremi, je izšel. Cena 8 Din (s svinčnikom 50 par več). Dobi se v Jugoslovanski knjigarni in v trgovinah Ničman, Stiglič, Bonač in Nova založba, večja naročila pa naj se naslove na upravo »Naše zvezde«, Križanke, Ljubljana.

— Kdaj je žegnanje pri Treh farah. Prejeli smo: Na večkratno objavo v Vašem cenj. listu, da priredi »Po božjem svetu« izlet na žegnanje k Trem faram dne 23. in 30. avgusta 1936, Vam sporočam, da dne 23. avgusta 1936 pri Treh farah ni žegnanja. Žegnanje je vsako leto prvo in drugo nedeljo po sv. Jerneju (po 24. avgustu); tako tudi letos, dne 30. avgusta prvo žegnanje in 6. septembra drugo žegnanje.

Ne samo kot zdravilna voda, tudi za mešanje z vinom in sadnimi sokli je

ROGAŠKA SLATINA

izvrstna. Tudi tako pomešana pospešuje prav prijetno delovanje prebavnih in odvajalnih or-ganov in spravi človeka v dobro razpoloženje!

— Zavod šolskih sester, Repnje pri Vodicah, sprejema v internat gojenke od 5. leta naprej. V zavodu je 6 razredna šola s pravico javnosti. Gojenke so deležne dobre vzgoje pod skrbnim vodstvom šolskih sester. K dobremu napredku jim po-maga pri učenju sestra učiteljica. Nudi se gojenkam prilika, da se lahko uče tudi nemškega jezika in glasbe.

V zavodu je tudi 6 mesečni gospodinjjski tečaj, ki se prične s 1. oktobrom. Dekleta od 16 let se sprejemajo. Izvežbajo se v vseh, dobri gospodinjji potrebnih delih in vedah.

Mesečnina pa dogovoru okrog 300 Din. Zavod leži ob vznožju gozdnatega griča v bližini avtobus-ne proge, v lepem, mirnem kraju, ki je od zdrav-nikov priporočen zlasti za živčno slabe otroke. Vsaka gojenka naj prinese s seboj telesnega in po-steljinega perila, obleke in obutev po potrebi.

Informacije daje vodstvo zavoda šolskih se-ster, Repnje pri Vodicah, Gorenjsko.

VPISOVANJE v enoletno trgovsko šolo, znani »Christof« učni zavod. Ljubljana, Domobranska cesta 15, dnevno v pisarni (tudi pismeno). Zahte-vajte nove brezplačne prospekte.

— Na meščanski šoli v št. Vidu nad Ljubljano bodo ponavljalni izpiti za 1. razred dne 29. avgusta, za ostale razrede pa dne 31. avgusta. Vpisovanje bo dne 1., 2. in 3. sept., vsakokrat od 8—12. Predložiti je treba zadnje šolsko izpri-čevalo in davčno potrdilo. V prvi razred se bodo sprejemali učenci, ki so dovršili 4. ali kak višji razred osnovne šole. Natančnejši podatki so raz-vidni na oglasni deski.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, skleroti, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Na obrtni nadaljevalni šoli v št. Vidu nad Ljubljano bo vpisovanje v nedeljo, dne 30. avgusta v pisarni meščanske šole. Pri vpisu je treba predložiti zadnje šolsko izpričevalo in učno pogodbo. Pouk se bo pričel v 1. in 2. raz-redu dne 2. sept., v 3. razredu pa v začetku oktobra. Ponavljalni izpiti se bodo vršili v času od 2. do 5. sept. Vpisnino je treba plačati takoj pri vpisu. Natančnejši podatki so razvidni na oglasni deski.

Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, v sled česar imajo vrenje v želodcu in črevih, pospešuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s časo naravne

Franz-Josefove

grenke vode, zaužite jutraj na tešče. Z uporabo Franz-Josef-ove grenke vode se naglo odstranja belina z jezika, ki se nakopiči vsled zapeke, obenem se pa doseže tudi boljši tek. Ugl. reg. S, br. 4047/43

— Združenju šmihelskih učenk. Jubilejnih du-hovnih vaj se je udeležilo 30 bivših šmihelskih učenk. Med duhovnimi vajami nas je presenetil visok obisk: prevzvišeni škof dr. Srebrnič se je na svojem povratku ustavil tudi v našem zavodu ter nam podell svoj pastirski blagoslov potem, ko nam je v krasnih besedah razložil pomen življenjskega gesla sv. Bernarda: Jezus, Tebi živim, Jezus, Tebi umrjem... Po duhovnih vajah smo imele slavnostni sestanek v samostanski dvorani, kjer smo se navdušile za naše nadaljnje društveno delo. Podano je bilo poročilo o enoletnem društvenem delu in uspehih. Za »Dom kraljice Marije« so pri-spevali: G. John Jerič, Chicago, 5 am. dol., I. Gre-gorič, Chicago, 3 dol., neimenovana 150 Din, samo-stanik, 60. oo. Jezuitov, Ljubljana, 50 Din, Mica Ker-snik, Ljubljana 100 Din, Marjana Zenko, Ljublja-na 100 Din, občina Prečna 100 Din, F. A. Gorčar, Ljubljana 50 Din, Jos. Eberle, Ljubljana 50 Din, Iv. Bonač, Ljubljana 100 Din, Anton Klinc, Gor-polje-Straža 200 Din. — Vse mimenovanim prisrčna zahvala!

— Vpisovanje vajencev in vajen v strokovno nadalj. šolo v Novem mestu za šolsko leto 1936-37 bo v nedeljo, dne 30. avgusta 1936 od 9 do 12 do-poldne v pisarni strokovne nadalj. šole. Redni pouk se bo pričel v torek, dne 1. septembra 1936. Pouk na tej šoli morajo posecati vsi vajenci-ke iz Novega mesta, Zanje vasi, Šmihela, Broda, Irče va-si, Drake, Gotne vasi, Regrče vasi, Bršljina, Čagel-nice in Ločne.

Kdor pozna

Aeroxon,
ne kupuje drugega
muholovca

Zahtevajte povsod

Aeroxon!

— Dijaki. V salezijanski dijaški konvikt na Rakovniku se sprejemajo dijaki srednjih šol, tudi oni, ki so doslej obiskovali katerokoli gimnazijo izven Ljubljane, a imajo dobre uspehe. Zavod jim nudi vso oskrbo, najboljšo vzgojo in brezplačne skupne instrukcije. V zavodu je tudi podružnica glasbene matice s pravico javnosti. Uspehi v pre-tteklem letu so bili zelo razveseljivi. Oskrbovalnica je razmeroma nizka in se vzornim, a revnejšim di-jakom še zniža. Dijaki obiskujejo klasično ali re-arno gimnazijo kakor tudi srednjo tehnično ali trgovsko akademijo. Da si olajša informacije in in-strukcije, jih vpišuje vodstvo zavoda. Ker smo le-tos preuredili prostore, je še nekaj mest prostih. Zadnji termin prijavitve je do 1. septembra. Oni, ki so se že prijavili ali pa se mislijo še prijaviti, naj takoj vložijo potrebne listine za vpis (zadnje šolsko spričevalo, kretni list in davčno potrdilo). Zahtevajte prospekte. — Vodstvo zavoda Rakov-nik, Ljubljana.

— Na drž. meščanski šoli na Rakeku bodo po-pravni izpiti v soboto, dne 29. avgusta, ob 8. Vpi-sovanje v I. razred bo 1. sept. od 8—12 in od 15 do 17. Vpisovanje v II., III. in IV. razred pa 2. in 3. sept. od 8—12. Vse ostalo je objavljeno na šol-ski deski.

— Enoletni trgovski tečaj v Novem mestu. Vpisovanje dnevno. Zahtevajte prospekt.

— Znanje nemščine je važno pri iskanju službe! Zaradi tega je nemščina obvezen predmet na vseh državnih trgovskih šolah in tudi na Legatovi šoli v Mariboru, ki ima na teden 4 ure nemščine in si-ker slovnice, čitanje, pripovedovanje, konverzacio ter pravopis. Vrh tega sta še dve uri nemške trgov-ske korespondence, skupaj 6 ur na teden. Zatorej imajo dobri absolventi in absolventke Legatove šole pri namestitvi povsod prednost, ker znajo na koncu tečaja toliko nemški, da lahko vstopijo v vsako podjetje. Vpišite zato svojega otroka v Lega-tov Enoletni trgovski tečaj. Maribor, Vrazova ul. 4. Zmerna šolnina, lastni dijaški internat, ena učna ura traja 55 minut, izborni učni uspehi. Šolski pro-gram je brezplačen. Začetek dne 9. septembra.

— Noge Vas pečejo! Sanoped pomaga. Imajo lekarne, drogerije, parfumerije.

ČATEŠKE TOPLICE

Najbolj vroči (54° C) radioaktivni vrelc v dravski banovini. Krasni uspehi zoper reumo, išias, otrplost, želodčne in ženske bolezni. Odprte od 1. V. do 30. IX. V pred- in po-sezon: zdravljenje 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1100.— (stanovanje, hrana, kopel, zdrav-niški pregled, vožnja, takse). — Zel. postaja Brezice in Dobova. Prospekte pošlje Uprava Čateških toplic.

Prilike za zaslužek ni nikjer toliko, kakor na velesejmu, kjer boste lahko v državnih razstavi »Za naš les« našli nešteto spodbud za udejstvovanje svoje podjetnosti in znanja. Tudi razstava »Sodo-ben vrt« bo našemu meščanu, zlasti pa kmetu po-kazala več poti, da si s pridelovanjem sadja, ki ga zahtevata naš tujski promet in tudi izvoz, nade-lje pa z raznovrstno zelenjavo in s pridelovanjem semen ter tudi z vzgojo cvetlic izboljša svoje se-danje težko stališče. Kdor ne mara v teh težkih časih rok križem, naj torej med 1. in 13. septem-brom obišče jesenski velesejem.

— Športni klub »Kandija« priredi 30. avgusta športni dan, pri katerem bodo sodelovali tudi ko-lasariji »Društva kmečkih fantov in deklet«. Dirka bo na progi Novo mesto—Gradišče—Maharovec—Bela cerkev—Kronovo—Novo mesto ter je dolga 32 km. Dirkali se bo v dveh skupinah. Za zmago-valce obeh skupin bodo lepe nagrade. Prijave za dirko sprejema g. Murn Rudolf, trgovec v Kandiji. Popoldne bo na Loku nogometna tekma, lahka atletika ter kolesarska položna dirka.

— Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani. Kongresni trg 2/II. ima edini pravico, da izdaja kmečkih fantov in deklet. Dirka bo na progi Novo mesto—Gradišče—Maharovec—Bela cerkev—Kronovo—Novo mesto ter je dolga 32 km. Dirkali se bo v dveh skupinah. Za zmago-valce obeh skupin bodo lepe nagrade. Prijave za dirko sprejema g. Murn Rudolf, trgovec v Kandiji. Popoldne bo na Loku nogometna tekma, lahka atletika ter kolesarska položna dirka.

— Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte Vam brez bolečin odstranimo ter noge strokov-njaško zmasiramo v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričate se! Nega nog 16 Din! Ljub. a. Šelenburgova 7.

— Dvojno romanje — z enim posebnim vla-kom: 6—8 sept. Ljubljana—Marija Bistrica—Marija Lurška (Rajhenburg); postanki in ogledi: Smarje pri Jelšah, Rogaska Slatina, Zagreb (cel dan) Slo-venški lurd (čez noč in dopoldne). Cena 90 din. Pojasnila brezplačno pošilja uprava »Po božjem avetu«, Ljubljana, Wolfova ulica 1.

Žena rabi mnogo zraka in gibanja in se ne mo-re ves dan mučiti s kuhinjskim delom, ko ji je ven-dar tudi potreben počitek in vsak dan sprehod v zeleno naravo. Na razstavi pohitva na jesenskem velesejmu vam bodo naši iznajdljivi mizaraki moj-stri od 1. do 13. septembra pokazali mnogo prak-tičnih novosti za pomoč gospodinjijam pri delu v kuhinji. Lepo, praktično in za malo denarja lahko opremitve svoje kuhinje, da bo ob mrzlih zimskih popoldnevih v njih prijetno bivati in bo žena imela vedno takoj vse pri roki.

Gospod Jernej s Polšnika

V ponedeljek bo na Polšniku praznoval svoj 60. god gospod Jernej Kovič, ki je 18. avgusta ob-hajal svojo 60 letnico — šil in zdrav ter vedno ve-sel, kakor je že od nekdaj njegova navada, ki pa ni navada, ampak le izliv njegovega dobrega in plemenitega srca. Menda ga ni človeka, ki bi bil kdaj prišel gospoda Jerneja kaj prositi, pa bi ga bil gospod Jernej odslavlil. Kaj takega ne pomni lo-niti na Polšniku, niti v Starem trgu, ne v št. Vidu, ne v Smartnem pri Litiji, kjer je dobri gospod Jernej kaplanoval, preden je l. 1914 prišel na Polšnik župnikovat. Tu pa sedaj že čez 20 let pase ovce in koštrune, pa ima oboje rad, čeprav mu koštruni včasih delajo žalost, pa se gospod Jernej za to ne zmeni, ampak je tudi z njimi vedno dober. Zato ga imajo pa vsi tako radi. Saj ga imajo tudi lahko, ko je za toliko naredil za nje in zlasti za njihovo cerkev, katero je tajni župnik Globel-nik l. 1904 zgradil, gospod Jernej Kovič pa jo je od l. 1914 znova izpopolnjeval.

Zlasti pa s svojo otroško dobro dušo ljubi otroke. Ljubezljivo je gledati gospoda Jerneja, sta-rega vojaka, ki je nosil puško in sabljo, preden je oblekel talar, kako se zna z nedolžnimi otročiči po otroško nedolžno zabavati in jih tako tudi učiti. Ves je duhovnik, vnet in ljubezljiv, samo da bi vse svoje zaupane duše pripeljal k njihovu nebe-skemu cilju.

Rodil se je za Savo tam doli v Osredkih pri Sv. Heleni, ostati pa hoče na svojem Polšniku, ka-terega tako ljubi z ljudstvom vred, dasi ni imel tam vedno samega veselja. Toda srčna povezanost med duhovnikom in verniki je tako velika, da si ljudje ne morejo misliti svojega Polšnika brez gos-poda Jerneja. Naj ga Bog ohrani še dolgo let čilega in zdravega! Tako mu voščijo njegovi farani in tudi vsi njegovi znanci ter prijatelji širom slo-venske zemlje.

Za novo bolnišnico v Ljubljani

Akcija za razširjenje ljubljanske bolnišnice je poslala ministrskemu svetu daljšo spomenico, ka-teroj je podpisala še Zdravniška zbornica in Slo-vensko zdravniško društvo.

Deputacija akcije je obiskala g. bana in ga naprosila, da sprejme stališče akcije, da se v Ljubljani zgradi nova moderna bolnišnica, ki bo ustre-zala vsem zahtevam moderne klinike. Gospod ban je izjavil, da po prizidki, ki se bodo izvršili v Ljubljanski javni bolnišnici le začasni izhod iz naj-večje sile. Zato bo banovina še vnaprej posredo-vala, da bi ministrski svet sklenil, naj se v Ljubljani zgradi nova moderna bolnišnica in da bi že v letošnjem proračunu bil določen kredit za pred-dela.

Kamnik

Zavedni delavci. Te dni je prišel iz Ljubljane neki gospod organizirat delavce, ki so zaposleni pri regulacijskih delih v Podhrški. Pa je doživel razočaranje. Delavcev ni bilo, pa tudi zaupnikov, ki so ga pozvali ne. Prišlo je nekaj vaščanov in par delavcev iz Kavran, ki so temeljito izprašali vest gospodu organizatorju in odločno zavrnili vsa njegova prizadevanja. Tudi za španske sodruge delavci niso nič zbrali.

Vavta vas

Pred 14 dnevi je nevarno obel g. župnik Kres Jože in se zdravi v ljubljanski bolnišnici. Farant mu arčno žele okrevanja in vrnitve domov.

Domžale

Volilci domžalske občine! Danes se odločuje usoda naše občine. Na vas, volilci, je ležeče, kakšno boste postavili na čelo občine in v kakšne roke boste zaupali občinsko gospodarstvo. Vsi ve-este, da sta resno delo in napredek domžalske ob-čine mogoča samo, ako zmaga lista g. Janeza Vrečarja, na kateri so pravilno zastopani vsi stanovi z dobrimi in vestnimi gospodarji, ki bodo vse svoje sposobnosti posvetili v prid občini in ob-čanom. Primerjajte našo listo z nasprotno, pa bo-ete videli, kako enostransko in na silo je sestavljena. Ali bo mogoče s tako mešanico dobro de-lati v korist občini, ko pa vsak vleče na svojo stran? To priznavajo tudi sami kandidati na-sprotno liste in eden izmed njih je celo rekel, da ve, da je Vrečarjeva lista boljša, toda zdaj, ko so ugriznili v kielo jabolko, morajo tudi volitve iz-peljati, da se ne bodo šteli med »kujavce«. Gosp. Končanu samemu je očividno tudi žal, da se je podal v volitve, toda prepozno se je zavedel si-tuacije, v katero je zabredel. Za agitacijo med delavci služi nasprotnikom prepoved shoda na Homcu. Toda dejstvo so prav tako prirejena, da bi premočila razumno delavstvo. Delavci, ne dajte se begati! Preden gresite volit, preberite okrož-nico, ki jo je izdala JRZ v zadevi prepovedi hom-škega shoda, pa boste videli in spoznali, da na JRZ in njene moze ne pade nikakršna odgovornost. Pokažite, da se ne daste begati od nasprotnikov in zaupajte svoj glas listi g. Janeza Vrečarja. Noben naš somišljenik ne sme ostati doma. Kdor ne pride volit, pomaga nasprotnikom. Zato vsi strnjeni na volišče za zmago liste, na kateri je nosilec g. Janez Vrečar!

Šoštanj

Te dni se poslavljata od Šoštanja g. sodnik Andrej Levstek, ki odhaja na novo službeno me-sto kot predstojnik okrajnega sodišča v Konjicah, in g. kaplan Ivan Zličar, ki odhaja v Maribor. Šoštanski prosvetno društvo, katerega zvesta de-lavca sta bila, jima je priredilo prisrčno slovo z odhodnico, pri kateri so se poleg odbornikov društva z žalostjo poslovili tudi zastopniki fan-tovskih in deklških krožkov.

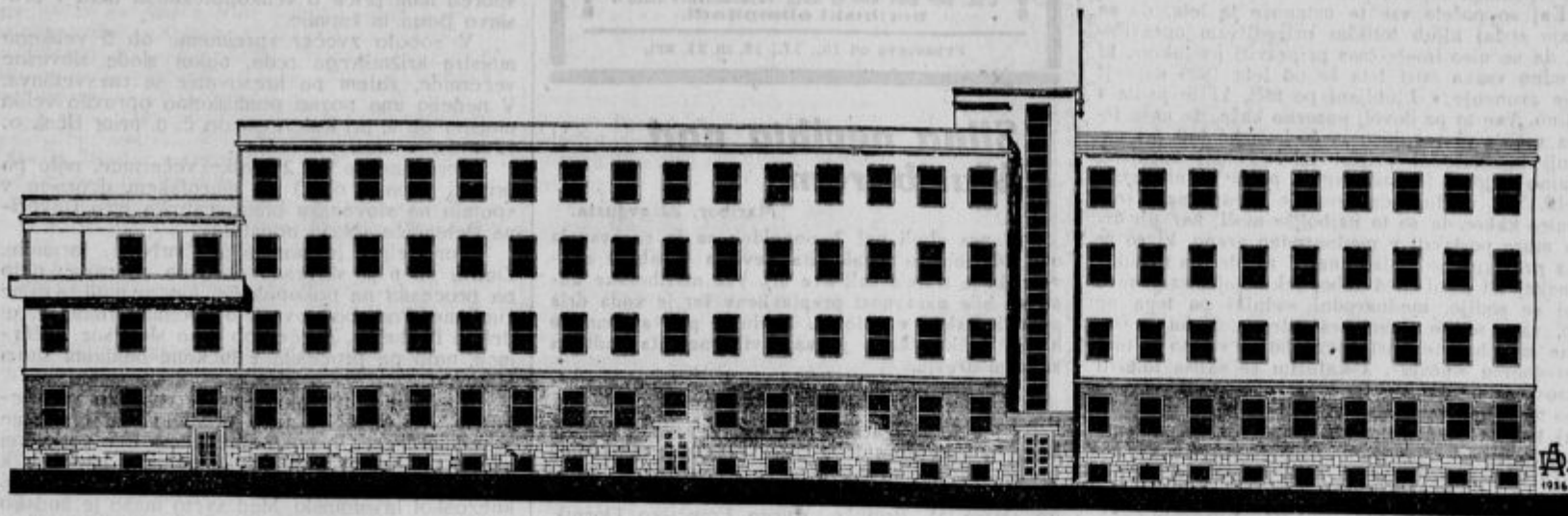
Komaj dve leti je minilo, ko je bil g. sodnik zaradi svojega katoliškega prepričanja prestavljen v Šoštanj, pa si je med tem časom pridobil erca vseh številnih župljanov. Odkritosrčnost in pravičnost vsakdar in do vsakogar, sta bili njegovi najlepši odliki. V vseh letih obstoja ni bilo šoštanske prosvetno društvo tako delavno, kakor za njegovega bivanja. Takoj je uvedel redne me-sečne prosvetne sestanke, pri katerih je sam z največjo gorečnostjo sodeloval. Nekaj izrednega pa so bile seje prosvetnega društva ob njegovi navzočnosti, ko so od naporenega dela izmučeni očanci oživeli in drug za drugim posegali v stvar-ne debate. Najbolj vesel pa je bil na največje dramatično delo v Sloveniji, na Gregorinovo pa-sijsko dramo »V času obiskanja«, ki jo je pri-redila šoštanska župnija in pri kateri je tako neumorno sodeloval.

Težko da bomo pogrešali. Konjski sodniki in župljanom pa ob tako veliki pridobitvi iskreno čestitamo.

Z bolestjo pa se poslavljamo tudi od g. ka-plana Ivana Zličarja. Vzoren duhovnik, velik pri-jatelj mladine in neumoren prosvetni delavec od-haja od nas.

Obema prisrčni: Bog plačaj!

Splošna bolnišnica v Mariboru povečana

Te dni je gospod ban dr. Marko Natlačen potrdil razpis prve licitacije za novi paviljon splošne bolnišnice v Mariboru, v katerem bodo dobili prostora očesni, kožni in opazovalni oddelki. Licitacija je razpisana v skrajšanem roku 15 dni in bo 4. septembra. Za sedaj bodo izlicirani najpotrebnejša zidarska, betonska, železobetonska, krovna in kleparska dela, ki so proračunana na 2.370.000 Din. Kakor hitro bo licitacija uspela in bo potrjena, bodo graditev pospešili tako, da bo stavba v surovem stanju še pred snegom pod streho.

Novi štirinadstropni paviljon bo stal na vrtu sedanje bolnišnice med drugimi že stoječimi objekti in s svojo zadnjo fasado gledal na Tržaško cesto. Kljub temu, da ni bilo kdove koliko prostora in je bilo zemljišče, na katerem bo stal paviljon, precej nerodno, se je posrečilo projektantu, višjemu tehničnemu svetniku ing. A. Dolencu, izdelati prvovrsten načrt za to zgradbo. Novi paviljon bo doslej največja bolniška zgradba v Sloveniji in bo kar najbolj moderno opremljen. Dobri tlorisni rešitvi in razdelitvi notranjih prostorov se pridružuje še lepa in enostavna zunanost, ki je kljub veliki gradbi lepo razčlenjena.

Paviljon je dolg 82 m in ima še poseben prizidek, ki sega v isto višino, kakor glavni trakt paviljona. Na levi ima manjši prizidek, ki sega le do tretjega nadstropja. Vsa streha je ravna in bo vporabljena kot terasa za solnčenje. Moderno opremljen bo imel ta paviljon okrog 240 postelj, od katerih bo odpadlo 30 za opazovalni oddelki za moške in ženske. V tem oddelku bodo tudi trajne kopeli, izolirne celice in vse druge pritlikline.

Oddelki za očesne bolezni bo razpodeljal z okrog 80 posteljami. Od tega bo odpadlo na posebej izolirani oddelki za trahom 24 postelj, druge pa za druge na obeh straneh, ki bodo ločeni seveda v septični in aseptični oddelki.

Za kožne bolezni bo na razpolago nad 120 postelj, pri čemer bo ta oddelki imeli ločene oddelke za otroške kožne bolezni in za spolne bolezni. Razumljivo je seveda, da bodo vsi ti oddelki imeli samostojne vhode s potrebnimi čakalnimi. Oddelki za kožne bolezni bo imel tudi razsežno ambulanto, ki je zlasti pri teh boleznih kar najbolj potrebna. V paviljonu bodo 3 stopnišča in še poseben lift, ki bo vozil do 4. nadstropja. Na terasah za solnčenje bodo urejene ležalnice in prhe. Vsa zgradba bo ogrevana s centralno kurjavo ter bo imela toplo in mrzlo vodo v vseh prostorih, kjer bo to potrebno. Vsa stavba z vso opremo je proračunana na 8 milijonov 500.000 Din in bo v prihodnjih letih dokončana.

Veliki paviljon bo ves podkleten, vendar bo klet tako visoka, da bo podobna podprtiličju. Glede na priobčeno skico fasade paviljona bodo v kleti na levi, podprtilična stanovanja za strežniško osebje vseh oddelkov, nato skladišča, umivalnice, sobe za desinfekcijo in zdravilne kopeli za hidroterapijo ločene po oddelkih s potrebnimi garderobami. Nekako v sredini zgradbe bo postavljena v kleti razsečna kotlarna za centralno kurjavo s skladišči premoga.

V pritličju bo na levi opazovalni oddelki ločen v pododdelke za moške in ženske. Skupno bo imel 4 bolniške sobe, izolirne sobe, dva dneva prostora, čakalnice, malo ročno kuhinjo, ordinacijo, stanovanje za zdravnika, potrebne kopeli in vse druge pritlikline. Veliko stopnišče in veža ločita ta oddelki od očesnega oddelka, ki ima v pritličju pisarno za zdravnika, vodjo oddelka, čakalnice,

ordinacijo, laboratorij, arhiv in temnico. V stranskem prizidku, ki je ločen s stopniščem in hodnikom, bo nameščen moški trahomski pododdelki z dvema sobama, ročno kuhinjo, dnevnim prostorom, sobo za strežnika in drugimi pritliklinami. V desnem delu paviljona, pa bo nato ločen s vestibulom in hodnikom kožni oddelki, v katerem bo stanovanje za zdravnika-asistenta, laboratorij, lekarna, ordinacija, čakalnica in zdravniška soba za ambulantno zdravljenje s potrebnimi garderobami in pritliklinami. V prvem nadstropju bo od leve proti desni v dveh tretjinah vse zgradbe do lifta in vestibula moški oddelki za očesne bolezni z devetimi sobami, lepimi dnevnimi prostori ter septično in aseptično operacijsko sobo s pripadajočo čakalnico, laboratorijem in pisarno. V prizidku bo nastanjen trahomski pododdelki za ženske, ki bo podobno urejen, kakor trahomski oddelki za moške v pritličju. V desnem delu paviljona bo moški pododdelki za spolne bolezni s tremi bolniškimi sobami, kopalnici, čajno kuhinjo, sobami za seestre in strežnike ter drugimi pritliklinami.

V drugem nadstropju bo na levi strani imel ženski pododdelki za očesne bolezni šest sob in dve sobi za na obeh straneh otroke, s potrebnim dnevnim prostorom, zdravniškimi sobami in pisarnami ter pritliklinami. Poseben balkon za sončenje pa bodo imeli otroci v istem nadstropju. V stranskem prizidku je nameščen otroški pododdelki za kožne bolezni s potrebnimi pritliklinami. Desni del paviljona pa zavzema moški oddelki za kožne bo-

lezni z operacijsko sobo, z dvema posebnima sobama za hudo opečene bolnike. V teh sobah bosta po dve tako zvali vodni postelji.

V tretjem nadstropju je na levi nad majhnim dvonadstropnim levim prizidkom terasa za sončenje za ženske in otroke. V vsem nadstropju pa je sicer ženski oddelki za spolne bolezni z osmimi sobami, v prizidku pa sta dve bolniški sobi za bolnice s kožnimi boleznimi. V tem nadstropju je tudi soba za rentgensko preiskavo in za obsevanje z višinskim soncem. Nadalje ordinacijske sobe, kuhinja, garderobe, sobe za desinfekcijo z vsemi drugimi pritliklinami.

V četrtem nadstropju je poleg manjšega prizidka streha preurejena za teraso za sončenje in sicer so ločene terase za očesno bolne in prav tako ločene terase za moške in ženske kožne bolezni. V prizidku pa so urejena stanovanja za strežniško osebje.

Tako bo tudi Maribor prišel v glavnem iz zadrege, v katero je zašel zaradi pomanjkanja prostora v mariborski javni bolnišnici. — Prepričani smo, da bo velika zgradba, ki bo dala prostora 240 bolnikom, v glavnem odpravila najhujši stiski, ki čestokrat onemogoča primerno zdravljenje bolnikov. Letošnje leto nam bo vsekakor prineslo lepo število novih zgradb za bolnišnice in je paviljon v Mariboru poleg nadzorovalnega oddelka na Studencu pri Ljubljani in odobrenega kirurškega prizidka v ljubljanski bolnišnici, že tretja taka zgradba, ki bo letos prišla v delo.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

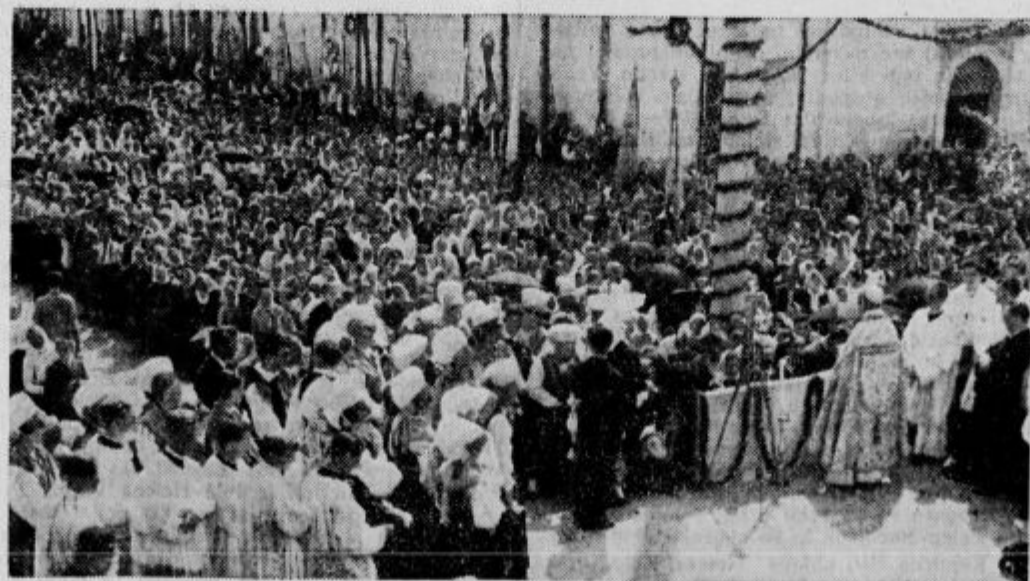
naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.465 od 25. V. 1935.

S prekrasnih stiških slavnosti

Gorenja slika nam kaže notranjost stiške samostanske cerkve, katero je za jubilej belih stiških menihov sv. Oče odlikoval z nazivom »bazilika«. O polnoči od sobote na nedeljo je bila v tej baziliki polnočnica za ženske, med tem ko je 8000 moških bilo ta čas pri sv. maši na hribu Vinograd.

Spodnja slika pa nam kaže prizor, ko stiški gospod opat dr. Kostelec po glavni sv. maši dopoldne med manifestacijskim zborovanjem govori 20.000 ljudem na cerkvenem dvorišču o presv. Evharistiji.

Josip Jagodič - 60 letnik

Zdrav in krepak praznuje danes 60 letnik svojega rojstva širom Slovenije znani celjski trgovec, gospod Josip Jagodič. Ker spada naš današnji 60 letnik v tisto vrsto ljudi, ki so se s pridnostjo svojih rok postavili na svoje noge in si iz nič ustvarili položaj, zato je naša dolžnost, da se ga danes ob njegovem 60 letnem življenjskem jubileju spominjamo na tem mestu in mu kot zvečemu naročniku katoliškega časopisa in stalnemu inserentu našega lista, iskreno čestitamo!

Posebno vidno je pa delovanje gospoda Jagodiča — in to moramo posebej poudariti — pri celjskih dobroteljskih ustanovah. Pozna kakor malokdo drugi tako rekoč vse celjske reveže in oni poznajo njega. Kdor se zateče h gospodu Jagodiču, ne odide praznih rok. Pri Vincencijevi konferenci, Zastiti dece in mladine, Krajevni protituberkulozni ligi, prav povsod ga vidimo, kako pomaga s svojim nasvetom, pa tudi dejansko, reševati bedo in revščino današnjih dni. In vse to dela poleg svojega poklicnega dela, vidite gospoda Jagodiča, skoraj bi lahko rekli, pri vsakem predavanju ali drugi prireditvi.

L. 1908 se je poročil s hčerko uglednega in spoštovanega celjskega krojaškega mojstra in hišnega posestnika Knecla — Marijo, s katero sta imela v srečnem zakonu 5 otrok, ki vsi živijo. Prav ob 60. življenjskem jubileju je morala gospa mnogo pretrpeti zaradi hude bolezni, od katere še ni popolnoma ozdravela.

Bog ju živi še mnogo let!

TUDI KJER SO
KOMARJI
LAHKO MIRNO SPITE
FLIT
JIH UNIČI!

FLIT ločalen po
znamenitih receptih
— enolično učinkovito.

ZAHTEVAJTE SZREČNO FLIT
V PLOMBIRANIH, ORIGINALNIH ROČKAH

Novi izseljenski komisar v Düsseldorfu

Belgrad, 21. avgusta.

Z odlokom g. ministra za socialno politiko in narodno zdravje je postavljen za izseljenskega komisarja pri generalnem konzulatu v Düsseldorfu g. Mirko Kranjc, uradnik izseljenskega oddelka ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

Novoimenovani izseljenski komisar na našem generalnem konzulatu v Düsseldorfu gosp. Mirko Kranjc se je rodil l. 1901 v Borovnici pri Ljubljani. Po končanih gimnazijskih študijah v St. Vidu nad Ljubljano se je vpisal na konzularno akademijo na Dunaju, kjer je bil tudi diplomiran, nakar je nadaljeval svoje študije na vseučilišču v Laussani v Švici. Ze tedaj so ga zanimala predvsem socialna vprašanja ter se je ravno zaradi tega posvetil študiju socialnih in političnih ved. Iz teh predmetov je tudi diplomiral. Po končani univerzi je bil leta 1927 sprejet za uradnika v izseljenski oddelki ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje. Na tem mestu je ostal tri leta vse do svojega imenovanja leta 1930 za izseljenskega komisarja pri našem poslanstvu v Bruslju v Belgiji. To svojo službo je vestno opravljal do l. 1934 do svoje prestavitve v Belgrad v izseljenski oddelki. V ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje je deloval do novega imenovanja za izseljenskega komisarja pri našem generalnem konzulatu v Düsseldorfu. Med tem časom ga je po imenovanju nove vlade dr. Stojadinoviča, dr. Korošca in dr. Spahe notranji minister g. dr. Korošec poklical v svoj kabinet v notranje ministrstvo, kjer je zavzemal položaj osebnega tajnika.

Na vseh svojih dosedanjih službenih položajih se je g. Kranjc stalno zanimal za naše številne izseljence predvsem v Nemčiji, Belgiji in Franciji ter je storil vse, da bi se izboljšali njihovi dostikrat težki položaji. Predvsem se je posvetil vsega našim izseljencem na licu mesta v Belgiji in Luxemburgu za časa svojega službovanja v Bruslju. Ponovno je obšel vse tamošnje rudarske in industrijske centre, bil stalno v osebnih in pisarnih stikih z našimi narodnimi delavskimi organizacijami ter je v vsakem primeru, kadar je bilo potrebno, branil in zagovarjal interese naših izseljencev pri njihovih delodajalcih.

Ze na tem položaju, prej in pozneje pa še bolj v ministrstvu za socialno politiko in nar. zdravje samem, je pa posvečal vso svojo pozornost našim izseljencem v Westfaliji ter so mu zaradi tega vse njihove razmere do podrobnosti znane ter v tem pogledu prihaja sedaj med nje kot med stare znanke. Njegovo imenovanje za izseljenskega komisarja bodo naši izseljenci v Nemčiji gotovo pozdravili, ker prihaja med nje človek, ki je za nje imel vedno polno razumevanja ter je njihove upravičene prošnje in želje vedno zagovarjal na vseh merodajnih mestih.

Gosp. Mirko Kranjc uživa v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje pri vseh svojih šefih sloves vestnega in vseskozi objektivnega ter nepristranskega uradnika, ki ima vedno pred očmi samo interese naših izseljencev ter mu zaradi tega vsi njegovi šefi z njegovimi številnimi osebnimi prijatelji čestitajo k imenovanju ter mu žele mnogo uspehov na novem službenem mestu.

Zlati zakonski jubilej

Maribor, 22. avgusta.

Pri Sv. Petru pri Mariboru sta te dni slavila zakonca Janez in Marija Gornik zlat jubilej svojega zakonskega življenja. Oba sta dočakala to lepo slavo v 76. letu svoje starosti, čila in delavna, dasi imata za seboj nad 50 let težkega in trpkega viničarskega življenja. Službovala sta vso to dolgo dobo pri raznih posestnikih v šentpeterski fari, viničarila sta 15 let na cerkvenem posestvu, sedaj pa že nad 22 let v vinogradu gospe Gräntz iz Maribora, ki ima svoje posestvo v Celestrini 11. V vsej fari sta znana in spoštovana kot vzorna in poštena kristjana in ravno tako kot pridna delavca. K lepemu jubileju, ki sta ga dočakala v svojem zglednem zakonu, jima prisrčno čestitamo.

Neuzgojena telesna vzgoja

Drago plačan neuspeh upričo vsega sveta

Slovenec se kaj rado pripeti, da po toči zvone. Vsi dogodki, pa naj se pripravljajo še tako dolgo, nas zasajajo nepravilne in potem v zadregi iščemo izumetničen razlag in opravičil, da bi se potolažili, češ da smo se »po naših skromnih močeh« kar dobro odrezali. To svojo lastnost smo prenesli že tudi na celo državo, ki jo je letošnja olimpijada zalotila nepravilno, zato je bil pa tudi uspeh temu primeren. Olimpijska godba je 130 krat zaigrala različne državne himne, jugoslovanske, ki jo je zložil Davorin Jenko, nikoli; zastave različnih držav so 388 krat plapolale ob olimpijskih drogovih, jugoslovanska samo enkrat, ker se je himna svirala samo za tekmovalca, ki je dosegel zlato kolajno, zastave pa so se dvignile tudi za naslednja dva tekmovalca, ki sta dosegla srebrno ali bronasto kolajno; komisija je razdelila 388 kolajn, v Jugoslavijo je prišla samo ena, srebrna.

Največji del bremena za ves ta nastop pred mednarodnimi očmi so nosili — kakor že večkrat ob takih prilikah — zopet Slovenci, ki so nekdanji imeli največ telovadnih organizacij in so takih mednarodnih nastopov kolikor toliko vajeni, saj so že večkrat dosegli prva mesta pred različnimi, tudi neprijaznimi sodniki. Sedaj je bila država zastopana samo po telovadcih iz vrst Sokola kraljevine Jugoslavije, ki je edina naša telovadna organizacija — vse druge sportne panoge so popolnoma odpovedale in niso dosegle nikakega zmago-slavnega priznanja. V telovadbi pa si je sokolska vrsta pridobila — 6. mesto. Ako bi bralje, drogovci, konji, krogi in drugo telovadno orodje prišlo k nam šele pred nekaj leti in bi bil to naš prvi nastop pred mednarodnim svetom, bi nekoliko stisnili zobe ob tem grenkem jabolku in si mislili: »Začeli smo pa le, drugič bo že bolje.« Toda telovadba se pri nas goji že desetletja in telovadci imajo po svojih skromnih stanovanjih lepe zbirke odlikovanj, vencev in priznanj, ki so si jih pridobili na mednarodnih tekmah, na katerih so se že vnaprej potegovali za prva mesta in marsikatero tudi dosegli, bodisi kot posamezniki, bodisi kot vrsta. Tisti telovadci pa že ne telovadijo več, mladine pa v edino organizacijo, ki sme gojiti telovadbo, ni, saj je bil ta, ki je na olimpijadi največ dosegel, star 39 let. Tako starih tekmovalcev menda ni postavila nobena država. Po izidu pa se je izkazalo, da je imel športni referent »Slovenec« popolnoma prav, ko je opozarjal na tega edinega telovadca, češ, da samo ta more doseči, kar naša sedanja telovadba sploh ne more doseči; pa tudi ta je že zdavnaj opustil sleherne redne vaje (training), pokazal pa je veliko požrtvovalnost in značajnost, da je kljub temu skušal rešiti čast organizacije, kateri je nekdanji večkrat priporil mednarodni vence zmage, ko je še zastopala samo svoje člane in ne države, kakor sedaj.

Celoten izid olimpijade pomeni za nas veliko nazadovanje. Pri nobenih mednarodnih tekmah se še nismo tako slabo odrezali. In vendar bi rada »Jutro« in »Slovenski Narod« prisilila javnost, da so »naši športniki dostojno reprezentirali kulturo našega naroda« in proslavljanje sokolske tekmovalne vrste bi rada razglasila kratkoma za patriotično dolžnost. Ko je »Slovenec« ob povratku sokolske vrste povedal, kaj je naša državna reprezentanca na olimpijadi dosegla in da bi bilo najbolj lepo po tistem priti domov in premišljevali o vzrokih tako vidnega nazadovanja, bi ga kmalu razglasila za protidržavnega. Res, prav malo je manjkalo! Ako bi JNS imela samo enega župana več, pa bi bil »Slovenec« zopet protidržaven z vsemi posledicami, ki se tega priimka drže. Na drugi strani pa tudi »Jutro« priznava, da vse to tekmovalstvo ni bilo veliko več kot izlet, ki ga je država dobro podprla iz svoje blaginje; dne 20. avgusta namreč piše, da »so se vrnili v domovino brez simbolov zmage, toda z novimi izkušnjami in z novo voljo za napredek«.

Ne preostaja nam torej drugega kakor da zberemo pogum in resnično iskreno pogledamo v oči in skušamo izluščiti vzroke, ki so slovensko in jugoslovansko telovadbo pahnili z njene nekdanje višine. »Jutro« pravi, da so bila to predvsem denarna vprašanja, na katerih rešitev pa naš Sokol ni imel nobene ingerence (vpliva). Toda pri tekmovalstvu je odločala moč in spretnost, ne denar, saj olimpijada ni bila tekma med valutami, ampak tekma med telovadci in športniki. Sicer pa tudi denarna vprašanja niso bila rešena v tako skromni obliki, saj je država dala iz proračuna ministrstva za telesno vzgojo 570.000 Din za olimpijsko športno reprezentanco in iz te vsote je bil precejšnja dela deležen tudi Sokol, brez ozira na redno letno podporo v znesku 6.000.000 Din, ki je tudi v letošnjem proračunu istega ministrstva. Za ta državni denar bi morali iz Berlina prinesiti že kaj več kot pa samo »izkušnjo in voljo za napredek«, saj je bilo v tistih dneh v Berlinu ne veliko manj kot tisoč Slovencev, ki so vsi šli tja na svoje stroške in so se vsi vrnili z izkušnjami in z voljo za napredek. Denarja torej vsekakor ni bilo premalo, saj so nekdanji Sokoli in Orli tekmovali po Evropi skoro brez sleherne državne podpore in so se vračali z lepimi »simboli zmage«. Zato »moramo upoštevati, da sta bila za vezbanje naši vrsti na razpolago le 2 meseca, pravi »Jutro«. Toda to bi bilo treba povedati sodnikom v Berlinu, voditelji vrste bi moral pred »izpraševanjem« stopiti pred nje in se opravičiti, češ, da je imela jugoslovanska telovadna vrsta, od katere je vsa država največ pričakovala, samo 2 meseca časa za vezbanje in naj to pri klasificiranju blagovolijo upoštevati. Toda tega ni storil, ker je vedel, da bi ga zelo na kratko zavrnil, češ, da je cel svet že 1932, po olimpijadi v Los Angelesu, vedel, kaj bo 1936 v Berlinu, kjer je tako in tako podnebje in kjer bo treba nastopiti med takimi in takimi tekmečji. Poleg tega je bilo že l. 1932 ustanovljeno posebno ministristvo za telesno vzgojo, ki ima lasten proračun, ki se krije samo iz davčev državljanov in ki z letošnjim proračunom vred izkazuje že 66 milijonov 787.908 Din izdatkov, od katerih jih je bilo za Sokola kraljevine Jugoslavije namenjenih 34.000.000 Din ali več kot polovica, brez drugih podpor v blagu in v denarju. Sokol kraljevine Jugoslavije pa je bil ustanovljen že l. 1929 in uspeh take velike organizacije in tolikega denarja je — srebrna kolajna za poedina in enkrat je v družbi dveh drugih plapolala ob strani tudi jugoslovanska zastava.

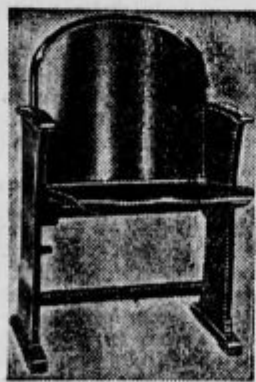
Olimpijada je bila bilanca uspehov telesne vzgoje in mednarodni sodniki so nam toliko priznali! Ali nismo ta »uspehi« predrago plačali? Do sedaj je to naš najslabši uspeh na mednarodnih tekmah in — najdražji. In vendar »Jutro« in »Slovenski Narod« zahtevata, da ga proslavimo in da vrsto, ki je bila deležna največje pozornosti države, slavimo in po kolodvorih sprejemamo! Kaj so počeli šele drugod po svetu s svojimi zmagovalci, ki so se vračali vsi obloženi s kolajnami in katerih himne je morala nemška godba božati nočeh moraš svirati skoro vsak dan in katerih zastava je morala vsak dan plapolati na olimpijskih jamborih! »Narod«, ki zaničuje se same in tako drago plačane — do kazne nazadovanja imenuje »uspehe« in jih hoče

slaviti in proslavljati, kakor bi rada do tega prisilila slovensko in jugoslovansko javnost »Jutro« in »Slovenski Narod«, je res v veliki nevarnosti, da postane »podlaga tujčevi petici«.

Kaj so počele vse te ustanove ta leta, da se morajo sedaj kljub tolikim prireditvam opravičevati, da se niso imele časa pripraviti na tekme, ki so redno vsaka štiri leta že od leta 1896 naprej! To je zvonjenje v Ljubljani po toči, ki je padla v Berlinu. Vse to pa dovolj nazorno kaže, da naša telesna vzgoja ni vzgojena in če hočemo biti pri naslednji mednarodni priliki telesno bolj vzgojeni, moramo najprej telesno vzgojo postaviti na druga načela. Vse mednarodni svet je gledal naše tekmovalce kakor da so to najboljše moči, kar jih država more postaviti v mednarodno areni, ki so že doma preizkušene in izbrane. V resnici pa ni tako. Že nekaj let sami med seboj tekmujejo, sami med seboj se sodijo, mednarodni sodniki pa tega ne vedo, zato sodijo kakor vse druge. Nekaj nezavedne in nehotene pristranosti bo pa vedno in tudi »nesrečnemu slučaju«, s katerim se skuša tolažiti »Jutro«. se nikdar ne bo moglo izogniti. Če se bomo na to izgovarjali, si nikdar ne bomo pridobili nazaj tistega mednarodnega priznanja, ki smo ga že imeli.

To smo zapisali samo zato, da se ne pozabi. V Španiji je revolucija, v Parizu gnezdil kominterni, za mejami umira slovenski rod, v Kranju štrajkajo delavci, v Trbovljah je revščina in brezposelnost, na Jesenicah strah za bodoči kruh, v Beli Krajini žeja in suša — to so vse drugačne olimpijade! Tem posvečamo in bomo posvečali več pozornosti.

Sklopne fotelje

za gledališča, kinematografe, predavalnice, koncertne in društvene dvorane, dobavlja po zelo ugodnih cenah
špecialna tovarna

pohištva iz upognjenega lesa

Remec - Co., Duplica pri Kamniku. Telefon: Kamnik 4.

Ljubljana

⊙ Krški škof dr. Srebrnič Josip je na svojem potu iz Stične proti domu v Ljubljani v spremstvu univ. profesorjev Ušeničnikov na pokopališču pri sv. Križu obiskal grob mestnega župnika Janjaka Petriča in je na grobu opravil cerkvene molitve za mrtve.

⊙ Vpisovanje v »Splošno strok. nad. šolo za brivsko, frizersko, pekarsko, slaščičarsko, medicinsko, vrtnarsko in mesarsko obrt bo to nedeljo 23. t. m. v drž. deški nar. šoli na Vrtači od 8.—12. ure. Vajenci novinci prinesejo s sabo učno pogodbo, zadnje šolsko izpričevalo in 22 Din vpisnine. Lanskim učencem zadostuje pri vpisu le lanski »Iz-kaz«. Šolnino po mesečnih 20 Din plača vajenec tudi lahko za pol ali celo leto skupaj. Vse drugo zvedo vajenci pri vpisu. — Upraviteljstvo.

⊙ Članstvu pevskega društva »Ljubljana« sporočamo: Dne 29. avgusta je ob pol sedmih spomin-ska črna sv. maša po pokojnem našem pevskem kuratu, duh. svetn. Andreju Ažmanu, h kateri vse aktivne, podporne člane in pokojnikove prijatelje vljudno povabimo. V četrtek 27. avgusta je v dvorani Rokodelskega doma ob 20. uri važna pevska vaja celotnega zbora. V nedeljo 30. avgusta je skupni pevski izlet na lepe Rova, kjer bo ob 11. dopoldne sv. maša, pri kateri poje celotni zbor pevskega društva »Ljubljana«. Prijatelje društva vabimo k udeležbi.

ZOPET ZOPET
LUTZ PEČI, ŠIŠKA, TELEFON 3252

⊙ Na drž. II. deški meščanski šoli v Ljubljani bodo popravni izpiti 29. in 31. avgusta po sporedu, ki bo 27. t. m. objavljen v šolski veži. Vpisovanje bo 1., 2. in 3. septembra od 8 naprej. — Popravni izpiti in vpisovanje bo v Beethovnovi ulici 7. Začetek rednega pouka v novem šolskem posloplju za Bežigradom bo pravočasno objavljen.

⊙ Počitniška kolonija Podmladka Rdečega križa na Vranskem prosi starše, da pridejo po svoje hčerke v torek, 25. avgusta t. l., ob 18 pred pisarno Rdečega križa (palaca delavske zbornice).

⊙ Na III. drž. mešani meščanski šoli v Ljubljani-Moste se vršijo popravni izpiti v soboto, 29. avgusta t. l., ob 8 dop. Prizadeži naj se pravčasno zgledajo, sicer bodo morali ponovljati razred. Vpisovanje bo 1., 2. in 3. septembra t. l. vsakokrat od 8 do 12 dop in 15 do 18 pop. Na-tančnejša pojasnila so razvidna s šolske oglasne deske.

⊙ Velika zanimivost na trgu. Tržno nadzor-stvo je večerjaj vse ukrenilo, da bi bil promet najbolj varen in tudi hiter. To je bilo v redu. Veliko zanimanje naših gospodinj so vzbujale velike, zelene buče. Dva kmetovalca iz Smedereva sta razpoložila ob semenišču in stolnici na tistem prostoru, kjer so drugače naše »rožarice«, svoje rdeče buče, tako imenovane lubenice. V Ljubljano sta pripeljala okoli 12.000 teh pridelkov, ki jih v naših krajih še sploh ne poznamo v taki množini. Prodajala sta jih po 5—10 din kos. Mnoge gospo-dinje so se za nje zanimale. Drugeče so prav okusne. Smederevska kmeta nista mogla na trgu spraviti vseh lepih buč tako v promet. Čez noč sta sklenila, da bosta sama stražila, toda tržno nadzorstvo je naprosilo tržnega nočnega stražnika, da naj tudi te pridelke čuva pred tatovi. Če ne bosta v Ljubljani vseh lepih buč prodala, sta se odločila, da bosta odpotovala na Bled in druga letovišča, kjer je za buče večje zanimanje. Nad vagon grozdja je bil danes postavljen na trg, ki se je zelo pocenilo. Domačega grozdja je še prav malo. Drugeče so pa cene drugi zelenjavi in po-vrtnini neizpremenjene in se skoraj stalno nižajo.

⊙ Kemično čist obleke. Šimene, Kolodvorska 8 in sprejemališče Knašljeva 2.

KINO UNION Telef. 22-21
Prekrasen film, ki je včeraj pri premieri občinstvu izredno udajal!

Duše pod blčem

(Biser snovit an Bord)
LIDA BAAROVA, A. SCHÖNHALS in W. BIRGEL

Kot dodatek 2 najnovejša tednika (Fox in Ufa) ter nov 600 m dolg veleamintiv film o berlinski olimpijadi.

Predstave od 10., 17., 19. in 21. uri.

Silna nevihta nad Mariborom

Maribor, 22. avgusta.

Danes okoli pol 2. popoldne se je razbesnela nad Mariborom strahovita nevihta s silnim nali-vom, ki je trajala celi dve uri. Vse mariborske uli-ce so bile naravnost preplavljene ter je voda drla po njih kakor v potokih. Zalilo je pri tem mnogo kleti. Veliko škodo je napravila nevihta tudi na sadnem drevju.

Maribor

⊙ † S. M. Pacifiha Dornik. V zavodu Šolskih sester v Mariboru je v petek popoldne nenadoma otožno zapel cerkveni zvonček ter oznanjal, da je neizprosni angel smrti odvedel iz doline solz blago sestro M. Pacifiho, rojeno Francisko Dornik. Doma v slikoviti Savinjski dolini, je dne 5. marca 1894. pri St. Petru zagledala luč sveta. Njena ze-meljska pot jo je vodila v redovno življenje ter je dne 15. avgusta 1916. stopila v kongregacijo šolskih sester v Mariboru, kjer je zvesto in vztrajno delovala celih 20 let. Dokaj časa — 12 let — je bila kuharica v Marijanišču v Ljubljani, nato v St. Jakubu v Rožu in slednjic zadnjih 5 let v Zemunu. Kjerkoli je bila, povsod so jo vzljubili in čislali kot požrtvovalno, vestno in jako sposobno moč. Tiha, in blaga, skromna, prijazna in vedno vedra je vršila svojo težko službo. Začetkom tega meseca je prispela iz Zemuna v Maribor, da se udeleži du-hovnih vaj in tu jo je zadela sedaj smrt. Za samo-stansko družino je njen nenaden odhod v večnost težka izguba. Blago pokojnico pokopljajo danes ob 14 na Magdalenskem pokopališču na Pobrežju, spreved pa gre iz hiše žalosti v Strossmajerjevi ulici. Naj da njeni blagi duši Zveličar večni mir in nebesko radost, žalujoči samostanski družini in sorodnikom naše iskreno sožalje.

⊙ Vse za vse šole v Cirilovi! V zadnjem trenutku rešeni. V Pokošah je izbruhnil požar v pozni nočni uri na hiši posest-nice Franciske Brumec. Lastnica se je prebudila, ko je bilo že vse imetje v plamenih ter se je v po-slednjem hipu rešila s svojimi tremi malimi otroci. Zgorelo je vse z gospodarskim poslopjem in svi-njaki vred ter je škoda nad 40.000 Din. V Variši vasi je zgorela prazna hiša posestnika Ivana Cer-nogre ter je škoda 8000 Din.

Specialist za ženske bolezni in porodništvo

Med. Univ. Dr. Fran Toplak

zopet redno ordinira, Glavni trg št. 18
od 9.—11. in 15.—16. ure. Telefon št. 2732.

⊙ Sprejem v I. razred učiteljske šole šolskih sester v Mariboru. Po odredbi ministrstva prosvete se v I. razred učiteljske šole šolskih sester v Mari-boru sprejemajo učenke pod istimi pogoji, kakor na državnih šolah (nižji tečajni izpit na gimnaziji) in z istimi pravicami (po diplomskem izpitu se sprejmejo v državno službo).

⊙ Razgrnitev davčnih osnov. Seznam o davč-nih osnovah zavezancev, katerih predmeti se bodo razpravljali pred davčnim odborom, bo razgr-njen od jutri (ponedeljek 24. t. m.) naprej tekom 8 dni na mestnem magistratu. Davčne razprave se bodo vršile od 7. do 19. septembra in sicer v vrst-nem redu, ki je razviden v 4. razpredelku razgr-njenih seznamov.

Ing. arhitekt Marjan Mušič

je otvoril tehnično pisarno, ki posluje vsako soboto pop. in nedeljo dop. v Novem mestu, Resljeva c. 6

⊙ Romarjem na Brezje. Materi božji na Bre-zje poročamo naši železničarji, delavci in uradni-štvo iz magdalenskega predmestja v Mariboru. Od-peljejo so v soboto 29. t. m. ob 2.15, povrnejo pa v nedeljo zvečer ob 10.13. Vsak naj si kupi na od-hodni postaji nedeljsko povratno karto do Otoč. K romanju so povabljeni tudi verniki iz maribor-skih mestnih in predmestnih župnij. Prijavijo naj se do četrta 27. t. m. domačemu g. župniku. Ro-marje vodi njihov dušni pastir g. Oberžen.

⊙ Šest dni mrtve v gozdu. V ponedeljek zju-traj je odšel od doma pomožni delavec Ivan Filej, stanujoč v Stritarjevi ulici 9. Dejal je, da gre k zdravniku. Od tedaj ga ni bilo več domov. V pe-tek zvečer pa je neki pastir v Betnavskem gozdu blizu Streliške ulice postal pozoren zaradi hude-ga smrada ter je nato našel v gozdu razpadajočo truplo obešenca, v katerem so spoznali pogreša-nega Fileja

Oglejte si najnovejša dvokolesa, otroške vozičke, šivalne stroje, pnevmatiko, dele itd. po znižanih cenah pri »TRIBUNA«, F. BATJEL, MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26.

⊙ Smrt v cvetu let. V splošni bolnišnici je umrla gospa Ratej Viktorija, 22-letna soproga klu-čavničarja drž. železnice. Naj počiva v miru!

⊙ Na državnih deški meščanski šoli v Mart-boru se bodo vršili popravni izpiti za vse razrede dne 29. avgusta z začetkom ob 8. uri. Vpisovanje v vse razrede bo istotam v dne 1., 2. in 3. septembra vsikdar od 8. do 12. ure. Za vpis sta neobhodno potrebna predhodno izpričevalo in davčno potrdi-lo. Podrobnosti so razvidne na oglasni deski v šolski veži.

⊙ Zdravnik dr. Rudolf Lovrec se je vrnil z dopusta in spet redno ordinira.

Novost! Kompletne politirane gladke spal-nice iz trdega lesa Din 4.500—
samo pri Novaku - Maribor
Vetrinjska 7 Telefon 2905 Koroška 8

⊙ Kolesar usmrtil žensko. Pred okrožnim so-diščem se je zagovarjal včeraj 34-letni delavec Franc Skafar iz Odrancev zaradi nenavadnega de-lakta. Obtožen je usmrtil v iz malomarnosti, ker je povozil Heleno Vargu, da je na posledica poškodb umrla. Skafar se je vozil 13. oktobra lan-skega leta s kolesom iz Lendave domov v Odran-ce. Spotoma je v Dol. Lakušu zavezil v gručo žensk, med katerimi je bila Helena Varga. Podri jo je na tla, pri čemer si je strla prsno kost. Za-radi ležanja je nastopila še pljučnica in Varga je poškodban boleznijo podlegla. Skafar je bil obso-jen na 2 meseca zapore, pogojno za dobo 2 let.

700 letnica župnije Velika Nedelja

Velika Nedelja, 22. avgusta.

Veliki prazniki naše župnije se bližajo. Danes 14 dni bo naša starodavna župnija slavila svojo 700 letnico! Mrzlično se pripravljajo farani, da proslave veliki dogodek čim svečaneje. Že sam spored nam priča o velikopoteznosti dela v pro-slavo Boga in župnije.

V soboto zvečer sprejememo ob 5 velikega mojstra križniškega reda, nakar sledi slovesne večernice, zatem pa kresovanje in razsvetliava. V nedeljo ima pozno pontifikalno opravilo veliki mojster ob 9, pri kateri govori č. g. prior Učak o: »Župnija v zari sv. maše«.

Popoldne so ob 2 kratke večernice, nato pa priredi župnija ob 3 na marofskem dvorišču v spomin na slovanska blagovestnika igro Davori-na Petančiča »Naša apostola«.

Ponedeljek je namenjen mrtvim faranom. Zjutraj ob 6 je slovesno opravilo za rajne; nato pa procesija na pokopališče, kjer se moli za rajne župljane. Tam bo govoril o spominu rajnih č. g. dekan Bratušek. Zvečer ob 7 so slovesne večer-nice, nato pa procesija z lučkami-bakljami skozi Mähovec.

Torek je slavnostni dan — velja za vso de-kanijo. Do en četrta na 9 prispeljo vse procesije sosednjih fara. Ob pol 9 sprejememo oba cerkvena kneza pri kapeli v Mihovcih, nakar pristopimo k glavnemu svetemu opravilu, ki ga daruje naš knezoškof lavanjski. Med svetlo mašo je ljudsko petje. Po sveti maši je kratek ljudski tabor. Po-poldne ob 2 so večernice, zatem pa zopet na marofskem dvorišču velika igra v zahvalo našima blagovestnikom igra »Naša apostola«.

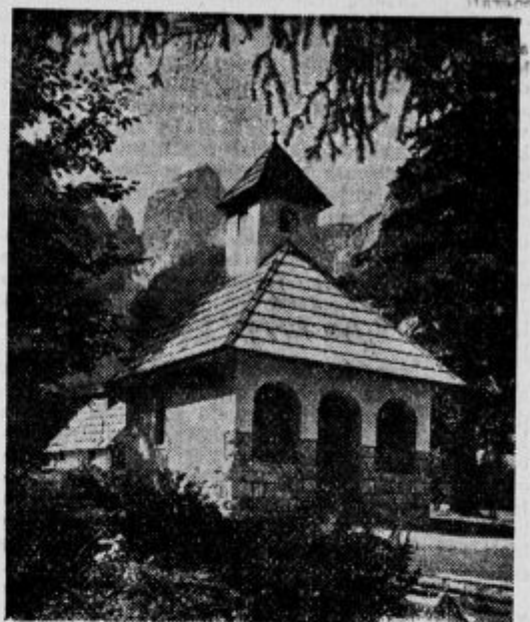
Eno kot drugo bodi naša zahvala za vse pre-jete dobrote Kristusovega nauka.

Novo Marijino svetišče v Planici

V krasni Planici, znani po daljnem svetu, se je dvignila to poletje Marijina kapela, ki je izmed naših planinskih svetišč največja, dolga 9,50 in ši-roka 6 m. Blažena Devica ne bo prebivala med zlatim klajšem žitnega polja in ne v aredi vino-gradov, temveč v skalnatem okrožju sivih vršacev. Ne bo slišala sladkega slavčevega petja, temveč živžig planinskih ptic. Večkrat bo samevala v gor-skem zatišju, razprostrtal pa bo nad njo svoje mo-gošne peruti kralj višin, planinski orel. Ne bodo je pozdravljale lilije in vrtnice, obdajale pa jo bodo bele planike, višnjeve gencijane in rdeči rododendron.

Kakor je bila nekdanj v tišem stanovanju sama s svojim Bogom, tako bo čestokrat tudi med mr-zlimi pečini. Toda v poletju in v jeseni bomo radi pogledali v njeno prijazno oko, pa tudi v zimskih mesecih, ko jo bodo zakrivali snežni za-meti, se bodo o glasila pri njej naši drzni šport-niki ter ji izročali svoje pozdrave.

Slovesno blagoslovitev kaple in Marijine po-dobe bo izvršil prihodnji nedeljo, 23. t. m., pre-vzvišeni gospod knezoškof dr. Gregorij Rožman ob pol 11 dopoldne s sveto mašo, da bo prispeal lahko vsak udeleženec pravočasno v Planico. — Za po-strežbo bo preskrbljeno.

Celje

⊙ Mesto hišnika išče mizarški mojster. Na-slov pove podružnica »Slovenca«, Celje.

⊙ Razpis štirih mest policijskih stražnikov. Mestna občina celjska razpisuje odjajo štirih mest policijskih stražnikov pri predstojništvu mestne policije v Celju.

⊙ Primarji dr. Jože Flajs zopet redno ordinira.

⊙ Posestnik Franc Dorn — 60-letnik. Jutri, v ponedeljek bo praznoval splošno spoštovani po-sestnik in lastnik kamnoloma v Zagradu g. Franc Dorn 60-letnico svojega rojstva. G. Dornu, ki je bil vedno odločno katoliškega mišljenja in je ta-ko vzgojil tudi svojih 9 otrok, želimo ob tem živ-ljenjskem jubileju še mnogo srečnih in zdravih let. G. Dorn je bil pred letom 1931. član občinskega sveta na Bregu, lansko leto ob združitvi obeh celjskih občin pa je bil imenovan v celjski mestni svet, kjer se udeležuje v raznih odborih.

⊙ Pevsko društvo Celjski Zvon. Dne 25. t. m. ob 8. zvečer v Domu pevska vaja za mešani zbor. ⚬ Izlet v Marijo Bistrico in Zagreb. V torek bo z novim mestnim avtobusom izlet v Marijo Bi-stricto in Zagreb. Odhod zjutraj iz Celja preko Ro-gatca, povratek zvečer preko Zagreba in Rajhen-burga čez Kozje itd. v Celje. Ker je še nekaj mest praznih, naj se reflektanti takoj javijo.

Zagorje

Smrt. Včeraj ob dveh ponoči je po kratki in mučni bolezni umrla ga. Mici Hering, žena briv-skega mojstra. Pokojnica je stara komaj 43 let, za-puška 6 otrok. Bila je strogo katoliška mati, ki je vsak dan prejemala sv. obhajilo in je v takim duhu tudi vzgojila vse svoje otroke. Pogreb bo dan-es, v nedeljo, ob 4 popoldne na zagorsko pokopa-lišče. Naj ji bo pravični Bog mil plačnik! Žalujo-čim naše sožalje.

Danes se poroči v Zagorju g. Lojze Repovš, uslužbenec drž. železnice v Mariboru, z gđ. Anico Markovec iz Toplice pri Zagorju. Iskreno čestitam. Ustanovni občni zbor Kmečke zveze za Za-gorje bo v nedeljo, dne 30. avgusta dopoldne v Zadržnem domu. Vsi zavedni kmetje pridite na občni zbor svoje prve stanovske organizacije, o katere pomeni in potrebah nas bo seznanil naš znani borec g. Brodar.

Gospodarstvo

Elektrifikacija Slovenije

Vaako leto nadaljujejo Kranjske deželne elektrarne svoj elektrifikacijski program, ki bo v nekaj letih v resnici privedel do tega, da bodo vsaj vse večje slovenske vasi deležne dobrot, ki jih prinaša sodobna tehnika z uporabo električnega toka. Razširjanju električnega omrežja odgovarja, seveda tudi večja poraba toka, tako da je primera kaj zanimiva.

V letu 1934 je bilo v Sloveniji skupno 655 električnih central, v teh centralah je bilo proizvedenih skupno z izgubami vred 181.000.000 kw. Od tega je bilo porabljenih 159.000.000 kw, pri čemer je odpadlo za javno razsvetljavo 2.540.000 kw, za zasebno razsvetljavo pa 10.400.000 kw. Za pogon strojev je šlo nad polovico porabljene električne energije, namreč 89.200.000 kw. Električna kemična industrija in druge panoge pa so potrošile 66.900.000 kw.

Povečanje porabe toka

V letu 1935 je poraba toka skoraj povsod narasla. Naša mlada industrija si je ustvarila tudi večje število lastnih elektrarn, tako da je imela Slovenija konec leta 1935 že 758 električnih central, ki so proizvedle z izgubami vred 230.000.000 kw. Porabljenih pa je bilo v tem letu 185.000.000 kw, torej nekaj več, kakor jih je bilo v prejšnjem letu sploh proizvedenih. Javna razsvetljava je porabila 2.400.000 kw, zasebna razsvetljava pa 10 milj. 500.000 kw. Električni pogon strojev je napredoval ekoraj za 10.000.000 kw, ter je bilo zanj potrošenih 97.000.000 kw. Elektrotehnična industrija je napredovala še bolj in je poskočila za 18.000.000 kw, tako da znaša poraba električnega toka v tej panogi 75.000.000 kw.

Zanimiv je pregled električnih central v Sloveniji. V oklepajih v podatkih za leto 1934. V glavnem moramo ločiti električne centrale v take, ki proizvajajo tok le za lastno porabo in v take, ki oddajajo tok tudi privatnikom. V letu 1935 je oddajalo tok privatnikom 137 (147) elektrarn v Sloveniji. Med temi je bilo hidrocentral 110 (111), kalorinih central 18 (20) in kombiniranih central na vodno silo in parni stroji ali eksplozijski motor 9 (16). Elektrarne, ki so proizvajale tok za lastno uporabo je bilo v letu 1935 621 (505). Med temi je bilo elektrarn na vodno silo 461 (374), kalorinih central 141 (113) in kombiniranih central 19 (18). Ta pregled nam dovolj jasno dokazuje, da v Sloveniji, ki je na vodnih silah res bogata, v pretežni večini izrabljamo vodne sile.

Skupno je bilo v Sloveniji v letu 1935 758 central, med katerimi jih je bilo 137 takih, da so oddajale tok privatnikom. Te centrale so imele pogonske stroje s skupnim učinkom 100.600 ks. Njihovi generatorji so imeli učinek 85.000 kw in kva. Transformatorji teh central so imeli učinek 118.000 kva, daljnovodi pa dolžino 1250 km, dolžina kablov vseh elektrarn je znašala 210.000 m, dolžina omrežja pa 1515 km. 621 zasebnih central je pa imelo pogonske stroje s skupnim učinkom 49.700 ks, torej je več kakor štirikrat toliko zasebnih central imelo polovico manjši učinek v strojih, kakor centrale, ki so dajale tok na razpolago javnosti. Generatorji zasebnih central so imeli učinek 34.580 kw in kva, transformatorji so imeli učinek 20.000 kva, pripadajoči daljnovodi so merili le 34 km, kablji 71.000 m, omrežje pa 107 km. Skupno ima Slovenija konec leta 1935 v pogonskih strojih z rezervami vred 160.000 ks učinka, generatorji pa skupno 120.000 kw in kva, transformatorji 140.000 kva. Celotno omrežje daljnovodov v Sloveniji meri 1300 km, dolžina kablov znaša 290 km, celotno razdelilno omrežje pa 1700 km.

Število elektrarn, ki so porazdeljene v posameznih okrajih, pa prav nazorno kaže, kje se je do sedaj najbolj razvila industrija in izpeljala splošna elektrifikacija. Spodnja tabela nam kaže razdelitev električnih central po okrajih v Sloveniji, pri čemer navajamo elektrarne za javno razsvetljavo ločeno od elektrarn, ki služijo le zasebni uporabi.

Prve številke povedo koliko elektrarn oddaja tok zasebnikom, druge pa koliko jih je, ki proizvajajo tok le za lastno uporabo:

Brežice	4 (5)	18 (15)
Čelje	20 (19)	40 (35)
Črnomelj	1 (1)	5 (6)
Dol. Lendava	2 (3)	6 (6)
Prevalje	9 (12)	45 (42)
Gornji Grad	9 (8)	22 (20)
Kamnik	12 (13)	38 (42)
Kočevje	3 (7)	21 (18)
Konjice	5 (5)	18 (18)
Kranj	10 (11)	55 (49)
Škofja Loka	7 (7)	32 (28)
Krško	5 (5)	19 (19)
Laško	6 (6)	6 (5)
Litija	10 (11)	15 (10)
Ljubljana	14 (15)	80 (74)
Ljutomer	8 (8)	7 (8)
Logatec	6 (6)	6 (3)
Maribor — d. b.	6 (6)	44 (40)
Maribor — l. b.	5 (5)	24 (23)
Metlika	1 (1)	8 (6)
Novo mesto	8 (9)	19 (15)
Ptuj	5 (4)	10 (9)
Radovljica	6 (6)	27 (24)
Slovenjgradec	17 (16)	28 (27)
Šmarje pri Jelšah	4 (4)	6 (5)

Zanimiv je tudi pregled o obratu naših največjih elektrarn, ki so proizvedle v zadnjih dveh letih več kot 1.000.000 kw na leto. V svojih elektrarnah so proizvedla sledeča podjetja naslednje množine kw (v tisoč kw):

Podjetje	1. 1934	1. 1935
Rudnik v Mežici	3.862	4.543
Majdič v Kranju	3.811	4.517
Česen ob Tacnu na Savi	3.670	6.000
Trboveljska premogokopna družba	2.319	2.570
Velenje za rudnik in KDE	2.092	7.535
Zirovnica	3.207	4.109
Škofja Loka	1.110	1.129
Fala na Dravi	106.298	139.757
Kranjske deželne elektrarne	5.618	10.288
Maribor — mesto	17.980	20.230
Ljubljana — Mestna elektrarna	9.357	9.170

Pri tem moramo omeniti, da je Fala oddala tok tudi nekaterim že zgoraj omenjenim elektrarnam. Tako se prejele od Fale (v tisoč kw):

	1. 1934	1. 1935
Ruše	41.098	74.716
TPD	27.649	22.689
Razni kraji na Stajerskem	20.463	23.000
Industrija na Stajerskem	4.657	4.000
Savska banovina	5.906	8.000
Fala — sama	1.402	1.583

Mestna elektrarna v Ljubljani pa je v letu 1934 prejela iz lastne elektrarne 5.676.000 kw, od elektrarne Česen pa 3.670.000 kw. Od teh 9.357.000 kw, ki jih je Mestna elektrarna v Ljubljani prejela in

proizvedla je bilo porabljenih 6.430.000 kw. V letu 1935 pa sestavljajo celokupni tok v glavnem Česen, ki je proizvedel za Ljubljano 5.574.000 kw in KDE, ki so dale 3.547.000 kw, parni stroji elektrarne pa so dodali le 141.480 kw. Pri Kranjskih deželnih elektrarnah pa je treba vpoštevati, da so oddajale tok, ki so ga prejemale iz Velenja, Zirovnice in drugih svojih centralah po daljnovodih. Kakor vidimo je zlasti industrija pri nas tista, ki porabi največje množine električne energije, ki izvzema pri trboveljskem rudniku tudi vaako leto narašča.

Koliko plača Slovenija trošarine na elektriko

Dodatno k temu omenjamo, da je v vsej naši državi bilo v l. 1934 porabljenih za 721.000.000 kw, od tega je porabila Slovenija 185.000.000 ali 26%, na trošarini na električni tok je plačala Slovenija okrog 20.000.000 Din. Ves donos trošarine na električni tok v celi državi pa je znesel le 45.000.000 Din. Slovenija je torej plačala pri 26% porabljenega električnega toka, kar celih 41% celotnega trošarskega donosa na račun porabe električnega toka. Izgleda, da nas elektrifikacija poleg direktnih stroškov tudi indirektno precej etane, poleg tega pa še v krivičnem razmerju z ostalimi deli naše države, ki svojih obveznosti ne plačujejo tako točno kot mi.

★

Gozdarska šola v Mariboru v nevarnosti

Pretekli teden je imela ljubljanska podružnica Jugoslovanskega šumarskega združenja svojo redno letno ekupščino v Laškem. Po običajnih formalnostih in poročilih posameznih funkcionarjev, iz katerih je bilo razvidno živahno notranje delovanje podružnice (prizadevanje za zainteresiranje širših krogov in pridobitev novih članov s anovanjem gozdarskih krožkov, borba za odpravo državne take za pogozdovanje, predlogi za pogozdovanje Krassa, propagiranje dečjega dne, sodelovanje na pripravih za lesno razstavo na velesejnih, sodelovanje na veliki gozdarski konferenci v januarju 1936 zoper usodne posledice sankcij, osnutek uredbe za ustanovitev kmetijskih zbornic, navesti in predlogi za pospeševanje kmetijstva itd. itd.), se je vršila temeljita in živahna debata in so bili sklenjeni soglasni sklepi. V govorih se je naglašala velika važnost in pomembnost gozdarstva za našo narodno gospodarstvo, zvenela je pa tudi iz njih bridka tožba o zapostavljanju in omalovaževanju te panoge našega gospodarstva s strani centralnih oblastev. Pri volitvah je bila izvoljena do sedanja uprava, pritegnili pa sta še dve mlajši in sveži moči, in sicer gg. ing. Stanko Sotošek in ing. Vurnik.

V omenilu pravil sta bili nato dve predavanji, ki sta ju prevzela gg. ing. Otmar Miklau in ing. Stanko Sotošek. Prvi je v svojem referatu poročal o osnutku uredbe za ustanovitev kmetijskih zbornic in je v svojih zanimivih in temeljnih izjavah podal ves historijat gibanja in prizadevanja za osnovenje kmetijskih zbornic, podal sliko sedanjega stanja v različnih drugih državah in končno nasvetoval različne izpembe osnutka naše države. Eno ur trajajoče predavanje so navzoči ekupščinarji poslušali z napetim zanimanjem in veliko pozornostjo ter so se potem živahno udeleževali debate.

Prav tako zanimivo in temeljito je bilo predavanje gg. ing. Stanka Sotoška o pomenu nižje gozdarske šole v Mariboru in nje ohranitve. V svojem referatu je pojasnil predavateljev postanek te šole v Mariboru in nje ohranitve. V svojem referatu je pojasnil predavateljev postanek te šole, vse njene težave in boje za obstanek, kakor tudi njen veliki pomen za naše gozdarstvo in narodno gospodarstvo sploh. V zvezi s tem referatom je ekupščina soglasno sklenila naslednjo resolucijo:

»Ljubljanska podružnica JSU je na svoji glavni skupščini dne 16. avgusta 1936 na Laškem razpravljala o nevarnosti ukinitve dveletne nižje gozdarske šole v Mariboru, ki jo namerava ministrstvo za šume in rube opustiti. Šola, ki se je osnovala leta 1930 za naobrazbo mladih gozdnih posestnikov, da bi pravilno oskrbovali svoje gozdove, ter za vzgojo kvalificiranega pomožnega gozdarskega osebja v nedržavni in javni službi, se je v teku let doobroba uveljavila in dokazala upravičenost in potrebo svoje eksistence.

Ker je potrebno, da pride za nadzorstvo naših gozdov na vsa zadevna mesta osebje s primerno kvalifikacijo in da imajo sinovi gozdnih posestnikov možnost, pridobiti si nujno potrebno izobrazbo, smatra občni zbor ljubljanske podružnice JSU ukinitve omenjene šole za škodljivo napredku gozdarstva v dravski banovini ter odločno protestira proti vsakemu poskusu demontiranja kulturnega zavoda, kakršen je dveletna nižja gozdarska šola v Mariboru, ki se je z velikimi žrtvami in stroški ustanovila in organizirala in ki se vzdržuje izključno z denarjem slovenskega naroda.

Zato zahtevamo, da se ta šola ohrani in izpopolni.

Letina hmelja v Sloveniji

Uradno poročilo Banovinske hmeljske komisije dravske banovine dne 22. avgusta 1936.

V zgodaj rezanih in proti peronospori ne škropljenih nasadih se je začelo spodbiranje že okoli 8. t. m., ki je polagoma prešlo v splošno obiranje, tako da je bilo glavno obiranje 17. t. m. že v polnem teku. Vreme je bilo dosedaj vse čas tekom obriranja prav ugodno, kar je zelo povoljno vplivalo tudi na kakovost pridelka.

Obranih je dosedaj blizu dve tretjini nasadov, iz katerih je 70 odstotkov blaga dobrega v barvi. Najboljše blago je iz pravočasno in pravilno škropljenih nasadov, dočim iz neškropljenih v barvi večinoma ne odgovarja.

Računa se, da bo letošnji pridelok znašal kakih 18.000 do 19.000 stotov.

Zadnje tri dni kupčija polagoma pričenja ter se plačuje za srednje in boljše blago od 20 do 25 din za kg. Do večjih zaključkov dosedaj ni prišlo, ker se producenti držijo rezervirano. Zato pa je prišlo tudi do nekaterih zaključkov, za katere si bodo producenti lahko izbrali najvišjo dnevno ceno, ki bo do konca avgusta.

★

Zatvoritev prehoda skozi Lattermannov dvored. Zaradi priveditve velesejma bo prehod skozi Lattermannov dvored, ki vodi od spodnjega dela otroškega igrišča mimo velesejskih paviljonov proti pivevarni Union, od 27. avgusta do 18. septembra t. l. zaprt.

Sonce in NIVEA

je idealna združitev, da Vam koža lepo porjavi, z NIVEO negovana koža omogoči soncu, da dovrši svoje zdravilno delo. NIVEA CREMA zmanjšuje hkrati nevarnost pred sončarico.

Jugoslav. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j. Maribor.

Sport

Se enkrat:

Olimpijska telovadba v Berlinu

Neuspeh jugoslovanskih športnikov, ki so zastopali naše barve na XI. olimpijskih igrah v Berlinu, je dvignil mnogo prahu v naši ožji in širši domovini. Razni glasovi — upravičeni in tudi neupravičeni — se slišijo vsak dan, vsakdo kritizira in se jezi, zakaj ni bilo bolje; športniki se sklicujejo na vodstvo, to pa zopet na atlete, tako da se oni, ki so bili doma in so samo potom radija in časopisa zasledovali olimpijske borbe, nikakor ne morejo ustvariti prave in jasne slike. V kolikor je kriv eden ali drugi činitelj, bo zadevo razčistil — vsaj tega mnenja sem — olimpijski odbor in pa prizadele zveze, ki so poslane v Berlin svoje športnike. Zakaj opa smo se v splošnem tako slabo odrezali, bomo skušali ugotoviti z naslednjimi vrticami.

Zakaj so bili naši uspehi tako slabi?

Mi se kaj radi izgovarjamo, da smo majhen narod, da je naš šport še mlad, da nimamo ne pogojev ne sredstev za treninge itd. Vedno eni in isti izgovori, tako, da postaja stvar v resnici še smešna. Kar se tiče našega števila je res, da se ne moremo primerjati z Nemci, Angleži, Francozi itd. Toda pri tem ne smemo oprežiti dejstva, da so se tudi majhni narodi izobno odrezali; če pa gledamo še na število moč, potem celo boljše, kakor veliki narodi. Saj so mnogi majhni narodi, kakor so Finci, Avstrijci, Madjari in drugi daleko pred nami kljub temu, da jih niti polovico toliko ni, kakor Jugoslovanci.

Tudi izgovor, da je naš šport še mlad, ne sme več držati; kajti večno jadikovanje, da je naš šport še v povojih, postaja že nezno. Pred vojno res pri nas nismo poznali športa, če izvzamemo prav redkih slučajev nogometa. Toda od konca svetovne vojne pa do danes, ko se v naših krajih močno propagira šport, pa je vendarle že 18 let in v tej dobi so tam, kjer so prav pravilno zagrabil, mnogo napredovali. 18 letna doba je že tako dolga, da bi lahko vzgajali take športnike, ki bi častno zastopali barve svoje domovine tudi na tako vročih tleh, kakor so bila berlinska za časa iger.

Pravijo, da drugi narodi tudi zato dosegaajo take uspehe, ker imajo vse pogoje, ker imajo na razpolago dovolj denarnih sredstev in drugo. Pri nas imamo tak športni material, da nas zanj veliki narodi upravičeno zavideajo. Toda pomanjkljiva organizacija ne more zbrati najboljših sil in zato nas zastopajo manj sposobni atleti, dočim so sposobnejši doma. Edino denarna stran bi se dala pri teh izgovorih delno opravičiti. Kakor je res, da se brez denarja ne da dosti napraviti, je na drugi strani zopet res, da se z denarjem ne more vsega napraviti. Če gledamo to s športnega stališča, pa je treba priznati, da se da brez denarja mnogo napraviti in da so uspehi doseženi brez denarja veliko več vredni, ker so bolj realni in ker so jih postavili idealisti. Najnujnejša sredstva pa so se tudi pri nas dostikrat dobila in sem prepričan, da se bodo še dobila, samo, da jih bodo pravično razdelili in porabili za to, za kar so namenjena.

Naša kardinalna napaka

Vse se naštevajo, vse mogoče in nemogoče vzroke navajajo poklicani in nepoklicani činitelji, samo pravega in glavnega krivca naših neuspehov nihče ne navede, namreč tega, da

pri nas premalo treniramo

nesistematično treniramo, neredno treniramo, za borbe se premalo pripravljamo, borbenosti sploh ne poznamo. Če pogledamo priprave Nemcev za zadnje olimpijske igre, vidimo, da so se dolgo let pripravljali in da so takoj po ameriški olimpijadi zbrali svoje športnike po vseh krajih Nemčije, ki so se eno in po pod nadzorstvom skozi štiri leta pripravljali za XI. olimpijado. Tako so delali tudi drugi narodi in uspehe smo imeli priliko videti na nemških športnih poljih v Berlinu. Tako se bodo pripravili tudi za XII. olimpijado in narodi bodo

svoje atlete, ki pridejo v poštve za l. 1940 že sedaj pripravljali, ker se zavedajo, da je vsaka zmaga odvisna samo od premišljenega načrta in dolgotrajnih priprav. In mi? Sedaj se bomo nekaj časa prekljali kdo je kriv in kdo ni kriv, občni zbori zvez bodo ta nesoglasja nekoliko uredili in potem se bomo vlegli na medvedjo kožo, dokler nas poziv Japonske ne vzdrami, tedaj, ko bo prepozno. Javno, da na ta način ne moremo doseči nobenih uspehov in se moramo naravnost čuditi, da je v Berlinu sploh še tako bilo. Zatorej vsi sedaj na delo, sedaj je čas, da si poiščemo športni material v mladih fantih in dekletih, ki morajo štiri leta trdo delati na športnem polju, da se bodo vzgajali za prave borce. Če ne začnemo takoj, nam pozneje, zlasti, če bo prepozno, tudi noben trener in noben denar ne bo pomagal.

Kaj pa jugoslovanski Sokoli?

Glede Sokolov, ki so zastopali Jugoslavijo na telovadnih tekmah, je bilo dosti pisanja v časopisih in še več govorjenja. Širile so se in se še širijo razne govorice, tako, da si človek, ki sam tega ni videl, ne more ustvariti prave slike. Ker pa morejo take govorice zavesti koga v zmoto, je prav, da stvari pogledamo malo globlje.

Najprej moram ugotoviti, da je bila presoja sodnikov objektivna in da vse govorice, ki slišimo na tem, da so bili naši Sokoli močno oškodovani radi pristranosti nam sovražnih sodnikov, niso resnične. Upam se celo trditi, da doslej na olimpijskih tekmah še niso tako objektivno sodili. Najmanj pa je to res, da bi prišla naša telovadna vrsta, če bi bila pravična presoja, na četrto mesto, kar se je celo iz najmerodajnejšega mesta izjavilo. Vsakdo, pa naj si je še tak lajak na telovadnem polju, je moral v Berlinu videti, da so bile prve štiri vrste na taki višini, da jim je moral vsakdo prisoditi pravi štiri mesta in vrstni red, ki so ga zasedle. Češki Sokoli so bili v tej četvorici na četrtem mestu in menda zato ni treba posebnih dokazov, da so bili boljši od naše sokolske vrste. Doslej se namreč v zgodovini mednarodnih tekem, ki se jih udeležujeta oba Sokola, severni in južni, še ni zgodilo, da bi bila vrsta jugoslovanskega Sokola pred Češko. S tem seveda nikakor nočem trditi, da bi ne moglo biti v Berlinu obratno; povdarjam pa, da bi se s tem, če bi se to zgodilo v Berlinu, napravila češkim Sokolom neodpustljiva krivica.

Telovadne tekme je najtežje soditi. Na mednarodnih ali olimpijskih tekmah je ni športne panoge, ki bi jo bilo tako težko oceniti, kakor kako telovadno vajo. Zato ni prav nič čudnega, če znamke sodnikov vedno ne soglašajo. Minimalne difference so vedno bile in menda vedno bodo, dokler bo v veljavi tak način presoje. Tudi na berlinski olimpijadi so bile med posameznimi sodniki difference, vendar ne takega značaja, da bi mogle vplivati na vrstni red vrst ali na vrstni red posameznikov. Včasih me je res frapirala kaka presoja in občinstvo, ki ga je bilo nad 25.000, je dalo tu pa tam duška svojem neuglasju z žvižgom. Toda pri tem ne smemo pozabiti, da se je ta »krivica« zgodila tudi Fincem, Svcarijem in celo Nemcem.

Presoja je bila izredno stroga in kolikor mi je znano, ni nihče dobil 10 točk, niti pri obvezni niti pri poljudni vaji. Tako strogih sodnikov doslej še nisem videl na nobeni mednarodni tekmi. Človek bi včasih rad prisodil kakemu tekmovalcu za res odlično izvedbo 10 točk, toda srečen je bil tisti, ki je prišel na 9.6. Tudi proti tako strogi presoji nimam ničesar; edino v začetku sem bil v bojazni, da sodniki te strogosti ne bodo obdržali do konca. No, in so jo, saj se niti štirim finalistom v tem pogledu ni godilo nič boljše.

Tekme so bile v resnici najtežje, kar jih pozna mednarodna zgodovina na tem polju. Pozabiti pa ne smemo zopet, da je bila za vse vrste enako

(Nadaljevanje na 15. strani.)

Prodoren uspeh gnojenja z Nitrofoskalam I pri hmelju

Letošnja hmeljska letina v Savinjski dolini obeta biti po svoji kakovosti odlična. Posebno zanimanje vlada med hmeljarji za gnojilne poskuse z Nitrofoskalam-I, ki jih je letos meseca februarja izvršila Tvornica za dušik — Ruše, skoraj v vsaki vaši Savinjske doline. Oni hmeljarji, ki so se točno držali danih navodil, so dosegli sijajen uspeh. Hmeljska rastlina je zrasla na vrh 6—7 m visokih drogov, pognala pravilne panoge, ki so bogato obložene z enakomernimi in pravilno razvitimi koblami. Hmelj se zelo dobro drži, enakomerno dozoreva in pridelek je dvakraten med gnojenjem in negnojenjem. Pri hmelju pa, ki je bil bogato pognojen s kompostom in gnojnic, v primeri s hmeljem, ki je bil gnojen samo z Nitrofoskalam, opazamo kakovostno razliko v prid hmelja, gnojenega z Nitrofoskalam-I, kajti ta hmelj je mnogo težji od hmelja, ki je bil gnojen z gnojnic, hlevskim gnojem ali čilskim solitrom. Na 1000 drogov znaša večja teža v korist drugemu hmelja gnojenega z Nitrofoskalam-I proti drugemu 25—40 kg suhega hmelja. Če računamo, da se mora 1000 sadik pognojiti z 150 kg Nitrofoskala-I, ki etane 250 din, dobimo veliko rentabilnost tega gnojenja. Zato priporočamo hmeljarjem, da se za to gnojilo, kakor tudi za dosežene uspehe že sedaj zanimajo.

★

Likvidacije: Narodna prosveta, r. z. z. o. z. v Ljubljani, Narodna knjigarna v Mariboru, r. z. z. o. z. in Gradbena zadruga v Slov. Bistrici, r. z. z. o. z. in Delavska hranilnica in posojilnica v Hrasniku, r. z. z. n. z.

Borza

Dne 22. avgusta.

Denar

Ta teden je znašal promet na ljubljanski borzi 1237 milj. din v primeri s 3524 in 5253 milj din v prejšnjih tednih.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.20375, London 15.44, Newyork 306.75, Bruselj 51.80, Milan 24.175, Amsterdam 208.35, Berlin 123.40 Dunaj 57.10, Stockholm 79.60, Oslo 77.60, Kopenhagen 68.925, Praga 12.68, Varšava 57.70, Budimpešta 61. Atene 2.50, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.8025, Buenos-Aires 0.8575

Živina

Mariborski svinjski sejem. — Maribor, dne 22. avgusta. Na svinjski sejem večeraj, 21. avgusta, je bilo pripeljanih 248 svinj. Cene: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 70—110, 7—9 tednov 135—160, 8—4 mesece 170—235, 5—7 mesecev 250—360, 8 do 10 mesecev 370—550, 1 leto 570—920, 1 kg žive teže 6—7.50, mrtve teže 8—9.50. Prodanih je bilo 105 kosov.

Učeniki ljudske fronte

Prisilno delo v Sov. Rusiji

Judovski mogočniki. Od leve na desno: Firin, načelnik prisilnega taborišča; Jagoda, načelnik GPU; Kaganovič, desna roka Stalina in njegov tast; Kogan, načelnik gradbenih del v prisilnih taboriščih. (Slika je od 1. oktobra 1936 iz sovjetskega lista »Večernaja Moskva«)

Prav za prav smo o usodi prisilnih delavcev v Sovjetiji precej dobro poučeni. Vendar so razmere, v kakršnih so taborišča prisilnih delavcev, tako strahotne, da večina ljudi niti ne more verjeti, da more kaj takega bivati v 20. stoletju. Zato se opira naša razprava izključno le na verodostojna večinoma celo uradna sovjetska poročila, in se more vsakdo prepričati, ali so ta poročila resnična. Ta razprava pa ne bo govorila o številu izgnancev, o razdelitvi taborišč in podobno, marveč je le podoba življenja teh nesrečnikov, kakršno v resnici je.

Judje so uničili najdragocenejše prvine ruskega naroda.

V novembru, leta 1917, si je judovski marksizem podvrnil Rusijo. Njegova prva naloga je bila, da si svojo oblast izpopolni in da začne izjemati ljudstvo. Kot višek svojih stremeljenj, si je postavilo marksistično judovstvo za nalogo, da si neomejeno zaslužni že itak potlačeno ljudstvo.

Kaj kmalu so novi mogočniki spoznali, da bodo dosegli ta smoter le na ta način, če bodo popolnoma iztrebili najdragocenejše, v ruskem plemenu zasidrane prvine, ki ne bi nikoli soglasale s suženjstvom. Zato so ustanovili terorsko organizacijo Čeko, kasneje GPU, ki naj bi s krvjo zadušila vse protivne sile.

Razmeroma hitro se je Judom posrečilo iztrebiti višjo plast naroda: izobraženstvo in plemstvo. Del izobražencev je padel že v svetovni vojni. Še večji del so uničile meščanske vojne. Kar je še

Jud Abraham Rottenberg, načelnik kazenskega oddelka v taboriščih in vodja brezbožniške propagande. Svetovni kriminalni policiji je znan kot zločinec, tat, morilec in pustolovec

ostalo, so pobili čeki. Majhen deček pa so si prihranili za n ga privzeti v službo marksizma.

Težavnejša naloga pa so bili kmetje. Že zdavnaj je bil spoznan Lenin, da bo zdrav kmet najbolj oviral zgradjo komunistične suženjske države. Boljševiki so imeli torej en sam izhod: da do dna izpodkopljejo korenine zdravega kmečkemu stanu. Čeprav se je sovjetska vlada že izza svojega početa venomer borila s stanom kmetov, se ga je vendar šele s prvo petletnico lotila na vse kriplje. Ta naskok na kmečki stan je v svoji krvavi okrutnosti prav svojski v zgodovini človeštva.

Tako zvane samostojne kmete, »kulake«, so razstrelili in jih spodili iz hiš in s posestev. Toda kulakov je bilo toliko, da jih sovjetski mogotci le niso mogli kar tako poklati; zato so se oprijeli drugega načina.

Kulake so segnali v živinske vagone in jih odpeljali v najoddaljenejše ruske pokrajine. Brez konca in kraja so bili ti vlaki, ki so dan na dan drdrali po daljni deželi. Nesretni ljudi je že spotoma pomrlo, zlasti pozimi. A na milijone jih je prispelo v taborišča za prisilno delo. — Taka taborišča je imela Sovjetija že prej; a zdaj jih je številno povečala in nagnala vanje več in več človeškega materiala.

Prisilna taborišča so za milijone ljudi samo prehodna postaja za na oni svet. Saj tu smrt milijonov ljudi ni videti kot umor; razen tega izjeme sovjetska država iz teh na smrt obsojenih ljudi še poslednjo kaplo krvi in znoj za svojo »socialistično stavbo«, preden te nesrečneže reši smrt njih brezmejnega trpljenja.

Sovjetska vlada rešuje troje nalog s prisilnimi taborišči:

1. Iztreblja vse »nezaželene elemente«, kar ne boče v oči in ni videti kot umor;
2. izžema delavsko moč vseh teh na smrt obsojenih in

3. daje z njimi nekakšen strahotni zgled za vse one, ki bi se mogoče drznili upreti se samovladu tujcev — Judov.

Prva naloga je brez dvoma najvažnejša. Vendar tudi delavskih moči sovjetska vlada ne podcenjuje. Saj pripravljajo, n. pr., kot gozdni delavci prav ti izgnanci najcenejši les, ki ga Sovjetija kot dumping meče na svetovni trg. Kot gradbeni delavci gradijo prekope, ceste, jezove in druge gradnje, ki se z njimi baha Sovjetija vpricho sveta, češ, kako da deluje v socialističnem pomenul

Navzlic tem orjaškim množicam izgnancev pa le ni še dovolj delavskih moči za ureditve čudovitih sovjetskih »načrtov«, ker izgnanci radi strašnih razmer tako naglo mrjo v taboriščih kakor naglo iznova prihajajo novi izgnanci vanje.

Tako aretirajo in izganjajo tudi take ljudi, ki niti spričo sovjetske vlade niso »temni elementi«. Zapirajo jih, jemljejo jih svojem in domu in jih razpošiljajo v taborišča, kjer jih čaka neizprosna smrt. Vse pa le radi tega, ker potrebujejo judovski mogočniki takih delavcev, ki so cenejši kot tovarna živina.

Tak lov na ljudi so vprizorili n. pr. v poletju leta 1935 v različnih sovjetskih pokrajinah. Seveda molči sovjetsko časopisje o takih lovih. Časih pa le prodre kakva vest o tem tudi v svet. Tako poročajo sovjetska Izvestja od 22. septembra 1935, da so n. pr. v mestu Celjabiniku v treh tednih prišli 57 oseb — otroci tu niso všeti — ki jim niso mogli prav ničesar očitati. Pri nadaljnjih 50 osebah pa se je marksistični milici vendarle kasneje posrečilo iztakniti »pezdvir v očesu«, pravcato »laklo v jajcu«, kot obremenitev od državnega pravdnistva.

Naj zadošča tale (iz istih Izvestij) zgled za presojo, kdo je v Sovjetiji zrel za v prisilno taborišče: »Zena kolhozinega delavca Abdula Seifulina je tudi delavka kolhoza. Ima uradno dovoljenje za bivanje v mestu Celjabiniku in sobo v delavskem okraju. Seifulin biva v sosednjem kolhozu in večkrat obišče svojo ženo. Nekoč pomoči pa dobi uradne osebe Seifulina pri ženi in ko ga pozovejo, naj jim pokaže uradno dovoljenje za bivanje v Celjabiniku, se izkaže, da ga Seifulin sploh nima. Miličniki odredijo, da je Seifulin radi uradnega prestopka obsojen v prisilno delo.« Takih primerov, ki je njih vzrok za odpravo v prisilna taborišča vedno popolnoma neupravičen, navajajo Izvestja še več. A prav ti pretresljivi zgledi pričajo, da sovjetska vlada nikakor ne preganja in ne izganja samo »generalov« in »kapitalistov«. Vsak napreprostejši tovarniški delavec, kmet, vse ljudstvo je lovska divjačina judovskih oblastnikov.

Mimo razlaščenih kmetov pa so ti delavci, ki so bili radi neznanih prestopkov izgnani v prisilna taborišča, tisti človeški material, ki so za komunistično državo najdragocenejši kolonizatorji brez stroškov: to se pravi — da so sužnji v pravem pomenu besede. — Vsi ti izgnanci počasi izumirajo radi mraza, lakote, bolezni in nečloveškega dela.

Kako izgnanci v prisilnih taboriščih živijo? Očividno, nemški kolonist Rempel, opisuje svoje lastno doživetje (v knjigi: Beg iz sovjetskega pekla, Kassel, 1935). »Zlasti me je osupnil neki delavec, ki mu je bil obraz ozebel in črn. Lica in nos: en sam gnój. Zoprno, ostudno, strašno ga je bilo pogledati. Navzlic odprtini ozeblinam je delal v hudem mrazu. Vprašal sem ga, zakaj se ne zdravi in ne gre v bolniško barako, saj mu vendar ni mogoče delati. Obupno in boječe me je pogledal in zašepetal: »... sem obsojen v koncentracijsko taborišče...«

Radi mraza in ostrega podnebja in zaradi neznoznega dela so bili vsi jetniki strašni. Ko sence so se vlekli v dve gubi zviti in do smrti izmučeni dalje. Morali so izvršiti določeno delo. Da so to delo zmogli, so morali delati najmanj po 12 ur na dan... Nekdo mi je pravil, da so jeseni pripeljali 3000 mož v barako, a jih je samo 75 dočakalo pomladi; vsi drugi so pomrli.

Nekdo, ki se mu je posrečilo pobegniti iz tega pekla (A. Schwarz, Iz belih gozdov Volode, Altona) pa piše: »Svoj živ dan nisem videl človeka, ki bi bil tako ravnal s svojim psom, kakor na Sovlovkah ravnajo z ljudmi vseh narodov. Na tepež s palico so že vsi navajeni; tega niti ne čutijo več. Delamo od ranega jutra do pozne noči, izsekavamo drevesne štore iz zamrzle zemlje — za majhen kosček suhega kruha... Pozimi cepamo radi mraza na tla. Bijejo nas. Vlačijo nas v gozdove, pa moramo komaj še dvigniti roko. A ti komisariji, ki so pravi pravcati hudici, nam pravijo, da smo lenuhi, zato nas še posebej kaznujejo: pozimi nas gole zapirajo v lesene barake, mraza pa je 50, 55 stopinj pod ničlo! Poleti nas za kazen navežejo na drevesa, da nas pikajo komarji in muhe do onemoglosti.«

Koliko je teh mučnikov v prisilnih taboriščih, ni moči določiti. Moremo pa reči, da jih je več milijonov, da jih je že več milijonov ondi pomrlo in da jih še na milijone seganjajo tjaka. (Sedaj jih je v taboriščih najmanj 6 milijonov, med njimi 200.000 Nemcev.)

Odkod so prisilni delavci

Največ je kmetov, ki imajo zanje poseben zakon, tako, da jih »zakonito« vlačijo v taborišča: Če ima kdo svojo lastnino, da je ne izroči kolhozu; če kdo kolhozu kaj ukrade pa že zakrivi prestop tega zakona (§ 2. od 7. avgusta 1932). Na podlagi tega zakona je nešteto nedolžnih kmetov prišlo v taborišča. Poslali so tjaka skoraj vse nemške koloniste, krog Batuma 1. 1932-33 več ko 100 družin z otroki vred. Dalje je mnogo Nemcev v taboriščih v Kareliji. Zene in otroci so v siromašnih barakah, močje po 100 km daleč na delu. Vsak dobi na dan 300 gramov kruha! Starci in bolniki — še manj. Neizmerno je število onih, ki so pomrli v taboriščih v Kareliji, Sibiriji, na Daljnem Vzhodu.

Sovjetija zlasti seganja v prisilna taborišča tudi Poljake. Napadejo kar vasi ponoči in izženejo vso vas. L. 1935 so izgnali 20.000 družin v taborišča.

Izganjajo pa tudi druge narodnosti kot Turke, Tatare, Ukrajince, Fince, Armence. Leta 1929 in 1931 so izgnali v prisilna taborišča 18.000 Fincev, leta 1935 nadaljnjih 2600 finskih družin. Pri tem pa morajo izgnanci podpisati listino, »da prostovoljno odhajajo iz domovine.« Sredi aprila 1935 so v vasi Šāmājārvī 400 oseb zaprli v cerkve in dve hiši, jih stražili in odgnali v srednjo Azijo. (Glej East Carelia, Academia Carelia League, Helsinki.)

V taborišča pošiljajo tudi zastopnike prejšnjih oblastnikov. Načelnik glavne taboriščne uprave GPU Berman se je rogaj: »V naših taboriščih imamo žive grofe, žive graščake, knežinje, dvorne dame.«

Zlasti pa preganja Sovjetija duhovnike vseh ver — razen judovske. Prav besno sovražijo ruski judovski oblastniki vse, kakorkoli je v zvezi z vero (glej Spanija!) in velik del duhovščine so pomorili, druge izgnali. — Nemških pastirjev je 47 v prisilnih taboriščih pri gradnji Belomorskega prekopa, saj so tudi protestantske (ko pravoslavne in

Z najhujšimi napori morajo prisilni delavci z golimi rokami dvigati in premikati orjaške skale. Zaradi teh nečloveških del cepajo izgnanci ko muhe in trumoma umirajo

katoliške) cerkve uničene in iztrebljene.

Nečloveško pa je, da tudi otroke pošiljajo v prisilna taborišča. Sovjetska vlada pravi temu, da likvidira vprašanje otrok, ki so brez doma. Seveda poročajo zunanjemu svetu, da so v taboriščih za otroke zavetišča, šole in vse podobno. V resnici pa so taborišča prilično sredstvo, da se Sovjetija teh otrok iznebi. Kar polni vlaki so pripeljali v taborišča — same mrte otroke: spotoma so pomrli radi mraza, lakote, bolezni. Tako je vlada likvidirala sitno vprašanje, kam z otroki brez staršev...

Sovjetska »Pravda« (4. okt. 1935) piše, da je 60 km od Karhumäkiä »taborišče brezdomcev«. To taborišče je strah in groza ondotnega prebivalstva, ker je v njem 4000 otrok samih kmetov, ki jih je vlada preganala v prisilno delo. In tu ni ne šol ne delavnic. Vsako leto pomrje na stotine otrok; nekateri pobegnejo, a zaidejo v močvirja, kjer jih pobere smrt.

Seveda so v taboriščih tudi tatovi, morilci, pocestnice. Ta odpadki človeške družbe še zlasti greni življenje vsem taboriščnikom.

Klici na pomoč!

Na noben način ne dovoli GPU, da bi kak glas iz taborišč za prisilno delo prišel v svet. Vendar se je ujetnikom posrečilo, da so poslali pisma svojim in v njih je polno samih milih prošenj in obupnih klicev na pomoč. Te vesti so napisane v naglici, na razcefranih koscih papirja, vendar so dragocene listine. Neka nemška kmetica piše:

»Ljubi brat, če ti je mogoče, posrbi za pomoč, ker je tako hudo živeti tukaj. Pet nas je v družini, brez očeta smo, pet let živimo tu v gozdu, živimo ubožno in meni, vdovi z otroki, je tako hudo. Tako te prosim, ne odreci mi moje srčne prošnje, tako iskreno ti bom hvaležna. Bodi tako dober, ljubi brat, saj ne vem ne kako ne kaj bi v tej strašni tiski. Bosi in nagi smo, pomagaj, ne odreci mi prošnje, ljubi brat, prsično ti bom hvaležna.«

Vsa pisma so iste vsebine, v vseh je brati med vrsticami o silni tiski izgnancev.

»Ljubi prijatelj, če moreš, dragi prijatelj, bodi tako dober, skrbi zame, ker so nas izgnali in ne moremo nikamor. Mati so stari in že 9 mesecev bolni, jaz ne morem več delati, očeta ni več, le eden dela, sestra se je ponesrečila, drevo je padlo nanjo v Lesosagotovski, vsa je v ranah. Iz vsega srca prosim, ne odreci mi prošnje, pomagaj. Ljubi prijatelj, ne pozabi, lepo prosim, pomoči.«

To so klici državljanov moderne, socialistične, marksistično urejene države!

Kako so taboriščniki razdeljeni.

Na dve skupini: 1. so tisti, ki so upravno izgnani in 2. taki, ki so obsojeni v koncentracijska taborišča.

V prvi skupini so navadno celotne družine, največ je kmetov. Prebivajo v barakah in morajo trdo delati, da ne umrjejo lakote. Lahko se svobodno gibljejo, a ob določenih dnevih se morajo

javiti GPU kontroli. Večinoma so zaposleni po gozdovih.

Neprimerno hujše pa je življenje druge skupine. Ti so zmeraj zastraženi, trdo morajo delati, silno so trpinčeni, smrt je edina rešitev.

Boljševiki vladajo tu po načelu: »Deli in vladaj!« Zato odberejo iz obsojenec skupine, ki jih naženejo na druge obsojence. S temi lepše ravnajo. Boljševiki znajo tako zvito izvesti, da je treba le prav malo moštva GPU za stražo v taboriščih. Vse nadzorstvo opravljajo »odbranci«, ki so večinoma kriminalni tipi in so oboroženi. Čeprav so tudi ti ujetniki in ne smejo zapustiti kraja, vendar se morejo kot nadzorstveno moštvo svobodno kretati.

Te čete bivajo po posebnih vojašnicah, so tudi vojaško obučene in dobivajo celo tobak. — Tisti, ki so zanesljivejši, upravljajo tudi skladišča, kuhinje, zaloge. A čim se le malo pregrešijo, jih ko ustrelijo.

Obsojenci delajo v »brigadah« po 30 do 60 mož. Vodi jih brigadir. Brigadirji prejemajo tudi od 30 do 60 rubljev plače na mesec. To so pazniki, ki morajo skrbeti za razdelitev in izvedbo dela.

Prekop do Belega morja

Kakšne razmere so v taboriščih za prisilno delo, nam jasno pokaže gradnja Belomorskega prekopa.

Prekop veže Belo morje s Finskim zalivom. Podnebje je tu izredno mrzlo. Zime so dolge in hude. Sneg leži vso zimo po več metrov na debelo. Povsod je mnogo jezer in močvar, ogromnih kamenitih skladov in grušč. Razne brzice in skale ovirajo tok vodovja. Večjih bivališč ni. Velikanske razdalje so med poedinimi siromašnimi vasicami.

Leta 1931 je sovjetska vlada sklenila zgraditi prekop po tej pokrajini — do Belega morja. Proga je dolga 227 km, zgraditi je bilo treba 19 zatvornic, 15 jezov, več odtočnih naprav in podobno. Treba je bilo premakniti 21 milijonov kubičnih metrov zemlje. Odlok ljudskih komisarjev je z dnem 2. avgusta 1933 sam priznal, da se morala dela boriti z izrednimi zemeljskimi in vodnimi težkocami.

In tu sem, v to strašno ozemlje, v to podnebje so nagнали delavce v podobni ujetih sužnjeh, — kar ni državo prav nič stalo. Čeprav je pomrlo tu na tisoče ljudi, je bilo to državi le v korist, saj se je na ta način iznebila »vseh neljubih sovražnikov boljševizma...«

Moskva je ukazala, da bodi prekop izgotovljen v 20 mesecih. Življenje taboriščnikov je bilo ko v peklju; vse neprilike podnebja in zemlje in dela pa so še povečali čekisti, ki so delavce in delavke satansko mučili.

Vodstvo

Gradnja Belomorskega prekopa je bila v rokah Juda Jagode, ki je načelnik Čeke. Vse je vodila Čeka; vse nadzorstvo so tvorili Čekisti — Judje: Berman, Kogan, Firin, Rappoport, Frenkel, Rottenberg (načelnik kazenskega oddelka, vodja brezbožne akcije, po vsem svetu znan kot morilec, zločinec, tat in pustolovec). Dalje še Berenson, Drolmann, Kagner, Angerst.

Skoraj vse te voditelje je sovjetska vlada odlikovala za uspešno delovanje v taboriščih z Leninovim redom. Ta imena pa tudi pričajo, kakšna žalostna usoda je doletela prisilne delavce. Zakaj, njih usoda je bila izključno v rokah teh judovskih GPU zverin.

Življenjske razmere

Obsojence so pripeljali v živinskih vagonih, po več kilometrov so morali hoditi še peš. Kroč velikanskih ognjev so, ko pravadni ljudje, taborili sredi gozdov. Večinoma so spali pod milim nebom. Neznanski mrz jih je moril. V barakah ni bilo dosti boljše. Na deskah, zabojih so ležali v strašnem mrazu. Reže v stenah so zadelali s časopisi. Od hudega mraza so popokale lesene stene. Pri razdelitvi hrane so pobijali drug drugega; kruh je zmrazil v barakah, umirali so v strašnih bolečinah. Vsi so bili živi uši. V posebnih barakah so s palicami tolkli po blekah, da so tako pobijali zaloge uši. Kar bajke so nastale o ušeh z Belomorskega prekopa.

Delo

so morali obojenci, ženske in moški, opraviti s samimi golimi rokami, lopatami, motikami, samokolicami. Nikakih tehničnih pripomočkov ni bilo nikjer. Z golimi rokami so valili orjaške skale, z navadnimi krampi so po dneve dolgo kopali kamenje iz vode, do pasu so stali v ledenomrzlih brozгах, v snegu. V trumah so omagali, z biči in samokresi so jih višji Čekisti priganjali k delu. Delavci niso pustili k počitku. Z reflektorji so razsvetljevali prostor, da ni nihče nikjer zadelal. Najprisrčnejša želja vseh je bila, da bi se mogli vsaj enkrat naspiti... Tu je padlo več ljudi ko v vojni.

Gradnja prekopa do Belega morja je samo majhen del iz življenja prisilnega delavstva v Rusiji. Je pa krvavo sprčevalo judovske okrutnosti. Pre-

Delavci delajo v štrni samih desk. Neizmerno množine zemlje in kamena morajo s samokolicami odvažati. Ti moderni ruski sužnji delajo tu neprestano po 48 ur, dokler ne omagajo in popadajo na tla

kop je narejen. A tudi zdaj je po raznih ruskih pokrajinah še polno prisilnih taborišč, kjer umira na milijone nedolžnih ljudi.

Se vedno gradijo prekope, krčijo gozdove. Povsod je vodstvo teh del v rokah judovskih čekistov, zlasti je poglavar vsega Kaganovič, ki je desna roka Stalina in njegov tast. Tudi gradnja prekopa Volga-Moskva nudi boljševikom priliko, da spravljajo vse »temne elemente« na oni svet, saj je treba tu »premakniti« 140 milijonov kubičnih metrov zemlje. Ta prekop bo izgotovljen leta 1937.

Na milijone ljudi je že padlo na žrtvenik prve marksistične države na svetu.

Lepote naše zemlje

Na Ljubnik skozi Selško dolino

Zame je najlepši, ker najbolji planinski in najbolj senčni (dopoldnel) dostop na Ljubnik kar iz selške doline. Tudi za Ljubljane je najkrajši in najpripravniji.

Markirana pot drži čez edino brv (Pamerjev most) v Soleski malo pod samotno hišo Vešter št. 53 na desni breg Sore in potem v pičli uri na sedlo med Ljubnikom in Krivim brdom (kota 946) mimo Zaljubnikarjeve kmetije levo na Ljubnik. Ves dostop se z lahko izvrši v 1 in pol uri.

Najpripravnije je, da se poslužiš za ta izlet avtobusa v selško dolino (Škofja Loka—Zel-

Planinska koča na Ljubniku

lezniki) ki odhaja ob 8. uri s postaje Škofje Loke ter izstopi prav pri prej omenjenem Pamerjevem mostu.

Ce te zanima dolina, izstopiš že lahko tudi na klanec, to je tam, kjer stopajo strme rebri Mallega Ljubnika (803 m) z Balantovo in Strahlovo grapo na eni strani in položnejša pobočja Male ravnj, odcepka Križne gore, na drugi strani prav do ceste in reke. Tam je na levi apnenica, na desni pa Bregarjeva ali p. d. Klančarjeva domačija. Odtod je do Pamerjevega mostu le 20 minut. Ta del doline, ki se imenuje Dovji (= Divji) log, je najlepši del selške doline od Stare Loke do Železnikov. Silno strmo pada tu Ljubnik naravnost do Sore in videti je še mnogo višji, ko je v resnici. Koča pa se od tu ne vidi. Spomin uha na one čase, ko so morali ob teh strmih obronkih med svetovno vojno ubogi ruski ujetniki sekati les tudi pozimi. Mnogo se jih je po zledenelih strminah smrtno ponesrečilo.

Cesta se pri Urlikah niža do Sore. Tam, kjer napravi oster lok, je na desni v gozdu po-

mladi najlepše planinsko cvetje. Nedaleč odtod naprej izvira na desni izvrsten studenec, ki se imenuje po nekdanjem zaslužnem planincu, članu bivše selške podružnice Flisu v Škofji Loki, še danes Flisov studenec. Treba bo planince in popotnike, ki hodijo po cesti, s tablico zopet opozoriti na ta krepilni izvir. Od tu naprej gre cesta po Soleski v lahkem klanecu. Tam, kjer se klanec neha, je na desni kamnolom, na levi pa Pamerjev most. Orijentacijska tabla na njem je bila že dvakrat obnovljena, a nima sreče, vedno jo kak pobal odtrga od droga. Treba jo bo vendar še enkrat postaviti.

Ko pridemo čez most na desni breg Sore, se okrenemo kmalu na levo po grapavem kolo-vozu navzgor (desna, tudi markirana pot, drži ves čas ob bregu Sore v Praprotno) in dospemo v malo več ko tričetrt uri na samotno selšče kmeta Zaljubnikarja. Če jo krenemo na levo navzgor, pridemo do koče na Ljubniku, naravnost navzdol drži pot k prvim hišam vasi Breznice v idilični dolini. Ta pot se vedno bolj širi ter se končno razvija v široko umetno cesto, ki pa žal še ni dokončana, sicer bi bilo mogoče priti z avtomobilom skoro do Zaljubnikarja.

Ce pa hočemo napraviti še daljši izlet, ubremo pot mimo Potočnika v prav tako mikavno dolino Sopotnice ali pa po grebenu v južno smer čez Črni vrh in Gabersko goro v Poljane ali pa čez Sv. Volbenk na Visoko in z večernim avtobusom, ki odhaja okoli 6. ure odtod, nazaj do postaje Škofje Loke.

Poslednji poti še nista na novo markirani, upati pa je, da jih bo škofjeloška podružnica, ki je poživila zanimanje za Ljubnik in njega okolico, v kratkem zopet zaznamovala. Za izletnike, ki prihajajo iz Škofje Loke čez Gabrovo, se priporočajo sestopi čez Zaljubnikarja v Solesko po že uvodoma omenjeni poti ali pa levo od Zaljubnikarja po markirani poti v severozapadni smeri do vasi in cerkve sv. Tomaža (665 m) in v Praprotno v selški dolini. (Gostilni Kazina in Golob, obe priporočljivi), odtod s selškim avtobusom ob 18. uri nazaj na postajo.

Na koncu še kratko pripombo o imenu Ljubnik. Imena ni izvajati od lubja — sicer bi se skoraj vsaka gora na Slovenskem morala tako imenovati, ampak od korena »ljub«, ki ga najdemo v krajevnih imenih Ljubljana, Ljubno, Leoben in v besedi lobanja. Pomeni strmo gorsko ali hribsko pobočje, — čelo. Od Ljubnika ima svoje ime tudi potok Luša, pravilneje Ljuša, ki se steka pri Praprotnem pod hribom Zegnanec in priško v Soro. V starih listinah ga pišejo Liub-sa; kmeti odtod so se zvali Lubserji, (poznajši Luznarji).

Dr. R. A. J.

ša z ledenimi snežinkami. Močan vihar ga je treščil v sneg in vrgel po snežišču skoraj 200 metrov globoko. Moral je opustiti iskanje. Zrinil se je v veliko snežno kotlino in čakal, da je snežni vihar prenehal. Še istega dne sva se vrnila nazaj v dolino.

Pogled na Visoke Ture.

Pot naju je vodila ob Dravi mimo Oberdrauburga do Greilburga. Tu sva prenočila. Ko sva se malo odpohila, sva vzela cepin zopet v roke. Takoj za poslednjo hišo v vasi se začne spet močno dvigovati in včasih je pot silno napeta. Nisva bila še na pol poti, pa nama je že kapal pot. Sonce je umiralo za gorami, ko sva utrujena prisopihala do Feldnerjeve koče pod vrhom Kreuzecka. Grebeni Kreuzeckove gorske skupine niso nevarni in sklenila sva, da ponoči preplezava vse grebene Kreuzecka ter napraviva pot do Obervellacha. Noč je bila jasna, zrak miren in tople. Tovariši je zapel pesem »Popotnik pridem čez goro«. Še bolj kot ta pesem, naju je tolažila misel, da naju drugega dne čaka v Mallnitzu dobro kosilo.

Bilo je drugega dne proti jutru, ko nama ljubi želodec, zvesti spremljevalec, ni dal več miru. To-

Lovčen

Življenje človeka marsikdaj zanese na pota in v kraje, o katerih si ni nikoli mislil, da jih bo kdaj gledal. Tudi mene je zaneslo v daljno zetsko banovino; delj časa sem gledal njeno življenje in lepoto. Naj opišem svoj izlet na Lovčen!

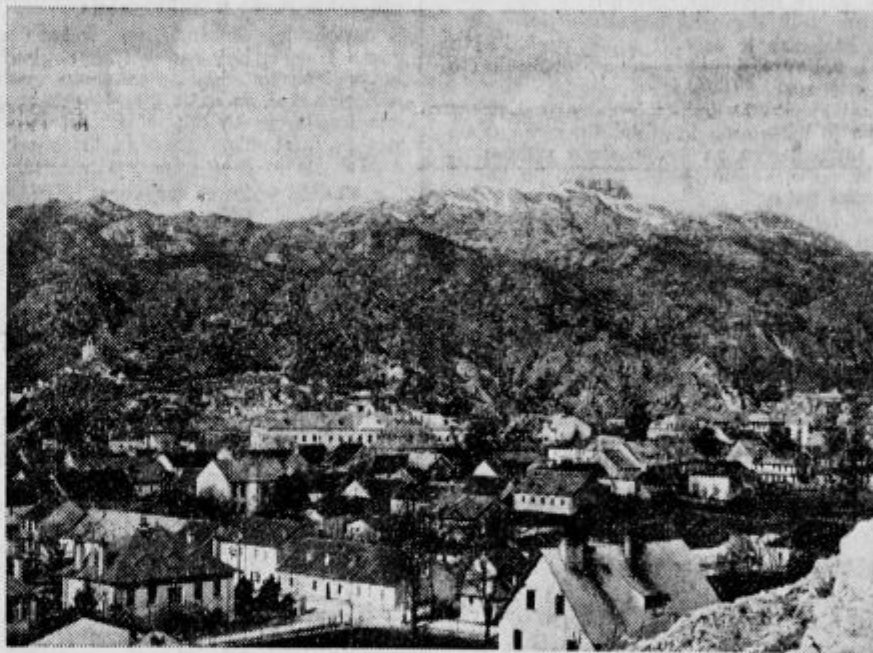
Ze iz zemljepisa bo vsak vedel, da je to 1785 metrov visok hrib nad Cetinjem. Kakor mogočen čuvaj se dviga nad drugimi gorami, ki obkrožajo mesto. Vsako jutro sem obrnil nanj pogled in na potovanjih v kršne pokrajine mi je služil za vodnika in kačipota. Čeprav je s hriba krasen razgled na naš sinji Jadran, Skadarsko blato in daleč po Crni gori, vendar ga obiskuje le malo izletnikov.

Lepo in jasno julijsko jutro. Sonce je izšlo izza Prokletij in poslalo svoje tople žarke na kamenito

svetile v jutranjem soncu. Pot je bila zložna. Dospel sem na podolgi gorski greben, od koder se vidi kapelica na vrhu Lovčena. V zadnji strmi rob je vsekana varna steza. Še nekaj minut po položnem grebenu in bil sem na vrhu.

Tod stoji kapelica, kjer počivajo kosti vladike Petra II. Petroviča Njeguša, velikega rodoljubnega pesnika. Vlada je od 17. oktobra 1830 do 31. oktobra 1851. Kako mu je lahko, ko se da njegovo življenje ukleniti med nekaj številk!

Kapelica je iz rezanega kamna in ima obliko kupole. Ograjena je z visokim zidom; do nje vodi več stopnic. Skozi tri zamrežene linice gleda svet pod seboj, bakrena vrata zapirajo njeno notranost. Nad njimi je v bel marmor vklesan vitez sv. Jurij.

Mogočni Lovčen.

pokrajino. Povsod je tiho, mirno. V kotlini leži orlovsko gnezdo Cetinje in sanja o preteklosti, polni junaštva in stoletnih bojev za zlato prostost.

Krenil sem po cesti mimo vasi Humci, kjer se pot začne vzpenjati. Po polurni hoji sem zavil po stezi na desno in kmalu prispel v Gornji. Preproste hišice, mimo katerih sem hodil, so bile zidane iz kamnja in neometane. Iz edinega notranjega prostora sem slišal pogovor prijaznih ljudi, skozi vrata se je valil dim svežih dr. Pristrčna domačnost je dihala iz tega nepokvarjenega in enostavnega življenja.

Iz Gornja vodi steza po strmini proti zapadu do Bojiških planin, koder kmetje poleti pasejo ovce in koze. Prispel sem na cesto, ki sem jo zapustil pod vasio in šel po bližnji čez hrib; cesta pelje počasi okoli gore. Vzpenjal sem se vedno više. Obzorje se mi je razširilo; videl sem še Skadarsko blato in mogočne obrise Prokletij, ki so se

Očarljiv je pogled z Lovčena. Na jugovzhodu se leskečejo zidovi Skadra in modrina mirnega jezera. Nad njim se dviguje Taraboš, grob tolikih Turkov in Crnogorcev. Pri morju se smehljaj Podgorica; izza nje rastejo silne Prokletije. Sever strazi Durmitor. Daleč naokrog se odpira zamlaklo siva kamenita pokrajina, toliko ljubljena in s tako dragoceno krvjo ohranjena Crna gora.

Gledal in čutil sem se toliko časa, da se je sonce že nagnilo v zaton proti morju. Čim nižje je bilo, tem krasnejši je bil pogled na Jadran, ki se je svetlil v srebrenih sončnih žarkih. Valovi v daljavi so se mično prelivali, opojnost sonca jih je omotila. Morje je vedno lepo: ali mirno ali v viharju, toda najlepše je zvečer. Barvna igra sonca in vode, vsa ta opojnost eksotičnih barv najbolj učinkuje na človekovo srce.

Krenil sem počasi z Lovčena v Cetinje. (Potočnik Janez.)

Po dolinah in pečinah

V avgustu je bilo, ko me je popeljal vlak skozi karavanski predor mimo lepega Baškega jezera v Beljak. Nebo je žarelo v ugašajoči luči sonca tam za Visokimi Turami, ko sem stopal po mehki rosnj travi proti Dobraču. Pri fari »Heiligengeist« se je oglasil mogočni zvon; njegova pesem, mogočna molitev, je zavalovala nad Dravskim poljem in odmevala v gozdni tišini. Mir je že vladal v temnem gozdu, le veliki zvon me je še vabil v naravo. Ozka stezica se je vila v temnem gozdu, le zdaj sem zdaj tja in se izgubljala v temno sivem gozdu. Kasno je že bilo, ko sem legel k počitku pod neki kozolec blizu hleva. Močan mrz in jutranje rezgetanje konj me je prebudilo zjutraj iz sladkega sna. Okrepčal sem se pri bistri studenčnici in nadaljeval pot proti vrhu Dobrača. V daljavi sem opazil majhno planinsko kočo. Par minut in čital sem napis »Otto Hütte (L 548 m). Potrkam na duri a nihče se ne odzove. Čakam dobre pol ure, kajti bil sem utrujen pa tudi želodec ni bil v redu. Odpro se duri. Krepak stavec prikrava iz sobe in pozdravi z »Guten Morgen«. Kako dobro jutro, dajte mi raje mleka sem dejal. Kaj, si ti Kranjec, me je vprašal. Nisem še odgovoril starcu ko nenadoma opazim pred prijazno kočico mladega fantiča. Imel je na sebi kratke usnjate hlače, polne maslin in drugih sličnih ostankov. V njem sem spoznal znanega plezalca, tovariša Vladimira. Krepko mi je stisnil roko, par besedi in že sem pozabil na mleko, kajti takoj svo skupno nadaljevala pot proti vrhu Dobrača. Tudi želodec je momentano prenehal s svojo krasno melodijo.

Beljak z okolico.

Na vrhu Dobrača (2167 m) stojita dve cerkvi — slovenska in nemška. Prva je posvečena Mariji in je precej stara. Ona je močan dokaz, da so tu nekaj gospodovali Slovenci. Lep razgled nama je nudil prijazen Dobrač na Zilsko dolino. Na eni strani se blešče snežno beli vrhovi Visokih Tur, na drugi pa sivi vrhovi Zlatorogovega kraljestva. Bistrica v Zilski dolini je docela slovenska fara. V njej najdeš še mnogo lepih košatih lip, pod katerimi naši slovenski fantje zapojejo ob nedeljah slovenske pesmi.

Navadila sva se tavati po cele dneve po dolinah in pečinah. Strah pred neznanim bodočim življenjem je polagoma ugasnil in z njim tudi nekdanje sanje. Odločila sva se, da se podava v Visoke Ture, ki so naju dolgo vabile.

resnici. Imela sva torej prijetno zabavo celo noč. Zjutraj je zopet posijalo novo sonce in krenila sva mimo Adlersruhe na vrh Glocknerja. Na vrhu Glocknerja (3798 m) stoji čvrsto železen križ, odtod s snežno belo odejo. Lep razgled nama je nudil beli orjak. V daljavi sva opazila vrh »Zugspitze«, ki naju je jako vabil. Mmrnanje in godnaje je brskal tovariš po nahrbtniku in poiskal vse, kar je potreboval. Zlezel je k železnemu križu, in ovil okoli njega našo trobojnico. Tedaj je prihrumela viharina burja, pograbila tovariša in ga krepko treščila na zmizli sneg. Z zmruzočega obraza in se zopet pobral na kolena. Plazil se je po mrzlem snegu proti votlini, kjer sem jaz zapalil pipo. Tedaj se je spomnil, da je pozabil na vrhu cepin. Venomer so besnevali močni viharini vrtinci, zasipali tovari-

Oskrbite si

za Vaše leposlovne, znanstvene in druge knjige primerne preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij: Dom in Svet, Mladika, Ilustracija, Zena in Dom

trpežne vezave

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

F. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

MLADI SLOVENEČ

Andrejček na konju

Andrejček kot vojak bi rad
na iskren konju jahal —
pa nima puške,
pa nima sabljice,
da z njima bi se bahal.

Leseno žlico mama je
za gumb mu privežala,
čez ramo sestra Jerica
pa prekrijo mu je dala.

Andrejček kot vojak bi rad
na iskren konju jahal —
pa nima čepice,
pa tudi konja ne,
da z njima bi se bahal.

Poveznil očka sinku je
brž lonce star na glavo,
posadil ga na stol... Hop, hop,
čez drn in strn v daljavo!

Največje bogastvo

Živel je pastirček, ki je bil vedno dobre volje,
čprav je bil reven kot cerkvena miš in večkrat
lačen kot sit.

Ko je nekega dne spet varoval ovčice na paši,
je priletel odnekod majhen hrošč in spustil dečku
zlat ključek na dlan. Ptič, ki je sedel na veji
bližnjega drevesa, pa je zapel:

»Sredi gozda raste
čugodelna roža,
vetre spomladanski
jo ljubeče boža.
V roži tej so vrtice —
pojdi s ključkom tja,
našel tam vse polno
boš srebra, zlata!«

Pastirček se je odpravil na pot. Hodil je po
samotnem gozdu, dokler ni našel čudodelne rože.
Odprl je z zlatim ključkom skrivnostna vrata in
pobral vse srebro in zlato, ki ga je našel v za-
kladnici.

Postal je bogat in mogočen gospod. Kupil si
je imeniten grad in najel vse polno služabnikov,
ki so mu stregli noč in dan. Privoščil si je lahko
vsega, kar si je pozelel. Pa mu kmalu najboljše in
najokusnejše jedila niso več dala. Preobjedel se
jih je. Postal je slabe volje. Od jutra do večera je
kričal nad svojimi služabniki. Nič več ni pel ve-
selih pesmi. Zaločno je posedal sredi svojega bo-
gastva.

Nekega dne je spet priletel odnekod majhen
hrošč in ga vprašal:

»No, ali si zadovoljen z dragocenostmi, ki sem
ti jih dal?«
Deček ga je nejevoljno zavrnil:

»Pojdi se solit s svojim bogastvom!«
»Glej, glej,« se je začudil hrošč, »zakaj si pa
tako slabe volje? Saj imaš vsega dovolj, kar si
poželi svoje sreče.«

»Kaj mi vse to koristi,« je odgovoril pastir-
ček, »ko pa je moje srce zaločno. Prav rad odsto-
pim vse to bogastvo za svojo staro obleko, za
skromno hrano in veselo pesmi, ki sem jih kot re-
ven pastirček pel.«

»To se lahko zgodi,« je rekel hrošč in vzel
dečku zlati ključek iz rok.

V tem hipu je grad z vsemi služabniki, drago-
cenostmi in izbranimi jedili izginil, kakor da se je
pogreznil v zemljo.

Deček je postal spet reven pastirček. Pasel je
svoje ovčice, jedel črn kruh, pil svežo studenčnico
in veselo prepeval v božji dan:

»Največje bogastvo,
ki svet nam ga dá,
je pesem vesela,
ki vre iz srca!«

Tonček in njegove hlače

Tonček se je vrnil domov z umazanimi hla-
čami.

»Za božjo voljo, kaj pa si delal?« ga je vpra-
šala mama.

»V blato sem padel,« je povedal Tonček.

»In v novih hlačah!« ga je okregala mama.

»Ja, veš, mama, nisem imel časa, da bi jih
slekli!« se je odrezal Tonček.

STRIČKOV KOTICEK

Dragi Koticikov striček! — Kar čudno se Ti
bo zdelo, da se tudi jaz oglašam v Tvojem ko-
tičku.

Tako rada berem »Mladega Slovence«. Pridi
v Šiščino, da se boš kopal. Voda je res bolj nizka,
pa se boš vseeno lahko umil. Potem Ti bom po-
kazala svoje rožice, če se kaj zanimaš zanje.
Prav srčno Te vabim!

Lepo Te pozdravlja Irma Leskovec,
učenka IV. razr. v Šiščini.

Draga Irma! — Svojo moško besedo Ti dam,
da se za Tvoje rožice na vso moč in še malo za-
nimam in da bi si jih pri priliki prišel ogledat, če
me ne bi še od zadnjice, ko sem bil v Šiščini, tako
grozansko boleli podplati na nogah in luknje v
žepih. Kako hudo je, če človeka podplati bolijo,
gotovo sama dobro veš, ne več pa, kako hudo je,
če ga bolijo luknje v žepih, ker deklice žepov pri
oblekah sploh nimajo! Sem bil že pri zdravniku
zaradi tega in sem mu požel svoje gorje. A veš,
kaj mi je on odgovoril? Učeno je zakašljalo in slo-
vesno zasklamiral:

»Prejubi moj Koticikov striček!
Za luknje v žepih ni zdravila
na svetu drugega kot — nitka,
ki jih lepo bi skup zašila
in roka, ki bi radodarno
čekine vanje natrosila.«

Tako mi je odgovoril učeni gospod zdravnik.
Ko sem ga poboril, v kateri lekarni bi za zdravila
— žvenklajoče cekine namreč — dobil, je malo-
marno skomignil z ramo in zagodrnjal: »Tega pa
ne vem!«

Vidiš, takšni so zdravniki! Se mogočno trkajo
ob prsi, da znajo ozdraviti vsako bolezen, luknji
v žepih pa le ne znajo. Mi zdaj ne preostane dru-
gač, kakor da se na zdravnike poživim in se
začnem zdraviti sam. Njaku imam, šivanko tudi,
manjkajo mi torej samo še žvenklajoče cekine —
in luknje v žepih bodo zdrave kot česen. Kdaj se
bo to zgodilo, ne vem, a kadar se bo, jo bom
takoj pramahal še enkrat v Šiščino in si ogledal
Tvoje rožice od vseh strani. Na svidenje in lep
pozdrav! — Koticikov striček.

Imeniten obisk iz Prage

Koticikov striček je sedel v svoji izbi in tako
strašno mu je bilo dolgčas, da je zdehal na vsa
usta kot v pragozdu krvolocen lev: Uaaaa, uaaaa!
Tuhtal je in tuhtal, kako bi nagnal grdi dolgčas
iz sobe — in je nazadnje res iztuhtal: začel je z
ljuto vno mo loviti muhe. Nalovil jih je že celo ar-
mado, dolgčas pa je še vedno čepel na njegovih
ramah in se režal: »Hoho, ne boš me ne!«

Zdajci je nekdo narahlo in skrivnostno potrkal
na duri: Trk, trk!

»Prosto!« je zagrmel Koticikov striček s svo-
jim gromkim basom in radovedno uprl brjave
oči v vrata.

Pepček Lorenc iz Prage in njegova sestra Vlasta

Vrata so se odprla, Koticikov striček je gledal,
gledal — videl pa ni nikogar.

»Ali je duh, kali?« je godrnjal in se čudil. Ci-
sto razločno je slišal, da je nekdo potrkal, čisto
razločno je videl, da so se vrata odprla — kje pa
je, kdo pa je skrivnostni gost?

Pa je zaslišal neke gluboko pod seboj droben
glasek, ki je prijazno zaklical:

»Dober dan!«

Striček je pogledal k svojim nogam — in mu
je bilo kar koj jasno vse. Previsoko je upiral oči,
zato pač ni mogel videti malčka, ki je prav nizko
pri tleh pokukal v izbo.

»Lej ga no, kdo pa si ti? Ali si palček?« ga
je pobaral.

Fante se je moško razkoračil in rekel:

»Ne, ne, jaz pa že nisem palček! Jaz sem Pep-
ček Lorenc in sem že štiri leta star in sem te prišel
obiskat naravnost iz Prage!«

»Jej, jej, kakšna čast, kakšna gromozanska
čast,« si je striček zadovoljno pogladil sivo brado
in prijateljsko segel imenitnemu gostu v drobno
ročico. Takoj na to je stopila v izbo še Pepčkova
teta Lucija, in striček je posadil Pepčka na visok
stol in začel tako zgovorno kramljati in močevati
z njim, da jo je dolgčas pri priliki popihal iz sobe.

»Te, te, te, torej naravnost iz Prage si prišel?«
je izpraševal striček in globoko vleknil dim iz pre-
ljube mu pipe.

»Ne, ne, prišel pa že nisem; pripeljal sem se!«
se je odrezal Pepček in važno pristavil: »Saj imamo
lokomotive. Lokomotive pravijo: puh, puh!«

»Ja, to je pa res!« je modro pokimal striček.

»Natančno tako pravijo lokomotive.«

»Kaj pa Tinček in Tonček delata?« je zdajci
kar na lepem povprašal Pepček.

»Tinček in Tonček?« se je zavzel striček. »Kak-
šen Tinček in Tonček?«

»I, no, Tinček in Tonček, ki sta bila med ljudo-
žrci,« je učeno povedal Pepček in hrabro zamahnil
s pestjo: »Hojej, jaz bi vse ljudožrce postreljal:
bum, bum!«

»Kaj pa če bi ljudožrci tebe pohrustali?« se je
zasmejal striček in požegeč Pepčka pod bradico.

»Hojej, mene pa že ne bi!« je prepričevalno
rekel Pepček — in striček mu je verjel. Takšnega
junaka, kot je Pepček, pa ljudožrci res ne morejo
ugnati v kozji rog, res ne!

In sta se Pepček in striček pomenila še to in
ono in je striček izvedel o Pepčku iz tetinih ust
lepe reči. Da jo je res naravnost iz Prage primahal

Dragi Koticikov striček! — Pišem Ti prvič in
Te prosim, da moje pisemce ne vržeš svojemu
požreščenemu košu.

Večkrat mislim nate. Zdaj, ko so počitnice,
bi tudi Tebi privoščila malo oddiha. Toliko kotic-
karjev imaš. Veš kaj? Naj Ti vsak koticar da en
dinar, pa boš lahko prišel na Gorenjsko. Tam boš
postal tako zdrav in vesel, da boš zavriskal: Ju-
huhuh! Nič več ne boš kashjal: Krehel! Krehel! Zelo
se bojim za Tvoje zdravje, zato mislim, da bi se
kar spodobilo, da Ti vsak koticar podari en di-
nar. Kdo nam bo pa v koticu odgovoril, če Te
bom vzame truta smrt? Na to naj koticarji po-
mislijo! Jaz Ti bom namesto dinarja dala dobro
kosilo — klobaso z zeljem in še kaj drugega do-
brega.

Moja mama pravi, da moraš prav gotovo
priti v Lesce in obiskati grob, kjer počiva Tvoja
mamica. Moja mama ob nedeljah vedno obišče
ta grob. Boš videl, kako lepe rože rastejo na
grobu. Prinesi še Ti lep šopek s seboj! Obenem
si boš ogledal našo novo šolo.

Torej kmalu pridi na Gorenjsko in se oglasi
pri nas. Dobro Te bomo pogostili!

Prav lepo Te pozdravlja — Jožica Kri-
stan, učenka III. razreda v Lescah na Gorenj-
skem.

Draga Jožica! — Kar mehko mi je postalo pri
srecu, ko sem začel brati Tvoje pisemce. Lej jo no
deklice, kako skrbj zame in kako se boji za pre-
ljubo moje zdravje! — sem zadovoljno zarečal
in si ves ganič obrisal nos. Potem sem bral
dalje in ko sem z očmi priromal do tistih vrst,
kjer pišeš, da Tvoja mama vsako nedeljo obišče
grob moje mame, sem tiho

z roko si zakril oči,
segel z mislimi v daljine
in priklical iz noči
zlatih mladih dni spomine...

Za vsako rožo, ki jo položi na grob moje ma-
tere, za vsak očenašek, ki ga zmolji za pokoj
njene duše, sem Tvoji mami iskreno hvaležen in
ne vem, kako bi se ji zahvalil. Samo eno me skr-
bi: bogve, ali ne zamenjuje Tvoja mama moje
mame s katero drugo? Toliko let me že ni bilo
tam, zato se mi vse tako zdi, da grob moje ma-
tere že zdavnaj več ne stoji in da tudi nagrob-

v Ljubljano. Seveda ne sam. Tudi njegova mama in
sestra Vlasta in pestunja Karolina da je prišla z
njim. Da je Pepček oče Ceh in da ima v Pragi
svojo tovarno; svoj čas je bil profesor, zdaj je pa
inženjer. Pepčkova mama pa je Slovenka. Zato se
nikar preveč ne čudite, da Pepček zna kar dva je-
zika: češkega in slovenskega. Je pač fant od fare!

Ko sta se Pepček in Koticikov striček do dobra
pomenila, je teta Lucija rekla: »Zapik! Zdaj bo pa
treba iti!« Za slovo je Pepček podaril stričku dve
sliki. Oglejte si ju in povejte: ali nista imenitni?
Pa še drugič kaj o Pepčku iz zlate Prage!

Pepček jezdi na svojem »konjičku« v Afriko...

Za mlade risarje

Če 'i v resnici storili
kar govorimo...

»Pred odhodom vlaka je stric stopil še na eno
črno kavo...«

Iz Bosne vrača
se vrli striček Miha;
že na postaji
vlak čaka in sopiha.
»Se pet minut
imam zdaj časa, bravo!
Stopimo brž še
na eno črno kavo!«
Tako je rekel
naš striček dobesedno.
Če res tako bi storil —
bi bilo smešno vredno!

To imenitno risbo je napravila Cirilka So-
klič, dijakinja III. razreda gimn. v Sarajevu. Sli-
ke je priložila pismo, v katerem med drugim piše:
»Pošiljam ti risbo kot spomin na tiste čase, ko je
moj stric bil pri meni na obisku v Bosni.«

Za nagrado dobi lepo knjigo.

nega kamna ni več. Veš, glede grobov in nagrob-
nih spomenikov imam sploh čisto svoje mnenje.
Imenitno okrašeni grobovi in visoki nagrobnihi ob
njih niso vedno dokaz iskrene ljubezni. Dostikrat
se za vso to imenitnostjo skriva samo — bahari-
ja. Najboljši spomenik je tisti, ki ga človek iz-
klesane na dnu svojega srca. Takšen nagrobnik je
vreden več ko sto hladnih marmornatih spome-
nikov!

Tvojemu predlogu, naj bi vsak koticar meni,
Koticikovemu stričku, daroval en dinar, sem se
moral smejati iz vsega srca. Tako sem se smejal,
da so mi prišle solze v oči. Za božjo voljo, kdaj
si pa že kje slišala, da bi otroci — stričkom da-
jali? Kar svet stoji, je bilo ravno narobe: striči
so otrokom dajali darove, če so imeli koticarji
pod palcem! S Tvojim predlogom torej ne bo nič.
Vem, da si imela najboljši namen — in to je kar
dovoli. Se kaj vidi, kako dobra in dragocena je
tista urica, ki Ti v prsih bide noč in dan: Tik, tak,
tik, tak...

Kadar me bo pol zanesla na Gorenjsko, se
bom mimogrede nemara res oglašil pri vas. Pa
ne zaradi klobase in zelja — Bog varuj, klobas
in zelja nam tudi v Ljubljani ne manjka — nego
zaradi Tebe in Tvoje mame.

Prisrčno pozdravljeni obel — Koticikov
striček.

Dragi striček! — Midva se pa že dolgo nisva
nič pomenila. Da kaj bi se neki. Že od mnogih
sem slišala, kdo si. Hoho! Striček, Ti — pa z
bradom! To je prav tako, kakor če bi jaz imela
brado, dolgo, kot jo ima teta! Matjaž. Da pu-
stimo te čenče o bradi.

Hodim v II. razred hukišnje realne gimnazije.
Kako mi gre v šoli, bom raje molčala. Potem bi
mislila, da se hočem hvaliti. Ali pa narobe. Naj-
raje imam risanje, petje, telovadbo in zgodovino.
Tudi zemljepis imam rada.

Prisrčno Te pozdravlja Marjanca Fel-
din, dijakinja II. razr. real. gimn. v Mariboru.

Draga Marjanca! — Torej tudi Ti si ena iz-
med tistih nevernih Tomažev, ki nočejo in nočejo
verjeti, da imam jaz, Koticikov striček, v resnici
brado? Verjemi ali ne verjemi, jaz jo imam pa le,
brado, in jo bom imel do smrti. Le zakaj. Te vpra-
šam, le zakaj bi bil ravno jaz brez brade, ko jo

MLADA NJIVA

Sanje o materi

Obraz svetel jaz gledam iz daljine,
iz temnih vsloja zemeljskih okov,
na njem smehljaj otožne je miline.
Zazdi se mi, da vstaja iz grobov,
da konec je velike bolečine,
da vstane tudi zame dan ves nov.
A ko na zemljo sonce vrže svetl,
še mehi v grobu sp... Bil je privid.

Svarun, dijak v Ljubljani.

Laž

Zadnjič smo sedeli pod kostanjem in se pogor-
varjali to in ono. Cene je pripovedoval vse mogoče
stvari in se prav na debelo lagal. Nekaj časa smo
ga poslušali, ko pa je začel praviti, da je bil v
Trstu, smo se prav pošteno razjezili.

»Kaj boš lagal, ko Trsta še niti videl nisi,« se
je razjezil Miha.

»Nu,« ga je miril Cene, »kaj bi se razburjal.
Pa denimo, da sem se res zlagal. Zdaj pa ti do-
kaži, da kaj znaš, tudi zlažeš se lahko.«

»Čakajta,« sem povzel besedo jaz. »Kdor se
bo bolj debelo zlagal, tisti dobi od mene dva di-
narja. Toda, če zmagam jaz, mi da vsak od vas
pa dva dinarja.«

Bilo nas je pet, zato sem sklenil, da moram
dobiti čistih osem dinarjev. Družba je moj predlog
z veseljem sprejela.

»Lojze, kar začni!« sem pomignil sosedu.

»Pri nas doma,« je začel Lojze, »imamo služ-
kinjo, ki ji mleko nikdar ne vzkipi.«

»O, to še ni nič,« je menil Miha. »Jaz imam
psa, ki mi vsako jutro prinese klobaso v gobcu.«

»Pri nas imamo pa kravo, ki nam daje name-
sto mleka — sir,« se je zlagal Cene.

Ivan pa je dejal: »Pri nas imamo hišo, ki je
tako visoka, da rasejo na njeni strehi planike.«

»No, bi že bilo,« sem nazadnje povzel besedo
jaz. »Poslušajte še mene! Tri ure od mojega rojst-
nega kraja je hrib, ki nima vrha.«

Seveda sem stavo dobil.

Levin Krže, dijak.

Mucke, putke, petelinčka

Moji mucki.

Pri nas imamo šest mladih muckov. Trije so
že precej veliki, trije pa še majhni. Večje mucke
ima Ruči, male pa Lišče. (Kdo pa sta ta dva? —
Ruči in Lišče? Ali sta Tvoja dva brata, ali pa
je mamicama mladih muckov tako ime? To nam
moraš vsakakor razložiti, da ne bo zmešnjave! —
Koticikov striček.)

Če večjim muckem malo nagajam, me eden
izmed njih takoj ugrizne. Najmanjši mucki še ne
hodijo.

Moje putke.

Zdaj imam tudi pučko Katro in petelinčka
Jurčka. Petelinček ima hlače. Po nogah je nam-
reč ves poraščen. Barve je zelo lepe, svetlo-rde-
če in malo črnkaste. Katrica pa je pohlevna pu-
čka rjave barve. Nese še zelo drobna jajčka. Jaz
jo imam zelo rada.

Moji petelinček.

Imamo še enega petelinčka, ki je zelo hud. Ko
gredo ženske zjutraj k maši, im je takoj za pe-
tam in se z vso močjo zaletava vanje. Koj se
mu zdi dovolj, zmogostavno zaklikarje. Tudi do-
maščih ne pusti pri miru. Se mene ne. Striček, kaj
bi naredil šele Tebi, ko Te še prav nič ne pozna!
(Meni prav gotovo ne bi nič naredil, ker bi jaz
hrabro bežal pred njim! — Kot striček.)

Moji pučki za slovo.

Otroci, gotovo se še spominjate, da sem vam
svoj čas opisala drugo svojo pučko. Pura jo je
izlegla in lepo bela je bila. Pa pridna, pridna. In
prijazna. Vedno je bila pri meni. Zdaj je ni več.
Na binkoštni torek so se izdele njene ure. Se
zdaj mi je dolgčas po njej. Vedno mislim, da se
bo prikazala izza hišnega ogla. Pa je ni od ni-
koder... (Kaj pa je bilo ubogi pučki, da je umrla?
Se mi vse tako zdi, da ni umrla zaradi starostne
oslabelosti in tudi ne zaradi tuberkuloze, nego je
umrla zato, ker ste ji zavili vrati in jo vrgli v masi-
no ponev. Ali si tudi takrat, ko si hrustale njeno
bedro, kaj jokala za njo? — Kot striček.)

Slavici Langerholz, učenka V. razr. v
Stranjah pri Kamniku.

Velika želva zleže od oktobra do aprila 2500
jajec.

DRUŽINA

V tožbah ljudje sodelujejo, v pravih ubožajo, in tola vinograde nikdar toliko ne zatre ko prava hiša.
(A. M. Sremšek)

Pogled v zrcalo

Ne obetaj si dosti od žensk, ki ne vedo, kaj je dolžnost.

Čim več dolžnosti ima kak človek, tem lažje bo kos življenju; čim manj jih ima, je tem bolj nevarno, da bo življenje njemu kos.

Ženske ki jasno in strogo vršijo svoje dolžnosti, bodo malokdaj omagale.

Ženska, ki zanika svoje ženske dolžnosti, sploh ni ženska.

Velika dolžnost nam pomaga prenašati najhujše in največje skrbi.

Nápak je misliti, da te dolžnosti utrjujejo. Narobe: dolžnosti te poživljajo!

Jesen se bliža

Navadno je za modo mesec avgust tudi že mesec, ko počasi prihajajo jesenske obleke na dan.

Št. 1 je obleka z dočjo jopo ali jesenski kostim iz rjavega blaga. Oblika tričetrtinske jope je po novem urezana. Na naprsnih in obeh stranskih žepih so šivani okraski. Krilo je v dveh polah, na levi guba za hojo. Kupiš 4 m blaga v širini 130 cm.

Št. 2 pa je ženski plašč iz sivega, poševno črtastega blaga. Čeprav je videti plašč tako preprost, vendar ima polno značilnih, modernih podrobnosti, tako okras rokavov, ozke proge spredaj kot našitki. Potrebuješ 325 cm blaga, ki je 140 cm široko.

Vitaminski in njihovo delovanje v telesu

Newyorški državni zavod za gospodinjstvo vede na Cornellijski univerziteti je izdal za gospodinje tabelo, ki naj se vsaka gospodinja kolikor močječe po njej ravna:

Do sedaj poznamo vitamine: A, B, C, D, G.

Vitamin A

Je potreben: za rast in dobro ziranje v vsaki starosti. Za rodovitnost in za vzdrževanje zdrave in močne prepone, ki ščiti organe pred bakterijami.

Ce ga ni: izgubi telo odpornost. V nevarnosti so posebno oči in dihalni organi.

Dobiti ga je: v ribjem olju, ribah, jetrih in ledvicah, rumenjakih, svežem mleku, maslu, siru, korenju, špinatu in drugi zelenjavi, posebno v paradiznikih.

Vitamin B

Je potreben: za rast in zdravje sploh, dober tek in pravilno delovanje prebavnih organov.

Ce ga ni: moreš dobiti bolezen beriberi ali vnetje živcev. Ta bolezen se pojavi, tam kjer se narod preveč enakomerno hrani. Živoči se vnamejo in ohromijo. Prizadet je posebno spolni život in dostikrat tudi roke. Mišičevje otrpne. Koža postane hrapava in neobčutljiva.

Dobiti ga je: v nelučenem žitu, suhem grahu in fižolu, orehih, sveži zelenjavi, paradiznikih, mleku, jetrih in rumenjakih.

Vitamin C

Je potreben: za rast in zdravje sploh, za dobre zobe, zdravo dlesno ter za ohranitev zdravih, močnih šilnih sten.

Ce ga ni: dobi človek nekako trganje po udih. Bolečine so ostre in kratke. Navadno jih zamenjamo z revmatizmom. Posledica pomanjkanja vitamina C je tudi skorbut. Ta bolezen je bila posebno razširjena med vojno v Nemčiji. Naglo izpadanje zob in krvavitve dlesni. Tvorijo na koži. Neugodno občutje sploh.

Zdravljenje: Uživanje hrane, ki ima mnogo vitaminov C, ki je: V sočnatem sadju, oranžah, limonah. Veliko ga je v paradiznikih in sveži zelenjavi. Tudi v krompirju, jabolkah in sladki repi ga je precej.

Vitamin D

Je potreben: Za rast in zdravje. Za močne kosti in zobe. Vitamin D ureja v organizmu kalcij in fosfor.

Ce ga ni: Zboli človek posebno otroci, rahitis. Rahitični otroci imajo mehke kosti, kar se posebno pozna v upogibnih nogah. Zobje so majhni in prozorni. Čisto različno se da ugotoviti, da manjka kalcij. Rahitični zobje so rumeni in nazobčani. Otrok je slab, ker je zgraja kosti slaba. Tudi se dostikrat zgodi, da kosti ne rastejo pravilno. Otrok nima pravilno izoblikovanega telesa.

Komur vzamejo kako priljubljeno dolžnost, mu izpodbišejo tla izpod nog.

Saj ni zmeraj prav, če se v dolžnostih prenaaglimo; še bolj narobe pa je, če jih opustimo. Take dolžnosti se izbornoma maščujejo nad nami.

Velik je občutek človeštva za dolžnosti, a veliko je tudi takih, ki se za dolžnosti sploh ne brigajo.

Na dolžnostih staršev pa sloni vsa vzgoja otrok. Čeprav ženska nima otrok, ima že v krvi materinske izkušnje. Gorje ga pa materam, ki imajo otroke, a nimajo v krvi ničesar materinskega!

Zdravljenje: Uživanje hrane, ki vsebuje veliko D vitaminov.

Dobiti jih je: V ribjem olju, ribah in rumenjakih. Vitamin D se tvori v organizmu tudi pod vplivom sončnih žarkov, če padajo naravnost na golo kožo. Ponekod obsejajo mlatne krave v višinskem soncem. Mleko takih krav ima več vitaminov.

Vitamin G

Je potreben: Za rast in zdravje. Vitamin G prepreči nastanek bolezni Pelagra. Te bolezni pri nas sicer ne poznamo, ker je naša hrana dovolj različna. Imajo pa jo Japonci in Kitajci, ki se tako enolično hranijo. Glavna jed jim je oluščeni riž. Bolezen je podobna živčni onemoglosti. Prizadeti so pred vsem prebavni organi in koža.

Je pa: V svežem tankem mesu, ledvicah, jetrih, presnem mleku, ribah, jajcih, paradiznikih in sveži zelenjavi. Posebno veliko ga je v šilnih luščinah.

S to tabelo ne bo gospodinjstvo težko sestaviti jedilnika. Koliko bolezni bi se na ta način lahko preprečilo, če bi uživali hrano, ki vsebuje vse potrebne snovi in vitamine.

Marsikomu še vedno ni znano, kaj so prav za prav vitamini. Da pomeni vitamin nekaj živega, nam pove že beseda sama. Največ vitaminov je v tisti zelenjavi, ki raste na vročem jutranjem soncu. O tem je že vsak prepričan. Popoldansko sonce nima več toliko ultravijoličnih žarkov, pod katerimi se v rastlini ali v človeku razvijajo vitamini. Če je rastlina v senci, je slaba, prav tako je šibka, če je na soncu, a je pokrita. Tako je tudi s človekom. Če ne padajo sončni žarki na njegovo golo kožo, ne zaležejo nič.

Vitamini niso nikake hranilne snovi, temveč so le nekaki delavci, ki opravljajo v telesu isto delo kakor delavci pri gradnji stavbe: nešteto jih je in vsak ima svoje delo. Ta zida, drugi dovaža, tretji dela vrata in okna, četrti napeljuje vodo, peti razsvetljava itd. Podjetje ne bo poverilo zid-

danja mizarju in obratno. Vse je točno razdeljeno. Prav tako je tudi v telesu. Vsak ud ima svojega upravitelja — vitamine. Čim več jih ima, tem bolj uspeva. Vitamini skrbijo, da dobi dotični del telesa dovolj potrebnih snovi iz krvi. Vitamin D, na primer, skrbi, da dobe kosti in zobje dovolj apnenca in fosforja. Če je v krvi premalo vitaminov-delavcev, ali če kri ni dobila iz zaužite hrane dovolj teh snovi, potem začne zgradba kosti in zob propadati. Neštetokrat slišimo: »Saj vendar toliko je, pa mu nič ne zaleže!«. Takemu telesu manjka vitaminov, ki bi razširili po udih te snovi.

Jako veliko škoda je za naše telo, da moramo uživati kruh in druga močnata jedila iz moke, kateri so odvzeli otrobe. V otrobih je največ hranilnih snovi. V luščinah ali v otrobih sicer ni več živih vitaminov, pač pa vsebujejo sestavine, ki dajejo telesu pobudo za tvorbo novih vitaminov. Gospodinjje bi morale odločno zahtevati pri trgovcih moko z otrobi. Seveda bi morali zmlati otrobe prav tako na drobno kakor žito. Otrobi imajo posebno slaček okus, in otroci imajo radi tak kruh kakor belega.

Za novorojenčke

Novodobna dojenčkova oblačila so lepša, udobnejša in cenejša, kakor staromodna. Vsaka, še tako preprosta žena, si jih more sama sešiti. Plenčke so na trakce, ki nadomestujejo povoje; srajčke so zavezane spredaj na strani. Vsak kos perila je drugače prikojen, vse je bolj preprosto, da otroka nikjer nič ne tišči in ne veže.

V knjižici »Moj novorojenček« je povedano vse, kar potrebuje mati za nego svojega otroka: oblačenje, kopanje, sončenje, prehrana, odvajanje, zobovje, duševni razvoj itd. Knjižica ima 32 strani in ima še 24 lepih slik. Ravna se po smernicah, ki jih je avtorica, ga. L. Meglič, spoznala v Ameriki, kjer je ljubezen do otroka najvišja.

Knjižica stane 12 Din in jo dobiš v Jugoslovanski knjižarni.

Kuha

Sirovi štruklji

Razvlečeš testo ko navadno, ga malo namažeš s presnim maslom in do tri četrti napolniš z mažo. Nato ga zviješ, skločaš in položiš na prtič, ki ga vzaimes iz mrzle vode in ožmeš. Štrukelj lepo zaviješ v mokri prtič, daš v vrelo vodo in kuhaš 35 minut. Nato ga varno vzaimes ven, ga razviješ in razrežeš in potreseš z opranimi droblinami in s sladkorjem.

Maža je: V 8 dkg presnega masla ubiješ tri jajce, dodaš malo soli, 40 dkg pretlačenega kravjega sira, osminko smetane, 3 dkg drobtin, 2 žlici zdroba, 8 dkg sladkorja in 4 dkg očiščenih, poparjenih in osušenih rozin. Maža mora počivati eno uro in biti pokrita.

Presno maslo spraviš poleti... Ponekod imajo ledenice, posebne omare z ledom. A kjer teh ni, spravimo, n. pr. presno maslo v shrambo. Damo ga v posodo z vodo (ki jo večkrat obnovimo) in pregrnemo s snažno krpo tako, da so konci v vodi. Krpa vpija vodo in se voda smeraj hladi in presno maslo ostane sveže.

Mrzla sadna smetana. Vzemi liter jagod ali malin in izberi si z iglo najlepše, deni jih na krožnik in jih poslačkaj. Druge jagode ali maline pa pretlači skozi sito in jih toliko časa mešaj s 6 žlicami sladkorja in s snegom 1 jajca, da se vse močno strdi. Daj to v stekleno skledo, postavi v mrzlo vodo in preden daš na mizo, obloži z izbranimi jagodami ali malinami in dodaj »kote«.

NAŠ DELAVEC

Ali naj bodo Delavske zbornice socialistične?

Dejstvo, da upravni odbor Delavske zbornice ni hotel registrirati krščanske strokovne organizacije »Zveze združenih delavcev«, je dogodek, s katerim se bavi vse delavstvo te dni. Vse pošteno delavstvo, ki si želi mirnih odnosov v delavskem življenju, to postopanje upravnega odbora mora obsojati in ga obsoja kot nedemokratsko, diktatorsko in proti vsem pravilom. Saj pravila Delavske zbornice celo pravijo, da so se organizacije delavcev in nameščencev dolžne registrirati pri zbornici. Upravni odbor je šel mimo pravil, ki jih je sprejela skupščina zbornice leta 1924 in ki so potrjena po ministru za socialno politiko in narodno zdravje. Zveza združenih delavcev je zaprosila pri zbornici za registracijo 6. decembra 1935. Dobila ni nikakega pismenega odgovora. Socialisti vseh treh struj so pač premišljali, kako bi se izognili sprejemu nove organizacije. Premišljali so skoro pol leta. Končno so sprejeli na seji dne 7. maja pogoje, ki naj jih izpolni vsaka strokovna organizacija za registracijo. Kar je torej po pravilih zbornice same dolžnost vsake strokovne organizacije, je postalo žeč než po sklepu upravnega odbora, ki bi moral samo izpolnjevati pravila, milostna pravica. Čuditi se je le še, da upravni odbor v svoji gorečnosti ni stavil tudi pogojev za registracijo prosvetnih in športnih organizacij. Slika hotenja upravnega odbora postane s tem popolnoma jasna: Zvezi združenih delavcev je na vsak način treba omogočiti, da bi se že letos mogla udeležiti volitev za zbornico. Krščanski strokovničarji naj ostanejo izven zbornice. Zbornica mora trdnost ostati v rokah vseh treh socialističnih struj.

Včasih se so želi glasovati, da podlega vodstvo Jug. strok. zveze, v kateri so zaenkrat še pretežno organizirani krščanski misleči delavci, vplivu marksistov. Krščanski socialisti so se sicer teh očitkov otepli in se izgovarjali, da na vseh teh govorcih ni nič resnice. Vendar so pa mogli krščanski delavci in nameščenci, ki so sodelovali pri JSZ, opaziti, da uprava delavske zbornice od časa do časa briškira krščansko delavstvo in ga postavlja pred izvršena dejstva. Na vsa taka dejanja pa odločni činitelji niso hoteli odgovoriti kot bi se spodobilo časti krščanskega delavstva, temveč so spravljali vsa omalovaževanja mirno v žep, češ, mirnega sodelovanja ne smemo motiti. Sedaj se vsemu temu ni več čuditi. Enotna miselnost socialistov je postala z gornjim soglasnim sklepom upravnega odbora delavske zbornice preočividna in preveč otipljiva. Med delavstvom se naj ustvari enotna fronta.

Skrb za brezposelne v Čehoslovaški

V Čehoslovaški podpirajo in blaže brezposelnost na dva načina, in sicer: 1. s splošnim zavarovanjem proti brezposelnosti, ki ga z velikimi dotacijami podpira država, in 2. zmanjšujejo brezposelnost s financiranjem velikih javnih del in z delitvijo podpor v naravi. V naslednji statistiki je razvidno, kolikšne in kakšne izdatke je imela Čehoslovaška država zaradi brezposelnosti v letu 1935.

Dodatki, ki jih je dala država zavarovanim delavcem, poleg rednih odškodnin proti brezposelnosti: 300,6 mil. Kč; produktivna pomoč brezposelnim z javnimi deli: 45,9 mil. Kč; podpora v naravi 346,1 mil. Kč; drugi načini podpiranja (pomoč čehoslov. državljanov v Nemčiji, podpore otrokom brezposelnih delavcev, zavetišča za brezposelno mladino, nabave oblek in obutve za nezamernim otrokom itd.): 49,9 mil. Kč; skupaj 742,5 milijonov Kč ali okrog 1 milijarde 200 milijonov Din.

Ministrstvo za soc. politiko daje podpore krajevnim in pokrajinskim oblastem, da te oblasti izvršujejo javna dela v času gospodarske krize. Podjetniki, ki prevzamejo ta dela, morejo po pogodbah zaposliti pri teh delih samo one brezposelne delavce, ki so navadeni v seznamu javnih borz dela. Podjetniki se morajo pri javnih delih strogo držati 40 urnega delovnega tednika. V letu 1935 je ministrstvo reševalo 4222 prošnji podjetnikov, ki so prosili za državno subvencijo. Skupni izdatki so znašali 151.600.000 Kč in so s tem denarjem zaposlili 241.598 delavcev v razdobju od 1 do 12 mesecev. Podpore v naravi so dobile samo one osebe, ki niso delavci in ki so že izrabili vse svoje pravice do odškodnine pri brezposelnem zavarovanju.

Brezposelnost in ureditev javnih del v Nemčiji

Po novih odredbah bodo v letu 1936-37 izvedena javna dela v pomoč prebivalstva samo v onih pokrajinah, kjer je beda največja. Tudi podpore so z novo naredbo zelo zmanjšane, in sicer znaša dnevna podpora za oženjenega delavca 2 marki, za samekega po 1 marko in pol. Preje so znašale podpore 3 in 3 in pol marke dnevno. Povrnitev vozni, oziroma prevoza je zelo omejena in znašajo subvencije za prevažanje brezposelnih komaj eno desetino prejšnjih kreditov. Z novo naredbo imajo sedaj brezposelni delavci, ki spadajo pod zavarovanje proti brezposelnosti ali pod pomoč v krizi, pravico do subvencije (podpor v denarju) od Inštituta za zavarovanje proti brezposelnosti, če je bil brezposeln delavec zaposlen pri javnih delih in je navezan na javne podpore, mora nositi vse podpiranje občina.

Maksimalni (najdaljši) čas zaposlitve pri javnih delih, ki je znašal sedaj 26 tednov, se je zmanjšal na 13 tednov in delavce, ki hoče biti ponovno zaposlen pri javnih delih, mora počakati 4 mesece, da dobi zopet delo. Kdo izmed brezposelnih ima najprvo pravico do zaposlitve, je bilo določeno s posebnim uredbo z dne 30. oktobra 1935, v kateri je določeno, da se morajo v zaposlenje pri javnih delih prvenstveno sprejemati delavci, ki so šest mesecev v zadnjem letu brezposelni ali pa delavci, ki morajo vzdrževati tričlansko družino. Pri delih, ki so bili organizirani na podlagi »specijalne akcije«, predvidene z naredbo ministra dela, so v pogledu z gornjimi določili precej različni. Če je namreč pri javnih delih potrebno stalno večje število zaposlitve delovnih moči, stroški za delo in celotne naprave ne smejo biti večji kakor 15 mark dnevno, in znesek podpor ni omejen po številu brezposelnih, ki bodo zaposleni pri teh delih, ki jih podpira Inštitut za pomoč brezposelnim, temveč imajo pravico na zaposlitev tudi oni brezposelni delavci, ki ne dobivajo nobenih zakonitih pod-

ta proletarijata, ki naj jo vodijo marksistični voditelji. Krščanski in — od časa do časa — tudi nacionalni delavci naj jim sekundirajo.

Ce sekundarje marksistom tudi nacionalci, se ne smemo preveč čuditi. Saj je znano, da so bili bivši jugoslovanski in kasnejši samostojni demokrati, ki so se prelevili končno v jugoslovanske nacionalce pod žlvkovčevim političnim vodstvom, vedno v dobrih odnosih z marksisti. Marksistični ministri so sedeli v njihovih vladah. Za to zavestništvo s proletarskimi voditelji socialpatriotičnega kova so n. pr. dali demokratije v prvi in imenovani skupščini slovenske delavske zbornice marksistom 26 delegatov, zase so jih pridržali 10, krščanskemu delavstvu pa so jih milostno prepustili 5. Jugoslovanska burzuzija je prepustila delavsko zbornico v eksploatacijo marksistom in ni razpisala volitev, ker se je dobro zavedala, da ji od jugoslovanskega marksizma ne preti nikaka nevarnost. Ta ljubezen se je zrcalila za časa terorističnih volitev, ko so sodrugi jedro hodili volit nacionalce, kar so pošteti socialisti javno in ostro očitali svojim voditeljem na lanskoletnem marksističnem strokovnem kongresu. Ta ljubezen je bila vzrok, da ni mogel nastopiti pri njih volitvah v delavsko zbornico v Zagrebu tudi hrvatski krščanski Radnički strokovni savez.

Delavske zbornice so v rokah marksistov. Dobili so jih s pomočjo razredno orientiranih burzujev. V svoji oblasti jih držijo s pomočjo uradniškega aparata, ki je v Ljubljani pretežno, drugod pa popolnoma marksističen. Potovnjaja, ki jih vrše zastopniki zbornice, izrabljajo marksisti za agitacijo za svoje organizacije. Mesto, da bi dobile in obdržale delavske zbornice samo delavski značaj, vidi v njih vsakdo le ekspozituro socialističnih organizacij. Mesto, da bi uprave in upravni odbori delavskih zbornic skrbeli za vse delavstvo, delajo v enostranskem smislu. Kot je že dokazala »Socialna Pravda«, glasilo krščanskih strokovničarjev v Zagrebu, imajo osebje iz vrst blivših socialističnih strokovnih tajnikov, ki jim delavstvo ne more zapuati, da bi bili nepristranski in ki taki tudi niso. Zato je že skrajna potreba, da zaveje v delavskih zbornicah nov duh in da pride do preporoda tuji v strokovnem gibanju. Tega pa se upravičeno boje združeni socialisti in zapirajo vrata v zbornico vsem gibanjem, ki vstajajo pred delavstvom nova in čista, da ga povedejo do boljših časov. Predvsem pa se boje ZZZD, ker vedo, da hoče brezkompromisno zastopati koristi krščanskega delavstva.

Brezposelni delavci, ki so vpisani v seznamih občinskih uradov, imajo pravico do bonov za življenjske potrebščine. Samski brezposelni delavci dobivajo bone za življenjske potrebščine v znesku 10 Kč in to največ za teden dni. Brezposelni, ki imajo družino, morejo dobit največ za 20 Kč tedensko življenjskih potrebščin. Ta mera podpor ni omejena ne v višini zneskov ne v času trajanja podpor. Za otroke brezposelnih delavcev obstoje posebni oddelki, ki razdeljujejo mleko. Otroci do 14. leta starosti dobe pol litra mleka na dan, brez ozira kolikšne podpore prejema oče, ki je brezposeln. Poleg razdeljevanja mleka na Češkem razdeljujejo med brezposelne tudi kruh. Samski brezposelni delavci imajo pravico do 1 in pol kg. poročni delavci pa na 3 kg kruha na dan. V jeseni in v zimskem času se brezposelnemu delavstvu razdeljuje tudi premog (1900 vagonov je bilo razdeljene v zimi leta 1935-36) in krompir (3000 vagonov v jeseni 1935). — V zimskem času se življenjske potrebščine razdeljujejo v sledečem razmerju: Mast (v obdobju 4 mesecev) poročni 1 kg, samski pol kg; moka: poročni 10 kg, samski 5; sladkor (v vsem zimskem času): por. 3 kg, sam. 2 kg; kaša: por. 5 kg, sam. 3 kg; ješprenj: por. 2 kg, sam. 1 kg.

Za podpiranje brezposelnih je čehoslovaška država v pretekli zimi določila 54 milijonov Kč, poleg tega pa še 3 mil. Kč za delitev tople hrane otrokom.

Zanimivo bi bilo videti statistiko, koliko smo pri nas doprinesli za omiljenje brezposelnosti in za podpiranje lačnih in prezebljenih otrok in družin brezposelnih delavcev?

por. Zaradi posebnih pogojev glede podelitve podpor in dela je sestavljena posebna mešana ministrska komisija, v kateri so tudi predstavniki vseh zainteresiranih oblasti na teh delih Pokrajinske borze dela zamorejo razpisati samo do zneskov 100.000 nemških mark raznih del, in sicer tako, da vsak zaposleni delavec pri teh delih ne dobi več kakor štiri marke dnevno. Poleg tega je pa potrebno še za vsak načrt Pokrajinskih borz dela o izvedbi javnih del predhodno odobrenje ministrske komisije.

DROBNE

Nezgodni zavarovalni prispevki so se zvišali. Ta povike ne obremenijo prav nič delavstva, ker plačujejo nezgodne prispevke po predpisih zakona o zavarovanju delavcev sami delodajalci. Povikek znaša 1 Din za vsakih 100 Din zavarovane mezde in za nevarnostni odstotek 100.

Španske marksistije — najbolj divje. Nedeljska belgrajska »Politika« piše v članku iz Barcelone, kjer vladajo katalonski levicari, »da so organizirani na vladni strani proti desničarjem — celi ženski bataljoni in — kot poročajo — so ti najbolj nevarni, kar je zelo razumljivo.« Ze davno vemo, da ubija marksizem ženske čuti. Opažamo to v Rusiji, kjer ima žena tolikšno enakopravnost z možem, da mora opravljati zaradi svoje enakosti popolnoma ista dela, torej tudi najbolj težaka — kot moški delavci. Španski komunisti grem v svoji vnemi še naprej. On daje ženam v roke orožje in jih pošilja na fronto ubijati nasprotnika. Kakšno moralo in kakšno vzgojo bodo mogle dati te bodoče matere svojim otrokom?

V Saksónski morajo delati žene za vojsko. Oblasti v nemški deželi Saksónski so izdale odlok o obveznem delu žena v tovarnah za municijo, vojno opremo in vojno kemijo. Žene naj se že v miru naučijo teh del, da bodo mogle v primeru vojne takoj nadomestiti moške. Odlok pravi, da bo vsaka žena kaznovana, katere se na poziv ne bo javila na delo. Narodno-socialistična Nemčija torej strumno koraka v oboroževanju za komunistično Nemčijo.

Naš domači zdravnik

M. P. — M. Proti (ali putika) pravimo tisti bolezniki, ki jo povzroča zastajajoča sečna kislina v sklepih in drugod v telesu. Poglavitno zdravljenje je v prehrani, ki naj bo predvsem brezmesna. Tisto prebiranje med različnimi vrstami mesa je prav za prav slepomišljenje, res da najbolj škodijo črnci vrste mesa, drobje in vsi mesni shranki, a kdor boče očistiti svoje telo nadležne sečne kisline, naj opusti vsako meso in tudi mesno juho vsaj za tri mesece. Prav tako se treba izogibati močnejšim začimbam, sočivju, gobam in špinati, dovoljeno je mleko, vsi žitni izdelki, gomoljnice, zelenjave in sadje. Presna hrana, 2—3 krat na teden, je protinastim ljudem posebno priporočljiva. Zelo poučna je za ljudi, ki jim zaostajajo raznovrstne žilindre, razkrojnine notranje presnove v telesu, zgodba, ki se je dogodila v začetku novega veka nekje na obali Vzhodnega morja. Župnika, ki je od protina zdelan komaj še hodil, so morski razbojniki oropali in s seboj odpeljali na otok, kjer so mu izročili v oskrbo čredo prašičev. Župnik je bival s prašiči, s prašiči je jedel, ker druge hrane ni bilo. Čas je tekkel, bolni župnik je v prašičem bivališču in ob prašičih hrani tako ozdravel, da je spaval iz ujetništva. Napisal je do godoviščino in pristavil, da mu Bog ni izkazal večje milosti, kakor takrat, ko ga je izročil v zdravljenje morskim razbojnikom.

Isti. Bolečine v golenih in rdečina, prej obsežna, zdaj v obliki kolobarčkov, pomeni brčkone vnetje žil. Zdravniki ugrabijo, kaj naj tiči za temi znaki; kako naj vganem jaz, ki bolnice ne poznam? Menim vendar, naj si bolnica deva okoli bolnih goleni ovitke s presnim mlekom, dvakrat na dan po dve uri, kar ji ne more škodovati, morda ji celo pomore na boljše.

J. P. — V. Dedovanje duševnih bolezni je gotova stvar, način dedovanja pa časih zelo zamotana zadeva, ki se da v danem primeru razmotiti samo od večšega zdravnika. Da se duševno bolan, ali k duševni bolezni nagnjen človek ne bi smel poročiti, je samo po sebi umevna vestina in zdravstvena zahteva. Kako pa bodi s človekom, ki ima duševno bolno sorodstvo, je težko reči kaj določnega na sploh. Takega snubca naj zdravnik preišče na njegovo zdravstveno stanje in ugotovi na podlagi zanesljivega in kar se da obsežnega rodovnika, kako je z boleznijo v rodu. Treba tudi vse to ustanoviti na strani drugega snubca. Denimo, da je en snubec osebno zdrav, a z duševno boleznijo prikriti obremenjen, drugi snubec pa osebno in rodovno zdrav, potem je zakon med obema vobče dopusten, ker duševne bolezni so glede dedovanja, hvala Bogu, po večini podležne, ne nadvladne (pogojno, ne nujno se dedujejo). — Zasebnih odgovorov ne dajemo iz načelnih razlogov. V vašem primeru je celo bolje, da sta obe strani točno poučeni v tako važni zadevi, resnica namreč ne more škoditi, dasi je časih trpka. Sicer pa je prva zamera boljša, kakor prekasno kesanje z žalostjo.

D. K. — M. Premastni lasje vam delajo preglavico, zlasti ker vam ne pomagajo navadna sredstva? Odvisno izločanje kožnega loja, največkrat v obrazu in v lasišču, opazujemo pri mladostnikih, pri ljudeh s krvnimi in prebavnimi boleznimi; pri zadnjih dveh vzrokih je potrebno prihraniti zdravljenje, pri mladostnem lojenju pa dajanje kožnega življenjskega netiva (vitamina), ki ga je dovolj v kvasu, krompirju in mladih zelenjavah. Brez splošne ureditve notranjega presnavljanja je zunanje krajevno zdravljenje malo uspešno. Priporočam vam čiščenje lasišča z razredčenim milnim cvetom in krtačenjem las.

U. O. R. — M. Dozdevna nosečnost ni tako reden pojav pri živčno slabotnih ženskah, ki so prestale hude trebušne bolezni in jim je živčevje preobčutno. Čutenje gibanja ne pomeni še otroka, saj se črevo in drugo drobno vedno giblje, a zdrav človek takega gibanja ne občuti, pač pa živčno

zrahljan človek. Vaša razlaga je brčkone napačna, ko dva zdravnika nista mogla ugotoviti nosečnosti. Gibanje otroka začuti zdrava mati okoli sredine nosečnosti.

Ista. Bruhanje rumenega gnoja, pomešanega s krvjo, netečnost in velika slabost so znaki hujše bolezni, ki ji treba izdatnejšega zdravljenja ali v bolnišnici ali zasebnem zdravilišču. Prebavne bolezni v obče ne spadajo v toplice; glede zdravniškega nasveta za toplice je brčkone pomota na vaši strani, ker ne razumete še dovolj tujega jezika. Seveda se vam toži po domu in še bolj po zdravju doma. Dokler ne okrevate dobro, se ne odpravljajte na pot! Vašemu ondolnemu zdravniku ne vem kaj pisati, ker so vaši podatki nejasni, menim tudi, da ni posebno željen in potreben mojega pouka. Drugo, kar pišete o naših izseljencih, sporočim Družbi sv. Rafaela.

K. R. — L. Onemogla zbežanost se vas loteva ob vsakem vznemirjenju, da vam se trese ves život, srce razbija in jezik zastaja? Opustite vse, kar draži živce, utrjujte se z vodo, kakor je bilo letos že nekajkrat opisano in prebrijate zgodbo, kako se je strahopetni atenski mladenič Demosten razvil v najslavnejšega grškega govornika.

T. D. — L. Pljučna jetika se zdravi na sedem in sedemdeset načinov, pri večini primerov pomaga vsakemu zdravljenju, pri nekaterih pa nobeno. Spomladi sem vam svetoval, da pojedite kam na gorski ali gozdni zrak in si z mirovanjem in preprosto mlečno hrano okrepite telo ter tako vzbudite v njem moči, ki premagajo trdovratno bolezen. Ozdraviti se da tudi izven zdravilišča!

Isti. Sonca ne prenašate? Jeličnik naj se ne sonči, dokler se ni njegovo vnetje tako poleglo, da je že nekaj tednov brez zvišane toplote. Potem naj se začne prav oprezo sončiti kakor za poskus, izprva samo po tri minute spredaj in toliko časa zadaj na dan. Kadar to prenaša, naj podaljšuje sončenje prav polagoma do največ eno uro skupno na dan. Kakor je bilo že letos opisano.

L. E. — M. Zlata žila so žilne zabreklane na koncu danke; nadlega srbi, včasih boli, večkrat krvavi in je v vzročni zvezi z zaprtostjo. Smotno zdravljenje treba začeti z uredjenim iztrebljanjem. Poleg skrbnega snajenja so umestni obkladki s kamiličnim čajem z dodatkom svinčene vode ali salicilovega cveta. Kod domače zdravilo se rabi tudi čaj brezgovca (ne brezgovca!) listja.

Ista. Rak? Nadlega, ki jo imate že od mladosti, menda ni še rak. Vendar si dajte zadevo zdravniško ugotoviti, ker se časih tudi kakšna nedolžna tvorba izprevrže v hudo. Na daljavo pa je vsaka izjava — prazna.

P. B. — L. Zbadanje v levih plečih je mišična skrnina, ki je tamkaj pogostna, morda je izraz vnetja v katerem izmed mnogih mazalnih mešičkov tam okoli ramenskega sklepa. Če vam pregrevanje, gnetenje in vtriranje kakršne kafrne maže ne prežene trganja, vprašajte za svet zdravnika, ki vas tudi pregleda, marsikaj namreč je zunanje trganje izraz kakršne notranje motnje.

H. B. — Lj. Bičaste gliste (lat. trichocephalus dispar) da vam pregleda zdravnik že eno leto in brezuspšno? Vobče teh glist ne preganjamo, ker ne povzročajo znatnih motenj in ker se ne dajo zlahka odpraviti. Vi pa trdite, da že močno slabite zavoljo te zalege, kar pa morda ni tako hudo, sicer bi vam bil zdravnik predpisal močnejša zdravila, ki jih je dovolj. Izmed domačih sredstev prideta vpoštev česen in koren. Vživajte ali srednje debel rumen (krmilni) koren drobno nastrgan ali dobro prežvečen ali dva stroka česna (v solati ali drugače) na dan šest tednov zaporedoma. Potem si napravite iz 30 semenskih zrn velike buče mleko, kakor se dela mandeljovo mleko, in je izpijte na tešče, tri ure kasneje vzemite dve žlici ricinovega olja. Čez nekaj dni si dajte pregledati blato na glistna jajčeca in mi poročajte o uspehu.

Drugi — drugič.

Kmetijski nasveti

Presaditev starih vrtnic. P. I. R. Je-li se smejo vrtnice, ki že tri leta rastejo na istem mestu, sedaj jeseni obrezati in presaditi. — To storite lahko brez škode, le pazite, da korenin preveč ne poškodujete. Najbolje jih je izkopati z dovolj široko grudo zemlje tako, da se korenine ne pokvarijo. Tedaj bodo spomladi kmalu odgnale.

Grenke kumare. S. V. R. Imate precej kumar, toda postale so večinoma grenke. Radi bi vedeli za vzrok, zakaj se to dogaja. — Kumare postanejo grenke, če jim manjka vode, če je suša in vročina. Tudi sončni žarki, ki obsevajo sad, vplivajo, da napravijo grenkave. Nekateri trdijo, da je celo apnenja zemlja kriva temu pogrešku, kajti kumari ugajajo ilavnata ali glinasta tla, ki so primerno obdelana in močno zagnajana. Torej grenkobo kumar preprečite ali vsaj izdatno omilite, ako jih zadostno zalivate ter zasenčite plodove tako, da niso izpostavljeni sončnim žarkom. Ob hladnem in oblačnem vremenu pa jih ni zalivati, ker bi tedaj bilo vode preveč. Za zalivanje jemljite rajši prestano, nekoliko pregreto vodo.

Monilia na renkloti. I. R. N. Pošiljate nam nekaj obolelih plodov zelene renklote, da vam pove-mo, kakšna bolezen jih je napadla. — Je to glivična bolezen monilia, ki dela plod plesnivorjavkast in da mesu grenak okus. Imenujejo jo tudi blazinasta plesen. Toplo pomladansko vreme in mila zima sta povzročila, da se je ta bolezen ohranila; deževno in vreče vreme pa je pospešilo njeno razširjenje na plodovih. Proti njej se borimo s škropljenjem sadnega dreva v zimski dobi z modro galico in z žvepleno-apnenno brozgo. Ta bolezen ne nastopa samo na renkloti, ampak tudi na različnem drugem sadnem drevu: na breskvah, marelicah, jabolkah, hruškah, sploh na vseh plodovih. Ne deluje pa povsod ista vrsta glivice, ampak vsaka sadna vrsta ima svojo glivico. Vendar se je opazilo, da preide ta bolezen tudi iz enega drevesa na drugo, iz ene vrste plodov na druga. Od monilije napadene plesnive plodove obiramo in sežgemo, da se bolezen ne širi.

Podatki za silos in za okisano krmo. R. L. M. Hočete si zgraditi primeren silos za 5 glav živine in želite vedeti, kako velika bodi taka zgradba, kakšno površino zemlje morate posejati, da jo napolnite, koliko peska in cementa potrebujete za njeno postavitvev in koliko okisane krme lahko po-

kladate dnevno. — Da si zgradite dovolj veliko ansilazno jamo za 5 glav živine, morate imeti pred očmi sledeče: Na enem oralu dobro pognojene zemlje vam zraste okrog 200 stotov zelene koruze. Po odbitku 16% izgube, dobite od nje 170 stotov okisane koruzne, koruzne silaže. S temi 170 stoti krme morate prehraniti 5 krav 20 dni, t. j. od 1. novembra do maja, ko začne že zelena krma. Na dan dobi krava 15 kg silaže, v 200 dneh 30 stotov. Za okisanje zelene koruznice potrebujete približno 25 kubičnih metrov prostora v silosu. To prostornino lahko zgradite v več jamah ali oddelkih silosa. V ta namen izkopajte na kakem pokritem prostoru tri jame 1 in pol metra globoke, silosi so potem še en meter visoki nad zemljo tako, da imajo skupno globino 2 in pol metra; notranja širina je dva metra. Betonski zid je 20 cm debel; peska potrebujete za to nekaj nad 24 kubičnih metrov, cementa z glazuro vred okrog 55 vreč. Beton je armiran, utrjen z železnimi palicami v razdalji 30 cm. Če se je bati talne vode, tedaj je take silose postaviti popolnoma nad zemljo. — Pri pokladanju kisle krme začnite najprej z manjšimi količinami, dokler ne dosežete 15 kg na dan. Če hočete kravi pokladati silaže 200 dni po 15 kg, potrebujete približno 4 kubične metre prostora. Za pet krav morate posejati približno en oral in pol koruze za okisanje. Če pokladate 20 kg na dan, tedaj potrebujete vsega za eno četrtino več.

Kostna moka ali superfosfat ali Tomasova žlindra. I. R. M. V nekaterih člankih čitate, da je treba rastlinam gnojiti z kostno moko, drugod pa z superfosfatom, ponekod pa s Tomasovo žlindro. Radi bi vedeli, kaka razlika je med temi gnojili. — Vsa ta tri umetna gnojila so fosfatna gnojila, ki vsebujejo rastlinsko hranilno snov »fosforno kislino«. Razlika med njimi obstoji prvič v ustroju, drugič v množini fosforne kisline in tretjič v njih učinku. Razlike v ustroju so te-le: Kostna moka je organsko gnojilo, pridobljeno iz kosti potem, ko smo iz njih izločili toliko in klet; superfosfat nastane iz sirovih fosfatov, ki jih kopljejo kakor zemljo in po tem prekuhajo v žvepleno kislino, da postane fosforna kislina lažje topna v vodi; Tomasova žlindra je odpadke pri izdelovanju jekla, ki ga fino zmlejejo in služi potem kot gnojilo. — Drugič razlika v množini fosforne kisline: Kostna moka vsebuje 23% fosforne kisline, superfosfat 16% in Tomasova žlindra 18%. — Tretjič razlika v učinku: Superfosfat deluje zelo hitro, ker je njegova fosforna kislina topeljiva v vodi; nekoliko hitreje, pa vendar še dovolj počasi deluje fosforna kislina v Tomasovi žlindri, ker je topeljiva v lahkih kislinah; še najbolj počasi pa učinkuje kostna moka, ker se njena fosforna kislina le polagoma razkrajja. — Zato uporabljamo pri žitih, koruzi, ajdi, prosu, pri katerih hočemo hitrega učinka, superfosfat, na travnikih in deteljicah, v vinogradih in hmeljnikih, kjer želimo večletnega delovanja, pa Tomasovo žlindro in kostno moko, ki sta si enakovredni gnojili. — Kostna moka ima to prednost, da je doma pridelano gnojilo, ki stane mnogo manj nego uvožena Tomasova žlindra, vsebuje več odstotkov kisline in de-

huje nad štiri leta. Trosimo jo jeseni, da se do spomladi razkroji in pripravi kot rastlinska hrana. Kot domače fosfatno gnojilo je prav priporočljiva. Zaliva z razredčeno gnojnico, ker ta pospeši rast listov in ti se potem kmalu začnejo kriviti in delati glavo. Drugi zopet svetujejo, naj se okrog stebel potrosi nekoliko superfosfata, ki dela trde glave. Poskusite eno in drugo, učinek ne bo izostal, če ni sedaj to že prepozno, ker je zelje že preveč razvito.

Setev ozimne grašice za krmo. F. S. v R. Slišali ste, da sejejo ponekod ozimno grašico za seme, radi bi vedeli, kdaj se ta seje in kako, nadalje, če res da tako dobro krmo, kakor jo hvalijo. — Ozimna grašica je izvrstna krma zlasti za mlečno živino, ker da zelo beljakovinsko kladjo. Navadno je ne sejejo same, ampak v mešanici z ozimno ržjo, ker je potem krma boljša. Pa tudi grašica bolje raste, ker se oprijema rži in zato ne poleže. Ozimno grašico z ržjo sejemo koncem avgusta, začetkom septembra na dobro zagnano zemljo. Zelo ji koristi zlasti superfosfat, ker ji pomaga do boljše razvoja. Dušika potrebuje le v mladosti za razvoj

korenin, pozneje si ga pa sama zbira s svojimi koreninami in tako bogati tudi zemljo z njim. Za setev je najbolj prikladna naslednja množina semen na oral: 80 kg grašice in 30 kg ozimne rži. Tako posejana zmes se jeseni krepko vkorenini, spomladi pa zgodaj odžene, da jo lahko začnemo kositi prej nego lucerno in deteljo. Če je jeseni vsled ugodnega vremena močno porasla, da se je bati, da bo pozimi pod snegom zgnila, jo obžanje-mo, toda ne prenikno. To ji ne bo škodilo, ampak se bo spomladi tem bujnejše razrasla. Razen tega dobimo pa že jeseni s tem obžanjem malo košnje sočne jesenske klaje. — Ko začnemo spomladi to krmo pokladati, moramo postopati zelo previdno, kajti živina jo kaj hlastno žre. Zato je najbolje v začetku primestavati jo rezanci in to vedno več, dokler se živinski želodec na njo ne privadi. — Po prvi spomladanski košnji nam zrasle še druga, sicer šibkejša, vendar tudi zadovoljiva košnja. Potem pa njivo preorjemo in posejemo nanjo proso ali posadimo pesu, ki bo na taki zemlji prav bujno rasla.

Pravni nasveti

Zadolžen državni upokojenec. V. A. M. Kot vpojenec ste se radi nesreč v družini zadolžili in vam finančno ravateljstvo mesečno odteguje 30% pokojnine. Vprašate, če je smelo pri takem AGIP njene delnice te družbe. Italijanski zastopajočajo okrajno sodišče izdati izvršilno dovolilo, na podlagi katerega je izvršilni organ pri izplačilu pokojnine zarubil celo izplačano pokojnino, tako da vam ni pustil niti dinarja za preživljanje in stanovanje. — V § 264 zakona o uradnih listih je predpisano, koliko se sme od plače oziroma pokojnine državnih namestencev zarubiti. Za navadne terjatve je dopustna rubežen na tretjino prejemkov, razen osebne in rodbinske draginske doklade, za prednostne terjatve (alimente) pa se sme zarubiti tudi več. Iz izvršilnega spisa bi se moglo videti, ali je morda bil izdan od sodišča pogrešen izvršilni sklep, ali pa je izvršilni organ nepravilno postopal. Proti takemu postopanju se lahko pritožite pri izvršilnem sodniku, proti pogrešenemu sklepu pa lahko vložite rekurz, ki ga bo rešilo okrožno sodišče.

Prodani tuji hrasti. E. Z. Od posestnika ste kupili v gozdu stoječe hraste, ki ste jih takoj zaznamovali in dali po svojih delavcih posekati. Sedaj, po preteku pol leta, se je oglašil drugi posestnik, ki trdi, da so od posekanih hrastov bili trije njegovi ter zahteva od vas plačilo za te hraste. Opozorili ste prodajalca na to zahtevo njegovega mejaša, vendar trdi, da ga to nič ne briga, ker je prodal lastne hraste. Vprašate, kdo bo plačal te tri hraste. — Svetujemo vam, da se mirnim potom vsi trije sporazumete, sicer bodo pravdni stroški več znesli, kot so sporni hrasti vredni. Mejaš bi moral vas tožiti za odškodnino treh hrastov, ker so jih vaši ljudje posekali. Vi se boste branili in trdili, da so to bili od vas kupljeni hrasti. Ob enem boste spor naznanili posestniku, od katerega sta jih kupili. Če bo ta trdil, da so bili sporni hrasti njegovi, potem bo moralo sodišče na kraju samem razpravljati, na čigavem svetu so hrasti rastle. Če bi se izkazalo, da so bili hrasti res posekani na mejaševem svetu in ne na prodajalčevem, potem boste vi obsojeni na plačilo odškodnine in pravnih stroškov napram mejašu. Sami boste pa smeli za vso to povzročeno škodo terjati odškodnino od prodajalca, ki je prodal tuj les. Poleg pravnih stroškov vam bo moral dati še druge tri hraste.

Pozabljena mati. A. B. N. C. Skozi 16 let je vdova-mati vzorno gospodarila na zadolženem posestvu svojih otrok in poravnala dolgove. Otroci — lastniki posestva — so svoje deleže prodali najstarejšemu bratu, ki se je oženil in priženil nevesto s hranilno knjižico. Z notarsko pogodbo sta ženin in nevesta določila, da dobi po moževi smrti celo posestvo žena. Mati, ki živi na posestvu je bila takrat popolnoma pozabljena. Sedaj bi sin-gospodar rad popravil in dal materi zapisati prevzitek in tudi svojim otrokom del posestva po smrti. — Vprašate, če lahko sklenejo tozadevno pogodbo doma. — Gospodar in njegova žena sta pred notarjem najbrž sklenila dedni dogovor. Tak dogovor pa ne more moč proti volji žene razrušiti. Pred notarjem morata tedaj mož in žena izjaviti, da se prvotni deni dogovor razveljavi. Če žena ne bi hotela na to pristati, potem bo po moževi smrti dedovala premoženje moža do treh četrtin na temelju dednega dogovora. Po postavi mora zakon-skemu drugu ostati ena četrtina premoženja prosta, da lahko z njo oporočno razpolaga. Če je mož tudi to četrtino oporočno skupno z dedno pogodbo namenil ženi, svoje oporočno določilo vsak čas lahko prekliče in to četrtino lahko sedaj nameni materi ali pa otrokom. V tem pogledu lahko sam napiše veljavno oporočno doma.

Nova stavba na starem zidu. J. T. Če bo so-sed dobil gradbeno dovoljenje od občine, bo smel na starem zidu graditi. Niste navedli, iz kakšnih razlogov ugovarjate zgradbi, zato ne moremo presoditi, če so vaši ugovori utemeljeni. Navedite vse svoje ugovore ob priliki stavbno-komisijскеga ogleda. Če so ti javno-pravnega značaja, jih bo moralo upoštevati stavbno oblastvo. Drugače vas bo pa zavrnilo na pravno pot in jih boste pač morali s tožbo uveljaviti.

Goljufija. A. A. Vprašate, kaj je goljufija in če je nekdo, ki je sklenil z občino pogodbo pod ugodnejšimi pogoji, kakor se je glasil sklep občinskega odbora, zagrešil goljufijo. — Po kazenskem zakonu zakrivi goljufijo tisti, kdor dovede koga z namero, da bi pridobil sebi ali drugemu protipravno imovinsko korist, z lažnim predstavljanjem ali prikrivanjem ali s potvarjanjem činjenic v zmoti, ali ga vzdržuje v zmoti, v kateri je oni, ter ga s tem zavede, da oni na škodo svojega ali tujega imetka ali svojih ali tujih imovinskih koristi kaj stori ali ne stori ali trpi. Če je v vašem primeru mogoče govoriti o goljufiji, bi mogli povedati tedaj, če bi točno poznali dejanski položaj sklepanja pogodbe. Če je pogodbenik zahteval ugodnejše pogoje, kakor jih je sklenil občinski odbor in izposloval, da so se vstavili v pogodbo, še nikakor ni zagrešil goljufije.

Lažna navedba nezakonskega očeta in posledice. Z. D. S. Imate nezakonskega otroka. Na pri-govarjanje pravega očeta ste pri sodišču navedli kot nezakonskega očeta osebo, ki je že med tem umrla. Pravi oče prostovoljno plačuje za otroka. Ker se bojite, da bo morda prenehal s plačevanjem in ker ne boste ničesar plačali vam za rodno otrošče, vprašate, če lahko zadevo uredite pred sodiščem, čeprav za enkrat še vedno plačuje za otroka. — Nezakonski oče je dolžan, da povrne materi stroške poroda in stroške za preživljanje skozi šest tednov po porodu. Ta zahtevke zastara tekom 3 let. Svetujemo vam, da sklenete z nezakonskim očetom pri sodišču izvršljivo poravnavo glede porodnih stroškov in glede vzdrževalnine za otroka. Če ne bi hotel oče na to pristati, potem prijavite pri varstvenem sodišču njega kot pravega očeta. S tem otroku zagotovite pravega očeta in sebi zboljšate položaj radi prvotne lažne izpovedbe; taka lažna izpovedba v nesporum postopku pred sodiščem se kaznuje z zaporom do 5 let, če pa iz lastnega nagiba prekličete tako izjavo,

potem ste lahko kaznovana le z zaporom do 1 leta ali v denarju do 10.000 Din. Če bi se uvedel postopek zoper vas, potem bi se tudi obenem uvedel zoper nezakonskega očeta, ki vas je k tej lažni navedbi nagovarjal in ravno tako kaznjiv kot vi.

Obnovitvena tožba radi krivega prižanja. T. F. M. Toženi ste bili za 32.000 Din in radi krivega pričevanja ene priče tudi za ta znesek obsojeni. Medtem je priča-krivoprišežnik že umrl. Sedaj po treh letih ste dali račune pregledati po znanu, ki je ugotovil, da ste bili dolžni le 28.000 Din. Vprašate, če lahko zahtevate povračilo razlike 4000 dinarjev, ker vam je bila za celo terjatev sodno prodana hiša. — Ni važno, kar je ugotovil vaš pregledovalec računov, ampak odločilno je to, kar je sodišče ugotovilo v sodbi. Če imate res dokaze, da je priča po krivem prisegla n. pr. če se je pred smrtjo sam tako izrazil, napram svoji okolici, potem lahko poskusite z obnovitveno tožbo. Ker gre za znesek 32.000 Din, bo o stvari razpravljalo sodišče in morate biti zastopani po odvjetniku. Preskrbite si ubožno sprčo in v zaprositvi pri domačem sodišču, da se vam za to pravdo imenuje advokat kot zastopnika revnih in bo ta vse ukrenil, kar se pač še napravi da.

Izročitev posestva hčerki radi oškodovanja nevknjižene upnika. K. S. S. Imeli ste pravico vknjižbe na neko zemljišče. Tre pravice se niste takoj poslužili. Medtem je dolžnik zemljišče prepsal na svojo hčerko. Vprašate, če imate še pravico vknjižbe na isto zemljišče ali ste jo pa že izgubili. — Svetujemo vam, da zahtevate od hčerke dolžnika, ki je sedaj lastnica nepremičnine, dovoljenje za vknjižbo. Če tega dovoljenja ne da, potem ji zagrozite s tožbo. Kot prevzemnica nepremičnine od svojega očeta odgovarja za dolg prevzete posestva, razen če dokaže, da za obstoječi dolg ni vedela niti ni mogla vedeti. Lahko tudi s spodborno tožbo izpodbijate veljavnost izročilne pogodbe, v kolikor ste vi ž njo oškodovani. Če je prevzemnica pametna, bo mirno dovolila vknjižbo ter si tako prihranila pravne stroške.

Otroci dosmrtnega gospodarja. J. B. Vdovec je leta 1916 izročil z notarsko pogodbo posestvo svojemu pastorku, sebi pa pridržal dosmrtno gospodarstvo. Čez dve leti se je zopet poročil. Sedaj je umrl in zapustil ženo in 6 otrok. Pastork, zahteva, da se vdova z otroci odstrani s posestva. Vprašate, če lahko otroci zahtevajo razveljavljanje notarske pogodbe. — Vdovec je smel posestvo izročiti pastorku. S tem ni nikakor nikogar oškodoval. Pri drugi poroki je nevesta vedela, da poroči le dosmrtnega gospodarja in ne posestnika. Ko so se rodili otroci, ni bil več oče posestnik. Če je oče umrl ter ni zapustil nobenemu lastne imovine, potem niti žena-vdova niti otroci ničesar ne dedujejo in se morajo s tujega posestva umakniti. Za morebitne dolgove pokojnika odgovarja le njegova zapuščina in ni vdova s svojim premoženjem plačnica za take dolgove. Notarske pogodbe otroci ne morejo spodbijati.

Poplavljen nji. K. A. Sosed ni upravičen, da svoj travnik na tak način namaka, da se voda oteče na vašo nižje ležečo njivo in vam dela škodo. Če sosed na vaše opozorilo ne bi prenehal s takim namakanjem, ga morete pač tožiti na plačilo odškodnine. Morda bo najenostavnejša rešitev ta, da ob svoji njivi potegnete globokejšo brazdo, po kateri se bo odvišala voda odtekala brez škode.

Trgovski potnik. J. Z. C. Kot potnik s fiksnim plačilo in dnevnicami ste odgovarjali firmi za 25% zgube za po vas prodano blago. Šef trditi, da je neki stranki prodal 600 l žganja, ki ga je imela stranka izprati v dveh letih. Stranka je od tega sklepa včasih potrebo po vam odpokladila, ko ste tam potovali. Pri tej stranki je nastala zguba. Vprašate, če ste dolžni trpeti 25% te zgube. — Blago je bilo prodano le enkrat in sicer po šetu. Zato odgovarja sam za to, če je prodal blago nezanesljivemu kupcu. Ko ste trdno obvestili o potrebi dobave žganja kupcu, niste s tem napravili nobene nove kupčije in zato ne odgovarjate za to, če dobavljeno žganje ni plačano. — Glede ostalih izgub pri vaših prodajah je bila po našem mnenju trdika dolžna, da vas je za vsako izgubo posebej obvestila, najkasneje pa tekom 3 let, odkar je kupec zacastal s plačilom. Po preteku 3 let bi po našem mnenju smeli ugovarjati zastaranje odškodninskega zahtevka.

Opravičeni ali neopravičeni odtegljaji. J. Z. C. Vstopili ste v službo k trgovcu, ki ste mu dolgovali še iz prejšnjega službenega razmerja neke vošte. Dogovorila sta se, da vam bo za stari dolg začel odtegovati od zaslužka šele takrat, ko boste »primerno zaslužili. Nekaj časa ste zaslužili mesečno 3000 Din in vam ni odtegoval ničesar. Sedaj zaslužite le 2000 Din, tako da vam ostane po odbitku potnih stroškov le 400 Din mesečno za družino, pa vam je začel odtegovati stari dolg. Vprašate, če je trgovec upravičen sedaj odtegovati od zaslužka. — Proven dogovor, da se bo vam odtegovalo, ko boste »primerno zaslužili, je nejasen in bi sedaj šele pravda, končana v zadnji instanci, pokazala, kaj se smatra pri vašem primeru za »primerno zaslužek. Svetujemo vam, da se pač s trgovcem sama sporazumete glede višine mesečnih odtegljajev. Če bi imeli drugo službo na razpolago, bi se mogli pravdati za povračilo nepravilnih odtegljajev, tako morate pač potrpeti, sicer zgubite še ta skromni zaslužek.

ODREZITE

„SLOVENEČ SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

„SLOVENEČ“, 23. avgusta 1936

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče,

vendar

more usak žrtvovati Din 100— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO z rdečimi srci!

Dva zdravnik

Bilo je popoldne ob četrta na tri. Topel septembarski dan. Notar se je dvignil iz mize.

»Jaz,« je dejal, »moram iti.«
»No, še kozarec,« je menil hišni gospodar. Notar je nagnil kozarec v pesku ohlajenega vina; pot se mu je prikazal na čelu; obrisal ga je, segel je vsem v roko in se odpravil. Takoj so šli za njim tudi ostali: dva zdravnika, sivolasi, dobri stari doktor in njegov pedantni nečak, ki ga je stari pravkar izučil v vseh otenkih in podrobnostih zdravniške prakse. Pri mizi je ostal sam hišni gospodar Funkt. Miza je bila polna razmetanih kart in vinskih kozarcev. Sončna svetloba je slegla. Funkt je silno mučila vročina in segel je po vinski steklenici. Med vrtnimi vrati se je prikazala okrogla, svetlolasa Funktovka in se je počasi bližala majhni senčnici.

Ko je prišla tja, je ležal Funkt na tleh. Počasi je hropel in obraz mu je posinil. Zenska je silno zakričala, se sklonila nadenj, ga skušala dvigniti, nato je obupala in planila v jok. Pol minute je obupno stokala na vrta, žarečem od sonca, nato je tekla proti njej čez dvorišče služinčad, pozabivša na svojo opoldansko lenobo. Zenska je s kočijazem, slugo in vrtnarjem dvignila moža, ga odnesla v hladno hišo, sobarico pa je poslala za zdravnikom.

Funkt je komaj slišno grgal v hladni sobi; zenska se je brez moči in uspeha trudila ob njem; zdravnik sta stopila skozi vrata. Mlajši zdravnik je vstopil razburjen, hrupno in z važnim zanosom, stari pa bled in gologlav. Zenska je skočila pred njiju; ni mogla govoriti, le z odprtimi usti in z očmi, strmečimi v smrtno grozo, je s tresočo se roko kazala proti postelji.

Zdravnika sta stopila k postelji. Mladi je prišel naglo in resno preiskovati, stari pa je s stisnjenimi belimi obrvi negibno in molče zrl pri nemetavajočega se človeka. Zenska je stala za njunim hrbtom in ju z omedlevajočim sopihanjem gledala.

Mladi je dvignil pogled in se ozrl na starega. Hotel je spregovoriti, toda stari mu je z zamahom prepovedal ziniti. Mlademu je zastala beseda v grlu, toda vse telo, glava, obraz, roke so še vedno kazale, da hoče povedati neko neizrečeno važno stvar. Stari mu je s premikom glave pokazal, da ga je razumel. Obrnil se je k ženski.

»Pavlovo stanje je nevarno,« je rekel »toda ne strašite se.« Zenska je v brezglavi grozi bruhnila in tako tuljenje, da se je stari zdravnik umaknil in znova prebledel. Hotel je utišati žensko; prijel jo je za roko in jo vlek iz sobe. Zenska je dovolila, toda le čez prag srednje sobe; v sosednji sobi se je spustila na tla in je brez beseda tolkla z glavo ob pod. Stari zdravnik je pokimal sinu.

»Ostani tam notri,« je rekel. »In nihče naj ne vstopi.«

»Čez deset minut bo konec,« je hitel mladi.

»Da.«

Stari zdravnik je zaprl za seboj vrata in je nekaj trenutkov opazoval na tleh obupajočo žensko. Nato je stopil k njej, jo prijel za roko, jo stresel in jo prisilil, da se je dvignila s tal.

»Glejte sem!« je zakrčkal.

Zenska je zrla vanj, ne da bi ga razumela in oči so se ji stemnile. Zdravnik je zavpil nanjo:

»Ne obupajte!«

»Stresel jo je. Zbral je svojo moč in jo je stresel. Zenska se je osvestila in z oči ji je izginila tenčica obupa. Zdravnik se je sedaj dobrovoljno in nežno nagnil k njej.

»Kaj želite povedati?« jo je vprašal tiho in rahlo.

Zenska je jokaje stokala. Pričela je govoriti, toda kmalu se je v obupu in sramovanju umaknila in prekinila govor. Zdravnik ji je dajal pogum kot otroku. Zenska je s tesnobnim glasom, sramovaje se, trepetaje, toda še vedno šepetaje zajkala:

»Neva bila poročena.«

Zdravnik je dvignil glavo, stisnil usta in odkimal z glavo. Sedaj je razumel vse. Izpustil je žensko; ta je padla na tla in odsekano, tiho jokala v tla. Zdravnik jo je gledal in je sedaj že razumel vse, kar je doslej le negotovo slutil in kar je s tem neumljivim, neukrotljivim obupom vzbujalo v njem samo rahel negotov, dovteten smej. Petnajstletno skrivanje... ugasla ljubezen... privajeno razmerje... mož je bil brezskrben, žena ne dovolj odločna... in oba sta se sramovala stvari... Zenska je bila ločenka; otroci so se ji tudi tako rodili, preden sta prišla sem; sramovala sta se, da bi jih tu pokaznila. Sramotal! Strah pred malomeščanskim zasramovanjem!

Nemirno in zaskrbljeno je zrl na žensko, ležečo na tleh. Sorodniki jo bodo sedaj vrgli od tod; daljnji, lačni sorodniki bodo prišli; vrgli bodo na cesto njo in tudi njene otroke; s tremi otroki se bo vrgla siromaštvu v objem...

Naglo se je obrnil, stopil je k mizi, vzel je knjigo za recepte in napisal nekaj vrst na list papirja; poklical je dekle in jo odposlal s papirjem. Nato je stopil k ženski in jo stresel za ramena. Zenska se je ozrla nanj z oamljenim nerazumevalnim, v solzah plavajočim očesom.

»Ostanite tu,« ji je dejal. »In nihče ne sme vstopiti.«

Šel je v sosednjo sobo. Mladi zdravnik se je obrnil k njemu. Stari zdravnik je stopil k temni kam in jih spustil čez okna. Hladna soba se je stemnila. Mladi zdravnik ga je ponesrečeno in nevoljno pogledal in je hotel spregovoriti. Stari ga je prehitel.

»Takoj bo tukaj notar,« je dejal. »Poročil ju bo.«

Mladi zdravnik je strmel vanj. Stari zdravnik je pokazal na umirajočega.

»On mi je nedavno sporočil,« je rekel tiho »svojo odločitev, da hoče mater svojih otrok na smrtni postelji vzeti zakonito za svojo ženo.«

Mladi zdravnik je hotel nevoljno odgovoriti, a je samo skomizgnil z rameni.

»Ne bo živel niti dve minuti več,« je dejal, kazaje na umirajočega. »Ne bo živel dotlej. Če bi ne bilo mračno, bi lahko videla, kako...«

Stari zdravnik je odločno zamahnil.

»Dotlej bo živel,« je dejal trdo.

»No, pa izvolite,« je odvrnil mladi zdravnik.

Prepustil mu je prostor in je posmehljivo pričakoval, kaj bo stari storil. Stari se je ustavil ob postelji in se ni lotil ničesar. Negibno je gledal nestalne, temne obrise umirajočega. Ni se premaknil.

Mladi ga je hotel nagovoriti, a je nekaj zapazil. Nagnil se je nad posteljo in je tiho zašepetal:

»Konec.«

Stari zdravnik je stresel z glavo.

»Umri,« je nestrno ponovil mladi.

»Ne,« je odvrnil stari.

»Umri,« je nestrno ponovil mladi.

Hotel je iti proti oknu, toda nemirna, trda in odločna beseda starega ga je ustavila.

»Ni umri,« je dejal tiho, mrzlo tekoče. »In midva bova prič pri poroki.«

Mladi se je hotel razburjeno upirati, toda stari zdravnik ga je močneje prijel. Stisnil ga je in posadil na stol.

»Midva bova prič,« je zlogoval trdo.

Mladi se je hotel razburjeno upirati, toda stari mu je izpod stisnjenih belih obrvi z neizprosimim, zapovedujočim in hladno se iskričim pogledom zrl v oči. Mladi ga je gledal kakor volk in je hotel bojevito odgovoriti; pol minute je trajala tiha borba, velika borba, nakar se je mladi vdal.

»Jaz ne...«

Dalje ni mogel govoriti. To so bile prve besede v molčeti borbi in tudi zadnja je bila. Umolknil je in priprl oči.

Stari zdravnik ga je izpustil. Mladi zdravnik se je omotično spustil na stol; tudi stari je sedel. Drsanje stolov je bil zadnji glas, nato je zavladala tišina. Hladna in tiha je bila soba. V temi sta molče in mirno sedela oba zdravnika ob mrliču. Pričakovanje je postalo že nestrno. Mlademu se je dozdevalo, da že ure dolgo sedita v temi in tišini. Končno je nastal zunaj hrup. Stari je vstal in odprl vrata sosednje sobe. Prišel je notar.

Stari mu je šel nasproti.

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

»Priatelj Pavel,« je govoril glasno »mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred.«

Zenska je prestrašeno in z močnim zdihljajem dvignila glavo. Stari zdravnik je šel k njej, jo prijel za roko in jo dvignil. Zenska se mu je tresoč se in mrtvo prepustila.

Stari zdravnik jo je peljal v temno sobo. Zenska je kakor oslepela in trepetaje obstala in sključeno omahnila proti postelji. Notar je prišel za njima v sobo in je previdno tipal naprej proti mizi. Stari zdravnik ga je prijel za roko, ka odvedel k mizi in ga posadil na stol.

»Temnice,« je šepetal notar.

Stari zdravnik je šel k oknu in prijel temnice. Droban pramen luči je padel v sobo, lahko ob svetli mizo, toda postelja je ostala v polmraku. Zdravnik se je vrnil k notarju in opazil, kako je tudi notar prebledel v nenadni osuplosti, v neprijetnem razburjenju. Nagnil se je k njemu.

Notar je tesnobno, grozotno pogledal proti postelji; zdravnik mu je položil roko na rame; notar ga je plašno pogledal in ga s šklepetajočimi zobmi šepetaje vprašal:

»Si trdno prepričan...«

Zdravnik ni pričakoval nadaljevanja. Prekinil ga je.

»Prepričan sem,« je odvrnil trdo.

Z iskričim se, zapovedujočim in s prosečim pogledom se je potopil v notarjevo oči. Notar je pripoginil glavo in je pričel hitro govoriti:

»Ali lahko izjavita zaročena, da ni med njima nikakih zakonskih zadržkov?«

Zenska je obupno zrla vanj. Zdravnik je stopil k njej in jo je stresel.

»Odgovorite!« je dejal. »Recite: da.«

»Da,« je nerazumljivo zamrmrala ženska.

»Torej,« je zadržal notar, »glede na izjemne razmere...«

Drdral je. Navajal je zakonske člene s pripoginjeno glavo in s pogledom, zapichenim v mizo. Stari zdravnik je stopi k postelji. Notar je drdreje vprašal:

»Ali izjavljate, Pavel Funkt, da navzočno...«

Vprašanje se je glasilo, ali izjavi Pavel Funkt, da hoče navzočo Barbaro Rozvany vzeti za ženo. Iznad postelje se je slišal tih, šepetan, komaj slišen da. Notar se je naglo, v grozi obrnil k ženski:

»Ali izjavite...«

Zenska je nejasno, zmedenno povedala svoj »da«. Notar je še nekaj drdral, nato je vstal. Stari zdravnik je stopil k njemu:

»Hvala,« je dejal. »Pojdite sedaj vsi ven. Midva bova poskusila še vse...«

Notar je pobegnil. Zenska se je brez diha izmuznila. V sobi sta ostala spet samo oba zdravnika. Stari zdravnik je sedel. Mladi ni mogel sedeti, tresoč se in živčno je stopil v kot.

Soba je bila tiha in mračna. Minute so šle minevale, kot bi bile ure. Mladi ni vzdržal.

»Ne vzdržim,« je dejal. »Grem.«

Stari mu je pokimal. Mladi se je ukraedel iz sobe. Stari je sedel na svojem prostoru in je v hladnem, tišem polmraku negibno gledal mrliča. Pol ure je sedel nasproti mrliču; vsaj toliko časa je minilo; čez pol ure je vstal. Šel je v drugo sobo.

»Umri,« je rekel tiho.

Iz ženskih ust je bruhnil sproščen, glasen jok; stari zdravnik ji je rekel še nekaj besed, po božal jo je, nato se je napolnil ven. Počasi je šel na dvorišče; dvorišče in vrt sta se kopala v slepečem septemberskem sončnem sijju. Ura je bila tri popoldne.

(Madjarsko napisal Biro Lajos.)

Človeka je vrglo na kopno

Kennedy je podeželski zdravnik in biva v Colebrooku na obali eastbayski. Holm, ki se dviga kar kož za rdečimi strehami hiš malega mesta, prišleka ljubko glavno cesto k zidanemu nasipu, ki jo ščiti pred morjem. Onkraj nasipa se v širnem enakomernem loku razteza nerodovito, peščeno obrežje, ki se nad njim temno odraža vas Brenzett — zvonik sredi gruč dreves —, a zunaj je najoddaljenejša točka obzora suhe zemlje označena z navpičnim stebrom svetilnika, ki je v dalji videti kot majhen svinčnik. Za vasjo Brenzett je zemlja nizka in ploščata. Vendar je obala preveč dobro zavarovana sprčo valov in časih se ustavi tu tudi kaka večja ladja, če ji sovražne sape branijo pluti dalje. Tedaj se zasidra nedaleč gostilne »Ladja« v Brenzettu. Podrt mlin na veter, ki dviga v bližini svojo razdrapano roko čez neki grič, ki ni večji kot kako smetišče, in kratek, debel kol kraj vože, ki je za kilometer oddaljen od hišice obrežnega čuvaja: to so predmeti, ki so vodnikom majhnih brodov dobro znani. To so uradni pomorski znaki za krpno zanesljive kopne zemlje, ki so na pomorskih kartah narisani s kolobarjem s piščami v sredi in z majhnim sidrom in z napisom okrog: »Močvara in školjke.«

Višina valovite pokrajine presega štirioglati stolp cerkve v Colebrooku. Pobočje je zeleno in prepreženo z belo cesto. Če stopaš navkreber po njej, zagledaš spodaj široko dolino, obsežno zeleno kotlino pašnikov in grmičevja, ki se razteza v notranjost dežele in končuje v samih škrlatastih črtkah in črtah.

V svoja dela in v ponovitev evharističnega duha poklanja svojemu narodu.

Uvod v knjigo je napisal urednik I. Martelanc, nakar sledi kongresna himna p. Krizostoma in pozdravna pesem m. Elizabete. S posebnimi besedami na slovensko mladino, delovno ljudstvo in izobraženstvo je knjigo počastil škof dr. Rožman ter prav tako škof dr. Srebrnič. Ti doneski tvorijo uvodno besedo (prvo poglavje) ter so tiskani s kurzivnimi črkami in okrašeni s posebnimi kongresnimi in škofovskimi znamenji.

Drugo poglavje govori o Ljubljani kot sedežu kongresa, to je: o evharističnih kongresih sploh ter o odločit

Frtaučku Gusl ma beseda

Zadnč en juter je sonček tku lepu pusaju na moja pojstla, de me je kar iz pojstle vn vrgele, koker, de b biu na fedreh. U takmu lepem jutru pa res na more clouk ustal duma med zidovjem. Sej letas sma z lepem jutrem prli tku mal prekrat, ke gre zmeri dež, koker de b mou ud štuka. Kar pud Roženpoh h Čad ja bom mahnu na kisu mlek, ke je že ud nekde moj lajbšpajs. Sam na vem, če bo še kej gutuvine pr hiš, ke časi sa tak, de nisa za nekamer. Začu sem holt brklal pu varžeteh, pa use zastojn. Kašne druftine sem še stresu iz varžetu, druga pa prou nč. Glih tou sem scagat, pa sem se spounu na tist pregovor, ke prau: »Kdur iše, ta najde.« No, pa sem začeu naprej stikat za gnarjem, in stiku sem tulk časa, de sem najdu u en star vesti u varžete še cela dva dinarčka, pa ena neška se je daučgšasla med nima. No, zdej sem biu pa iz vode.

Kar klobuk sem s nateknou na glava, ke tku deleč jest še nsem prsou, de b mou brez klubuka letat pu svet, koker more že use letat. Pa sem ja mahnu skuz Zvezda preke Tibuli in tku naprej skuz gojzd preke Čade.

Ke sem prsou h Čade, sem pa že vidu na vrte pr miz enga gespuda s tku dougem lesni, koker jih je mou rank Absalon, ke je neki mešu pu en šal. Ke sem pregledvou mize, kam b se usedu, de b biu bl na frišnem luft, pa zaupije tist gespud nad mana: »Gustl, kar tlela h men prsed, da se bova kej pumenila. Dons boma mel spej enkrat pu dougem čas tak ureme, koker se šika.«

Jest sem ga en čas debel gledu, ud kod me puzna, de me kar tiče. Pol sem pa le stopu ke h miz in ga prau, kuku je tu, de me puzna, ke jest nega še nkol nsem vidu. »Tulk vem de morte bit kašn umetnik, ke mate tku douge grive,« sem mu reku in pučas h miz prsedu.

»Kaj te na bom puznou, Gustl? Sej te vnder videm usaka druga nedela v »Sluvence« putetiranga. No, kuku se pa kej maš? Zdrou s, koker videm. A sta z gessa Neška še skregana? Tu more bit ena sitna ženska. Jest b se že na mou z no zastopt.«

»Ženska je ženska. Druzga na morem rečt čezna.«

»No, Gustl, a s že slišu, de boma ta narbl gvišn še letas zidal muderna galarija pud Tibuli? Tam koker zdej stuji tista baraka, ke za tejtator not malaja.«

»Neki sem slišu govort, ampak mene take reči na zanimaja. Če b zidal kašn špetau al pa kej družga putrebnja, b me že zanimal. Z muderna galarija bo pa tku, no, koker z Narudnem dumam. Same skribi boja, družga nč.«

Strežba bolnikov

Se nekaj je domačih rož, ki jih potrebujemo za strežbo bolnikov. Imeti je treba še:

Sladki janež (*Foeniculum officinale*). Zrnje sladkega janeža bodi v vsaki hiši, ker je večkrat kaka bolečina v trebuhu, zlasti pri otrokih, ki jo do priroda zdravnik olajšamo z čajem iz sladkega janeža. Dobri so tudi janeževi obkladki, janeževo olje (dobiš v lekarni), janežev sopar za na oči, kar večkrat nasvetuje zdravnik.

Šentjanževa roža (*Hypericum perforatum*), raste po suhih mejah in prisočnih obronkih. Če rumeni cvet zmeneša med prsti, dobiš rdeč sok, ki se raztopi v vodi, spiritu ali olju. Zdravniki pravijo, da čaj iz šentjanževe rože čisti vodo in olajša želodec in zasližene prsi.

Kamelice. Kamelični čaj pomiri živce in bolečine v trebuhu. Sploh so kamelice tako znane, da jih ponekod uporabljajo sploh zoper vsakršne težave v telesu.

Koprive. Zelene koprive posušiš, iz posušenih kuhaš čaj, ki raztopi zasliženost v pljučih in čisti želodec. Močnejša ko rastlina je korenina. Čaj iz koprivnih korenin pijejo vodenični ljudje. Znana in jako zdrava je špinaca iz svežih kopriv. Revmatični si preganjajo bolečine, da se s koprivami vsak dan udarjajo po dotičnem udu.

Lačno seme. Večkrat naroči zdravnik obkladke z lanenim semenom, ki vplivajo kot grško seno. Raztopi bolezensko nesnago in jo potegne iz rane.

Lapuh (*Tussilago farfara*). Ljudje menijo, da je lapuh plevel, pa je vendar lapuhov čaj čistilo za prsi in pljuča in blaži kašelj. Tudi na rane devajo lapuh, to seveda le, če zdravnik tako odredi. Imamo še lapuhov prah iz posušenega listja. Jemljejo ga po 2-3 krat na dan po 2 noževi konici na vodo ali v jed.

Lipovo cvetje. Za bezgovim čajem je lipov najboljši, posebno če je treba, da se kdo spoti. Za razne sopare je lipovo cvetje najpripravnije. Lipov čaj je izvrsten za kašelj, za zasližene ledvice. Lipovo cvetje bodi vedno pri hiši. Sploh naj bi zlasti otroci nikoli ne poznali lipovega čaja, marveč naj pijo — če že pijo čaj! — samo lipov čaj.

Kam se je pa pastirček skril?

»Gustl, Gustl, kašn a pa ti ratu? A se prou nč več na zaniša za umetnost?«

»Kaj se na bom zaniša za umetnost? Ampak tu, kar mate v zdej za umetnost, tu ni nubena umetnost. Ldi malate take, de nisa ldem pudoben. Druge bože stvari pa tud tku, de b jih sam Buh več na spuznou, ke jih je ustvaru. A je tu kašna umetnost?«

»Tih bod, Gustl. Zdej že videm, de se ti na muderna umetnost prou nč na zastopeš. Lepu te prosem, a misleš, de boma mi, kar nas je mudernih umetniku, take ldi malat, koker sa u resnic? Take ldi je lohka pouosud videš, kamer se ubrneš. Kdu bo pa pol še hodu u razstave in ustupnina plačvou, de bo take reči ugledvou, ke jih pouosud lohka zastojn vid? Lde ja nisa prsmuknen, de b tku gnar preč metal, ke je tku hedu zajn. Mudern umetnik morma vnder tku malat, de ni nkumer pudoben, če čma, de bo kej kšefta. A še nis slišu, de se vozja clu iz Amerike lde not dol na Lašk u Pisa tist turn gledat, ke pu stran stuji. Kene, če b stavu po kone, koker drug turn stujeja, b gvišn nobenmu u glava na padel, de b ga hodu tku deleč gledat, pa gnar zapraulat. Sej se mende tu ti še spoune na tista kumedja, ke ja bla enkat u lban, in se je not vidu tak osu, ke je mou dve glave, šest nog in pa dva repa. A še več, kuku sa lde notr dri, če prou je blu deset krajcarju ustupnine. Še ekstracuge sa prejal z dežele, sam, de sa videl taga osla, ke ni biu nubenmu pudoben. Viš, Gustl, če bi mel u te kumedi taga osla, kakeršne videš, kamer se ubrneš, b ga žiu krst na šou gledat in še ustupnina plačvat. Če če bit eden ta prau mudern umetnik, je negava doužnost, de tku usaka reč namala, de nazadne še sam na ve, kua je namalu. Če pa eden usaka reč taku namala, koker ja je Buh ustvaru, pa ni umetnik. Tak je diletant, ke zna sam kupirat. Le tu s zamerk, Gustl, pol boš pa lohka o umetnost guvuru. Zdej pa raj mouč, če češ, de te boma ubrajtal. Neška je bi brihtna. Ona dober ve kašna more bit ta prava umetnina. Sej s brau, kuku ji je blu zadnč hedu, ke je vidla u Jakupičevem paviljone tiste slike tku obšesane. Tu je bla pa sam voda uržah, ke pr streh u paviljon curla. Zatu pa mi pugerama, de se more taka muderna galarija seziat, de bo voda držala. Pa še letas, drgač boma pa usi mudern umetnik u znak protesta začel gladovna stavka. Sej s mende brau, de sma muderne galarije bi potreben, koker usakdaingja kruha.«

»Tu rad verjamem. Kene, če nam bo glih kruha zmankal, boma pa kiflice pa solčstangelne natepaval. Pa bo že šlu za sila.«

Ke sem jest hisu mlek snedu, gespud umetnik je biu pa tud s kufetom fertik, sva šla pa narazen. On je šou preke mest, jest sem ja pa mahnu na vrh Roženpoha pugledat, če sa že velik mestneh smeti in druge nasagne navzili u naš krasen naroden park, ke mu praua mi lbančani šotbolt. H sreč sem mou respetlin s saba, de sem lohka tud vidu, kuku otroc brskaja pu tist nesag in nabiraja tuberkuloza. Kene, kar se dubi zastojn, je dober. — Noja, pa čez tu, ke sem jest tlele puvedu, se ni treba nubenmu nč gor držat. Usak ma holt soj prou.

G. F.

Lučnik (*Verbascum Schraderi*) raste na pesku in ima veliko kosmato listje, cvet pa je sveči podoben in rumen. Lučnikov čaj predpiše zdravnik za bolezen v vratu, za katar in kašelj.

Meta (*Metha piperita*). Inamo pravo in divjo meto in obe sta zdravilni. Meta je skoraj najboljši zdravilo za želodec in lekarniška tozadevna zdravila vsebujejo vedno tudi izcedek iz mete. Za bolečine v glavi je meta prav hladilna. Jemljemo jo tudi kot čaj. Meto priporočajo živčni oslabelosti. V mleku skuhamo meta blaži bolečine v želodcu in trebuhu. Na vrtu naj vedno raste meta, če že ne za zdravilo, pa vsaj radi prijetnega, osvežujočega vonja.

Razvezano snopje

Nekaj statistike italijanskih mest

V naslednjem podajamo pregled števila prebivalstva nekaterih italijanskih mest na podlagi rezultatov ljudskega štetja dne 1. julija 1936 (v tisočih):

	21. 4. 1931	1. 7. 1936
Rim	1008	1183
Milan	992	1119
Napolj	889	877
Genova	608	630
Turin	597	639
Palermo	390	418
Florenca	316	331
Benetke	260	267
Trst	250	252
Bologna	246	279

Med drugimi mesti so še Videm s 71.136 prebivalci, Reka 56.636, Pulj 54.495, Gorica 51.485, Zader 22.983 itd. Novi sta mesti Imperia s 28.712 prebivalci in Littoria s 20.764 prebivalci.

Pričujoča statistika nam kaže, da je v vseh italijanskih velenostih število prebivalcev od leta 1931 na 1936 zelo naraslo. Le Trst izkazuje izredno majhen prirastek in ga je že prehitela Bologna, ki je postala 9. največje italijansko mesto, dočim je Trst prišel na 10. mesto. Tudi Gorica se razvija v veliko mesto, saj je že preseglo njeno število prebivalstva 50.000.

Šah

Udeleženci velikega turnirja v Nottinghamu si slede po vrstnem redu, ki ga je določil žreb: 1. dr. Aljehin, 2. Flohr, 3. Capablanca, 4. Tylor, 5. dr. Lasker, 6. Botvinnik, 7. Thomas, 8. Reshevsky, 9. dr. Vidmar, 10. dr. Euwe, 11. Winter, 12. Alexander, 13. Tine, 14. Bogoljubov, 15. dr. Tartakover. Do važnih odločitev je prišlo takoj v prvih kolih. Presenetile so posebno Aljehinova zmaga nad Flohrom, Flohrova zmaga nad Capablancu in Laskerjem, še bolj pa Flohrov poraz, ki mu ga je nepričakovano prizadel angleški mojster Tylor. Te odločitve bodo seveda v turnir dovedle še večjo napetost, tako da smemo pričakovati še polno senzacijo. Izborna sta startala favorit Botvinnik in svet. prvak dr. Euwe. Po šestem kolu vodita s 4 in pol točke oziroma vodi prav za prav dr. Euwe, ker je igral šele pet partij. Stevilo točk namreč ne daje jasne slike, ker je petnajst udeležencev in je v vsakem kolu eden prost. Dobro je pričel tudi naš velemojster dr. Vidmar, ki ima po šestem kolu 3 in pol točke iz petih partij. Izgubil je po divji igri z dr. Euwejem, remiziral s Fine-om in premagal Bogoljubova ter dva angleška mojstra. Poleg njega

je v ospredju tudi ameriški mojster Reshevsky. Poročila o poteku turnirja prihajajo precej pozno, ker igrajo turnir popoldne in zvečer.

★

Prejšnjo nedeljo se je pričela v Monakovem velika šahovska olimpijada, katere se udeležujejo moštva sledečih držav: Avstrija, Brazilija, Bolgarija, Češkoslovaška, Danska, Estonka, Finska, Francija, Holandska, Islandija, Italija, Jugoslavija, Litva, Letonska, Madžarska, Nemčija, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, Švedska in Švica. Sistem tekmovanja je isti kot na lanskoli olimpijadi v Varšavi, da namreč vsaka država igra z vsako soudeleženo match, samo da tukaj na osmih deskah in ne samo na štirih, kot v Varšavi. Moč šahistov posameznih držav bo prišla tako še bolj do izraza, čeprav imajo nekatere države svoje najboljšje zastopnike na turnirju v Nottinghamu. Olimpijade se ne udeležita Rusija, kateri pa itak priznavajo svetovno prvenstvo in USA, ki bi tudi na osmih deskah bila brez dvoma zelo resen konkurent za prvo mesto. Zmago na olimpijadi prorokujejo Avstriji, Češkoslovaški, Jugoslaviji, Madžarski, Nemčiji, Poljski in Švedski. Največ zgledov pa ima najbrž Nemčija, ki ima izenačeno in dobro pripravljeno moštvo. Ostale države bodo vsekakor nevarni konkurentje. Jugoslavija je poslala močno moštvo in je pričakovati, da bo med prvimi.

★

Letošnjega amaterskega turnirja za naslov mojstra v Zemunu sta se od slovenskih šahistov udeležila Lešnik in Preinfalk, ki sta oba prišla v finalni turnir poleg šestih drugih udeležencev. To je lep uspeh, h kateremu jima je brez dvoma mnogo pripomogel dober trening na turnirju za prvenstvo dravske banovine v Ljubljani, ki ga je priredila šahovska zveza. Te turnirje bo prirejala Slovenska šahovska zveza tudi v bodoče, tako da bodo naši igralci vedno dobro pripravljeni za vsakoletne amaterske turnirje. Iz letošnjega turnirja Slovenske šahovske zveze prinašamo naslednjo partijo turnirskega zmagovalca s prvakom LŠK-a Preinfalkom.

Preinfalk — Šorli

1. d2—d4 Sg8—f6 2. Sg1—f3, d7—d5 3. c2—c4 c7—c6 4. e2—e3 (pred večje probleme postavi beli črna s Sb1—c3. Sedaj mora namreč črni brez nevarnosti razviti svojega damskega lovca in doseči s tem izenačenje.) Oc8—f5 5. c4×d5, c6×d5 (slabše je Sf6×d5, ker potem beli vedno grozi z e3—e4 priti v prednost.) 6. Dd1—b3, Dd8—c8 7. Sb1—c3, e7—e6 8. Sf3—h4 (s tem dobi beli sicer prednost dveh lovcev, je pa vseeno dvomljive vrednosti, ker izgublja čas in odpira nasprotniku h linijo.) Lf5—g6 8. Sh4×g6, h7×g6 9. Lc1—d2, Lf8—d6 10. Tal—c1, Sb8—c6 h1—l1, Lf1—e2, Dc8—d7 (črni je dosegel dober razvoj svojih figur in beli more izgubiti še en tempo ter obenem oslabiliti kraljevo krilo, če hoče priti do rokade.) 12. h2—h3, 0—0 13. 0—0, Tf8—c8 (črni je prišel do inicijative in grozi s Sc6—a5—c4 priti na damskem krilu do napada.) 14. Sc3—b5 (s tem zanimivim manevrom se beli ubrani grožnje črne na damskem krilu, inicijative mu pa kljub temu ne more iztrgati.) Ld6—e7 15. Tf1—d1, a7—a6, a7—a6 16. Sb5—a3 (preprečuje še vedno manevr Sa5—c4, toda za ceno depilacije ranega skakača.) Sf6—e4 17. Ld2—e1 (sicer bi črni lovca menjal in dosegel mnogo boljše igre.) b7—b5 (grozi Sc4—d6—c4) 18. Sc3—b1, Dd7—b7 (dobra poteza, s katero črni jači svojo pozicijo na damskem krilu in obenem izvaja s svojo damo indirektno pritisk na točko e4.) 19. f2—f3 (beli je bil pozicijsko nadigran in skuša nasilno prodreti v središču, kjer je pa črni dosegel že močno pozicijo.) Se4—d6 20. e3—e4 (z žrtvijo pešca hoče beli odprti pozicijo, da bo končno le uveljavil prednost dveh lovcev.) d5×e4 21. d4—d5 (bolj zahtevano bi bilo f3×e4, čeprav bi bil črni tudi tako v prednosti.) e6×d5 22. Db3×d5, Db7—b6+ 23. Kg1—h1, e4—e3 24. Sb1—c3, Sd6—f5 25. Dd5—e4, Dd6—b8! (žrtvuje osvojenega pešca za napad na oslabiljeno belo kraljevo krilo.) 26. Sc3—d5, Le7—f8 27. Sd5×e3 (sicer bi prišlo Tc8—e8 in črni bi obdržal pešca.) Tc8—e8 28. De4×c6, Sf5×e3 29. Td1×d2 (sicer bi prišlo Se3×g2! Sedaj črni izsili menjavo lovca e1 in s tem omogoči vdor v belo pozicijo po črnih poljih.) Lf8—b4 30. Td2—d4, Sb4×e1 31. Tc1×e1, Dd8—g3 (močnejše kot Tc8 in Sc2, ker napad na slabo branjenega kralja preje vodi do cilja.) 32. Te1—g1, Dg3—f2 33. Td4—e4 (na Td2 bi odločilo Sxg2!) Te8—c8 35. Dc6—b6 (na Db7 bi prišlo D×e2 in črni bi obdržal figuro, ker na Dd7 pride Te8!) Tc8—c1! in beli se je vdal, ker mata v par potezah ne more preprečiti. Ta partija je v pozicijski in kombinacijski igri na precejšnji višini.

Križanica.

1	2	3	4	5	6	7	8
9				10			
		11					
12	13			14	15		
16				17			
18	19	20	21	22	23	24	25
26				27			
		28					
29				30			
31				32			

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1 dokaz za odsotnost, 5 literarna oblika, 9 svetopisemska oseba, 10 italijansko mesto, 11 azijska država, 12 moško krstno ime, 14 trgovski izraz, 16 žensko krstno ime, 17 grška pokrajina, 18 rimsko božanstvo, 22 rastlina zajedalka, 26 južna rastlina, 27 skupščina v parlamentu, 28 izdelovalec apna, 29 zgodovinski zapiski, 30 del svete maše, 31 zdravnik kirurg, 32 električni pol.

Navpično: 1 zbirka podob, 2 žensko krstno ime, 3 jugoslovanska pokrajina, 4 žensko krstno ime, 5 del sobne opreme, 6 svetopisemska oseba, 7 domača žival, 8 žensko krstno ime, 13 poljedelsko orodje 15 staroslovansko božanstvo, 18 domač zdravnik, 19 grški otok, 20 grič pri Belgradu, 21 redki dvoparkijar, 22 japonsko pristanišče, 23 italijansko mesto, 24 nema ptica, 25 grška boginja.

Rešitev križanice.

Vodoravno: 1 opal, 5 kepe, 9 Meran, 10 Jazon, 11 Ahab, 12 Tajo, 13 Radchova vas, 15 Avari, 18 kolonizator, 22 oder, 23 teza, 24 levit, 25 volan, 26 Aril, 27 roka.

Navpično: 1 Omar, 2 pehar, 3 Arad, 4 laboratorij, 5 katalizator, 6 Ezav, 7 polav, 8 Enos, 14 obadi, 16 koder, 17 kozak, 18 loka, 19 Levi, 20 telo, 21 rana.

Šport in igre v starih časih

Srednji vek, ki ga kar preveč opravljamo, je imel tudi svoje igre in svoj šport. Ze tedaj so imeli ljudje svoja kopališča in plesišča in so jezdili, se sabljali, streljali, skakali, tekali in metali. Leta 1442 je nemško mesto Nördlingen razpisalo »Tekme za pešce in jahačec. Mesto Avgsburg je l. 1470 razpisalo veliko tekmovanje za darila in sicer za najboljšje streljanje, sabljanje, rokoborbo in tek v daljavo. In kakor za kako olimpijado so avgbsburški mestni očetje razposlali vabila 40 različnim mestom vseh dežel. Te igre so bile v Avgsburgu skoraj vsako leto in leta 1509 zvezo, da se je za nagrado za najboljšega strelca potegovalo več ko 1500 mož...

Tudi mesto Nürnberg je leta 1490 razpisalo športno prireditev in je že vnaprej obljubilo tekmovalcem 32 vrčev vina s kruhom in sirom, prišlo je pa le 111 mož. Leta 1502 pa je prišlo na tekmovanje v to mesto 5000 inozemskih borcev!

Ob koncu olimpijade.

Atene—Berlin—Tokio. V tistem hipu, ko so zvlili olimpijsko zastavo, so bila na častni tabli vidna imena mest, kjer so bile olimpijske igre najprej v Atenah 1896, sedaj Berlin 1936 in kjer bodo prihodnjič, v Tokiju 1940.

Razen kruha, vina, sadja in sira, ki jih je prejel vsak udeleženec tekme, pa so dajali tedaj čudne nagrade...

Leta 1560 je bila v Stuttgartu prireditev, kjer so razdelili take nagrade: »Tekoč je prejel par hlač, telovnik in klobuk s peresom. Sabljaški pa vak je dobil taftast telovnik. Drugi so prejeli vsak po dva tolarja.« Nekateri so dobili pristne prajane ali kako orožje, tudi konja ali venec ali šopek rož, kako srebrno čašo in slično.

Posebne vrste pa je bilo vabilo na prireditve ki so jo imeli leta 1270 v Magdeburgu: »Imamo tudi lepo žensko, ki ji je ime Zofija. To bo tisti dobil, ki se bo s svojo močjo in okretnostjo izkazal za vrednega.« Za nagrado so resnično dali lepo žensko...

Sicer pa so izročali nagrade v kovanem zlatu. Mesto Bremen je delilo nagrade v denarju, denar so dala tudi mesta Köln, Strassburg in Leipzig. Več ko 100 goldinarjev pa niso dali nikoli. Leta 1504 je dalo mesto Zürich po 2 zlatnika vsakemu skakalku. Toda Zürich je že nekam posnemal davno Olimpijo, ker je najboljšemu borcu dajalo do konca življenja posebno rento v denarju.

Cim več je bilo nagraj, tem več tekmovalcev se je prišlo. Leta 1500 se je Avgsburgu ponudil neki plemič, češ, če mi daste nagrado 100 goldinarjev, bom že prišel na konjske dirke... Mestni očetje so to ponudbo zaničljivo zavrnili, a že čez nekaj let so nemška mesta začela nastavljal strokovne športnike.

Razne tekme in športne prireditve so bile od sled v Nemčiji zmeraj bolj priljubljene in mesta so se začela zavedati gospodarskega in tujskoprometnega pomena takih prireditev. Začeli so postavljati posebna pozorišča, tako Nürnberg v 14. stoletju, ko so zgradili posebno poslopje za sabljanje in telovadbo. V Münchenu so pa napravili dvorano za 10.000 gledalcev. Do 16. stoletja so se športne prireditve lepo razvijale, a nato so prihrumeli verski boji in razne vojne in veselje do športa je polagoma ugasnilo in je oživelo šele v 19. stoletju.

Vzorec pošilja brezplačno

»RADIOSAN«, Zagreb, Dukljaninova br. 1

Sodnik vstopivšemu, ki je po vsaj glavi obvezan: »Kajne, vi ste ložitelji in poškodovane!« »Ne, gospod sodnik, jaz sem obdolženec.« »Moj Bog, kakšen pa je potem poškodovane!«

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlova cesta 4 Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta 36

Sport

(Glej poročila na 7. strani.)

huda konkurenca. Zato bi delali krivico našemu narodu. Sokolstvu pa bi gotovo več škodovali kot koristili, če bi se tolažili s hudo konkurenco in težkimi pogoji. Krivice je iskati predvsem v tem: 1. V premajhni izbiri tekmovalcev, v nerednem treningu, 3. v premali borbenosti.

Ko smo gledali na Ditrich-Eckartovem gledališču telovadne tekme, smo bili vedno veseli, kadar se je pod tabelo »Jugoslaven« zabliskala dobra znamka. 25.000 gledalcev je spremljalo tekme borcev vseh nastopajočih narodov od ranega jutra do poznega večera. Tu so videli ljudje samo telovadce in pa narod, za katerega so se borili. Nihče ni vprašal, kako trenirajo doma, h kateri organizaciji pripadajo; samo par desetih gledalcev slovenske kolonije je vedelo, da zastopajo Jugoslavijo in Češkoslovaško Sokoli, Bolgare pa Junaki, vsa druga masa pa tega ni vedela in še danes ne ve, ker to tudi ni potrebno. V nekaterih drugih vrstah (Francija, Avstrija, Madjarska) je tekmovalo več telovadcev, ki pripadajo katoliškim organizacijam. V teh državah so zbrali najboljše, ne glede na to, kake organizacije je doma član. Izbira je bila tu neprimerno lažja kot na primer pri nas, ko je samo ena organizacija in mora naš olimpijski odbor vsled tega prepustiti izbiro samo Sokolu. In ker je še več dobrih telovadcev v Jugoslaviji, ki niso člani Sokola, zato se lahko reče, da bi dosegla jugoslovanska telovadna vrsta boljše uspehe, ako bi bila sestavljena res iz najboljših telovadcev, ki jih premore naša država. Kadar gre za domovino, se ne sprašuje kdo in kaj si; tedaj moramo vsi pomagati, ker napram inozemstvu smo samo Jugoslavi. Omogočiti pa je seveda treba udeleževanje vsem, ker na ta način, če eni sami ne morejo, drugi pa ne emejo, tudi na prihodnji olimpijadi ne bo boljše.

Poleg te glavne napake, ki že doma ne dopušča konkurence, pa velja gledati nerednih treningov in borbenosti isto, kar sem povedal za vse ostale športnike. Treba je še prav posebno na telovadnem polju delati, stalno delati, trdo delati in se boriti, ker edino delo in borbenost bosta dala našemu narodu in naši državi take telovadce, ki jih je nekoč že imela in take uspehe, ki jih po sposobnosti svojih sinov zasluži.

I. K. er.

Sportni dnevi SK Planice

SK Planina v Ljubljani priredi v dneh 6., 7. in 8. septembra t. l. svoje prve športne dneve z obsežnim sporedom v lahki atletiki, odbojki, namiznem tenisu in propagandnih nastopih v okviru zakona o obvezni telesni vzgoji naroda.

a) Razpis za lahkotletski del prireditve.

SK Planina priredi 6. in 8. sept. propagandni in dolžnostni lahkotletski miting na Stadionu (ob Tyrševi cesti). Začetek tekmovalni vsakokrat ob 15. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JLAZ. Tekališče je dolgo 400 m, ima dve nedvigljene zavoja in po vsej dolžini 6 prog. Pri dolžnostnem delu mitinga imajo pravico nastopa vsi v JLAZ verificirani klubi odnosno člani, pri propagandnem in ženskem delu pa tudi vsi ostali ne glede ali so vključeni v kakšnem klubu ali ne. — Tekmovalci prejmejo za prva tri mesta priznanice, zmagovalci v poedinih panogah pa še kolajne. — Prijavnina za tekočo in osebo po 1 Din, za moštva (štafete) pa po 5 Din. Prijave je poslati najkasneje do vključno 1. septembra zvečer na naslov: J. K. Valja, Ljubljana. Zadružna gospodarska banka. Spored obsega: v nedeljo 6. sept. ob 15: 100 m predteki (jun. in sen.); 60 m predteki, ženske; met krogla, juniorji in seniorji; tek 800 m, sen.; met kopja, ženske, jun. in sen.; skok v daljino, jun. in sen.; met diska, jun. in sen.; skok v višino, jun., sen. in ženske; tek 5 km, sen.; troskok, sen.; met kladiva, sen.; skok ob palici, sen.; štafeta 4 krat 100 m, sen. in jun. — Poedine tečke bodo na programu med ostalim sporedom, ki bo v posebnih vabilih še točno javljen.

b) Odbojka.

Igra se turnir po izločilnem (cup) sistemu, da premagano moštvo izpade. Zmagovalci poedinih skupin igrajo dalje, dokler ne ostaneta za končno borbo in prvo ter drugo mesto le še dve moštvi. Zmagovalno moštvo prejme spominek dario; premagana moštva pa igrajo med seboj tolažilne igre po istem sistemu ter prejme prvak v tolažilnih igrah tudi primerno dario. Prijave enako do vključno 1. septembra zvečer na isti naslov, obenem s prijavnino po 5 Din za moštvo. Pravico nastopa imajo moške in ženske skupine, ki igrajo vsaka zase in na svojem prostoru. Posebna vabila bodo še razposlana. Druga — nevaljena moštva nimajo pravice igrati na tem turnirju. Pričetek v nedeljo 6. sept. ob 9 dopoldne, enako v ponedeljek 7. sept., v kolikor ne bi končale vse igre že v nedeljo.

c) Namizni tenis (ping-pong).

Igrajo moški in ženske posamezno (single) v dvoje (double). Prijavnina za osebo in tečko po 1 Din. Igra se vsak z vsakim, vendar le po eno igro. Zmagovalci v poedinih tečkah (moški in ženske) prejmejo kolajne. Prijave je poslati tudi do 1. sept. t. l. na isti naslov, kakor zgoraj. Pravico udeležbe imajo vsi od kluba vabljene posamezniki in moštva. Igra se po mednarodnih pravilih. — Pričetek turnirja v nedeljo dop. ob 9, enako kakor odbojka na Stadionu.

d) Gimnastične tečke.

Propagandni nastop prireditelja v talni telovadbi, preskokih, redovnih vajah in vseh v okviru zakona o obvezni telesni vzgoji predpisanih panogah. Vse to v torek 8. sept. na praznik popoldne. Vstopnina k vsem prireditvam propagandno nizka.

Danes Ljubljana: ČSK

Ob 17 na igrišču Primorja. Ob 15.30 predtekma Ljubljana-Reka. Simpatični Čekovčani, ki igrajo koristni nogomet, bodo sigurno nudili Ljubljani velik odpor tako, da se pričakuje lepa in napeta borba. Od športnega občinstva bi bilo želeli, da v velikem številu pohiti na tekmo in s tem nudi igralcem in vodstvu finančno in moralno oporo za čim boljše pripravo na teška lina tekmovalja.

Olimp (Celje): Slovan

Danes ob 17 vsi na igrišču Slovana v Moste za Kolinsko tovarno, kjer se bje naslednji boj za vstop v podvezno ligo pod vodstvom g. Maccora-tija. Predtekmo igrajo ob 15.30 rezerve Hermesa in Slovana.

★

Izlet planincev v planine Bosne in Hercegovine priredi Zveza planinskih društev v Ljubljani. Dne 6. septembra t. l. se vrši kongres Zveze v Sarajevu. Po kongresu so predvideni številni izleti tako na Trebovič, na Skakavac, na Traskavice, z avtobusom v Jajce, na Jahorino, na Romanijo, na Bjelošnico, k Boračkemu jezeru in na Prenj ter proti Jadranu. Članom planinskih društev je odobren popust pri vožnji na železnicah, in sicer za poedince 50 odstotkov znižano, za skupino 5 oseb 75 odstotkov znižano. Na parnikih

Jadranske in Dubrovačke paroplovne družbe je odobrena ugodnost polovične vozne cene za poedince. Prospekte za izlete in podrobne informacije prejmete v pisarni SPD v Ljubljani ter pri vseh podružnicah SPD.

Novo mesto

Novi tehnični pisarna. V Novem mestu je otvoril naš rojak g. ing. arh. Marjan Mušič, tehnično pisarno, ki bo poslovala vsako soboto popoldne in nedeljo dopoldne. Otvoritev te pisarne prav toplotno pozdravljamo, zlasti še, ker do danes še nismo imeli strokovnjaka, ki bi vršil te posle.

Ptuj

Izginila neznana kam... Franciška Perša, 32 let stara hčerka posestnika in strojnika na Bregu pri Ptuj, ki je stanovala pri svojih starših, je v četrtek, 20. t. m. v jutranjih urah izginila od doma. V njeni oabi so našli mlako krvi, iz česar bi se dalo sklepati, da si je prerezala žile, potem pa odšla neznano kam. Ker je bila Peršajeva živčno bolna in v zadnjem času zmedena, se domneva, da je v tem razpoloženju napravila usoden korak in iskala smrt v valovih Drave. Vse iskanje je bilo do sedaj še brez uspeha.

Vse za vse šole v Cirilovi!

Park-koncert pod vodstvom novega kapelnika. Mestna godba ptujska je priredila preteklo sredo koncert v mestnem parku, pri katerem je nastopil prvič novi kapelnik g. Likar s Pragerskega. — Mestni park je bil nabito poln občinstva, ki je z vidnim zanimanjem sledilo posameznim točkam in splošno odobravalo izvajanja posameznih točk. Novi kapelnik je napravil na občinstvo, posebej pa še na strokovnjake, najboljši vtis. Pač pa bi priporočali novemu kapelniku, da uvede, posebno bi narazčaja, več discipline, ki je že precej zrahlinja.

Romanje k Mariji Bistrici. Dne 26. in 27. avgusta t. l. bo romanje k Mariji Bistrici združeno z izletom v Zagreb, Rajhenburg in Celje. — Iz Ptuja vozi poseben vlak in sicer dne 26. t. m. ob 7.30 zjutraj. Skupna vožnja stane 65 Din za osebo.

Naznanila

Liubljana

Pri Sv. Mariji nad Medvodami bo ob ugodnem vremenu danes popoldne ob 3. pete litanije M. b. Člani Stolne prosvete in prijatelji vljudno vabljani. Odbor z opoldanskim vlakom.

1 Fantovski krožek na Kodeljevem bo imel jutri ob 8.30 v Salezijanskem mladinskem domu sestanek. 1 Občastni odbor elektromonterjev v Ljubljani priredi v nedeljo 26. t. m. prvi skupni izlet elektromonterjev in vse dravke banovine na ljubljanski grad, kjer se bomo mogli ob prijetni postrežbi v restavraciji našega tovariša g. Pimeta pri pogurjenih mizah pogovoriti o naših sinovskih zadevah. Obenem se bomo dogovorili tudi glede naše ekskurzije v elektrarno na Falk.

1 Nočno studio imajo lekarni danes: mr. Bekar, 38, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 30, in mr. Gartner, Moste. — Jutri: mr. Šušnik, Maršič trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 19, in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Drugi kraji

Veljka Nedelja. Ob slovesnosti 70 letnice župniške Veljke Nedelje vprizore fararji in spomin na zahvalo našim slovenskim blagovestnikom Davorinu Petančiču, N. N. apostolu. Zbiranja vabi vse od blizu in daleč; da so te igre udeleženi, igrali pa bodo 6. in 8. septembra na marofski dvorjani točno ob 3. popoldne. Vstopnina je 10, 5 in 3 din. Zbiranje se bomo ugodno in je eterni obiskovalce še isti večer doma. Torej na evidenco! Do pri Ljubljani. Danes ob 8. zvečer vprizori Prosvetno društvo Ivan Cankarjevo dramo Jakob Ru- da v treh delanjih. Ker z omenjeno predstavo začnemo letošnjo igralsko sezono, vljudno vabimo vse prijatelje naše prosvete, da nas nocoj v obilnem številu obiščejo.

Poizvedovanja

Zelena papiga je ušla. Odda se Realijska 27-II.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 23. avgusta: 8.00 Harmoniko igra 14 letni Mirko Remškar 8.45 Čas, poročila, spored 9.00 Paul Whitemann s svojim orkestrom (plošče) 9.15 Premos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve 9.45 Verski govor (trava, g. Jože Jagodile) 10.00 Koncert Radio orkestra 11.30 Nekaj za šolo in nekaj za res (plošče) 12.30 Slovenski vokalni kvintet 13.00 Čas, spored, obvestila 13.30 Kar imamo, to vam damo (plošče po željah) 17.00 Kmetijska ura: Dvorjane na kmetih (svojezna slika, napisal g. ing. Oto Muč, izvajajo člani rad. dram. druž. 17.30 Premos izhotela Bellevue: Koncert vojaške rodb. 19.00 Napoved časa, ev. poročila, spored, obvestila 19.30 Nacionalna ura: Matos — lirski pesnik (Kordić) 19.50 Otroška ura: Pesmi o šivalih (ga. Milica Stručen-Vardič, pri klavirju prof. M. Lipovšek) 20.30 Premos simfonijskega koncerta iz Dobrne 22.00 Čas, vreme, poročila, spored 22.30 Valčkova ura — Radio orkester.

Drugi programi:

NEDELJA, 23. avgusta. Belgrad I: 19.30 Poster večer 20.00 Plesna glasba — Belgrad II: 20.00 Koncert Zagreb 20.00 Violinski koncert Aleksandra Szegedyja 20.30 Reclatcija 20.45 Koncert — Dunaj: 20.05 Radio-igra 22.30 Klavirski koncert — Praga: 21.15 Glasbeni sprehod 22.35 Koncert salonskega orkestra — Varšava: 21.00 Komorna glasba 21.30 Zabavni koncert iz Poznanja — Budimpešta: 20.00 Veseli večer 22.05 Glasbenka glasba — Afina: 21.30 Simfonični koncert — Rim: 20.40 Narodni vodja, opera, kom. Robblani — Berlin: 20.00 Koncert Hamburg: 20.30 Plesni program — München: 20.00 Koncert Radio orkestra, abora in solistov — Köln: 20.00 Večer narodne glasbe — Kölnberg: 20.00 Strunne: Kraljevin robe, opereta.

SMUČI

potrebujem več sto parov, delavnice, ki izdelujejo iste, naj pošljejo ponudbe na upravo Slovence pod »SPORT« 11991

TRGOVINO Z BARVAMI

otvorim v ponedeljek 24. t. m.

V CELJU

v ulici dr. G. Žerjave (prej Aleksandrova) v hiši gospe Roze Zamparutti, kjer bom poleg skrbne in točne postrežbe vsakomur radevolje na razpolago tudi s strokovnimi nasveti.

Členjenemu občinstvu se vljudno priporočam

S. Holobar slikarstvo in trgovina z barvami

Pozori!

Naznanilo otvoritve!

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim na dan 29. avgusta t. l.

na Miklošičevi cesti šte. 17

v stavbi Vzajemne zavarovalnice

trgovino z mešanim blagom, špecerijo, kolonialnim in delikatesnim blagom ter z raznovrstnimi deželnimi pridelki in semeni. — Kruh in prvovrstno pecivo vedno sveže.

Jamčim za točno in solidno postrežbo po najnižjih cenah. — Čeni občinstvu se za obilen poset vljudno priporočam

Š. S. PESTELJ

Tudiv naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Čevlji

za jesen

ženski elegantni moški močni lantov, štrapanci otroški lahki golzerski po meri v garantirani kvaliteti se dobe

zopet najcenejše v „Prodal. čevljev“ preje Dunajska c. 23 „Pri Polaku“ sedaj: Kolodv. ul. 11 „TRIUMF“

VENTILATORI

ZA DIJELOVI PLINSKE GENERATORE D. ČIKI, OSIJEK I. RELJKOVIČEVA 4

Inserirajte v „Slovenca“!

Členjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel

restavracijo »Koroški dvor« v Mariboru

Tvorniška ulica 30, vogel Račeve ulice. Prva skrb mi bo, vsakogar z vsem najboljšo postrežbo. Točil bom le prvovrstna ljutomerska in domača vina. Vedno sveže pivo v sodčkih. Sveža topla in mrzla jedila vam bodo vedno na razpolago. Sprejemmo tudi več abonmentov. Dnevni abonma od 8—12 Din. Poskusite in ne bo vam žal. Prepričan sem, da ostanete za vedno naš gost! Lepi prenovljeni lokali, Zdrav senčnat vrt. — Se vsem vljudno priporočava MIRKO in ANA SEVER.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moj ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

JAKOB FERJAN

posestnik

danes ob 15, previden s tolažili svete vere, za vedno zatisnil svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, 24. avg. ob 17 na mestno pokopališče.

Jesenice-Ljubljana-Zemun, 21. avgusta 1936.

JERICA, soproga; RADO in FRANJO, sinova; CILKA, IRENA in MARIJA, hčerke — in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA. Vsem, ki so kakorkoli lajšali trpljenje našemu ljubljenu

KARLU NOVAKU

ki so ga pokropili in spremlili na njegovih zadnjih poti, izrekamo iskreno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini, zavodu Vincentinu, stanovskim tovarišem za krasno cvetje, gg. pevcem »Sloge« kakor tudi godbi za ganljive žalostinke. Vsem še enkrat: Bog plačaj! Sveta maša za pokojnega se bo brala v župni cerkvi sv. Petra v torek, 25. avgusta ob 7 zjutraj. Ljubljana, dne 22. avgusta 1936.

ZALUJOČI OSTALI.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je včeraj, previden s tolažili svete vere, v 73. letu starosti podlegel rani, zadani mu od zločinske roke, naš predobri očka, tast in stari očka, gospod

MARTIN RADAJ

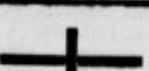
posestnik in gostilničar, bivši župan občine Čatež ob Savi itd.

Pogreb predragega pokojnika bo v nedeljo, 23. avgusta ob 16 z njegovega doma v Cerini na pokopališču v Čatežu ob Savi.

Počivaj v miru, predragi naš očka!

Cerina, Ljubljana, St. Jernej; Bregana, 22. avgusta 1936.

KRISTINA, PAVLA in ZORICA, hčerke; CIRIL VRANČIC, JANKO RECELJ in PEPI KALIN, zetje; MIRKO, MARIJA, JANEZEK, MARIJAN in NADICA, vnuki in vnukinji.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naša iskreno ljubljena soproga, predobra mati, stara mamica, gospa

Marija Košir

roj. Skrabanja

soproga nadspovednika drž. žel. v pokoju

po kratki, mučni bolezn, previdena s tolažili svete vere, za vedno zapustila.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v ponedeljek, dne 24. avgusta ob 18 iz mrtnišnice splošne bolnišnice.

Ljubljana, Stuttgart, Friedrichshafen, 22. avgusta 1936.

FRANC, soprog; FRANC, ERNEST, JANKO, VILI, sinovi; MICI, FOLDI, hčerki — in ostalo sorodstvo.

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enkolonska, 3 mm visoke petlinna vretica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Hišo

eno notranjčino (eno
sestobno, dve trisobni
stanovaji), z garažo, vr-
tom, 15 minut od pošte
v Sp. Siskl. V hiši plin,
kopalnica, elektrika, vo-
dovod, telefon in parket.
Legla krasna. Dopise na
oglasni oddelek »Sloven-
ca« pod »Gotovina 420.000
12247«. (p)

Novo hišo
v Ljubljani: 6 sob, 2 kuhinji, s pritliklinami, 500 m² ograjenega vrta, prodam proti gotovini 110.000 dinarjev. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12245.
(p)

Stavbna parcela
500 m² naprodaj blizu
tramvajske proge Trata,
St. Vid. Vprašati: Pod-
gora 24, St. Vid n. Lj. p

Manjše posestvo
obstoječe iz njive in gozda, v izmeri 1 orala, blizu mesta naprodaj za 59.000 Din. Sp. Radvanje 50, Maribor. (p)

Nova hiša

enonadstropna, z dobro vpeljšano gostilino, z nekaj zemlje, pri cerkvi, tik bano vinske ceste, v industrijskem kraju, ugodno napredaj. Pojasnila v gostilni M. Lovrač, Zagorje. (p)

Gostilniško posestvo
prometno. prodam. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 12.093. (p)

Za 15.000 Din
prodam novo zidano hi-
šico; soba kuhinja, pri-
tikline. Naslov v upravi
»Slovenca« 12.098. (p)

Posestvo *bovab*
z žago in mlinom, kateri
se nahaja na stalji to-
plički vodi, tik okrajne
ceste, zaradi družinskih

razmer napredaj. — Na-
tančna pojasnila daje
lastnik: Mernik Franc,
Žiže, pošta Loče pri Polj-
čanah. (p)

Vila
s 4 sobami in vrtom v
bližini mesta Celja ugod-
no naproday. Naslov v
podružnici »Slovenca« v
Celju. (n)

Hiša z gostilno

Veliko hišo
3 sobe, 2 kuhinji, veranda, klet, električna raz-

svetljava, primerno za
gostilno ali trgovino pro-
dam za 56.000 Din. Po-
treben kapital 30.000 Din.
Maribor, Pobrežje, Gub-
čeva 12. (p)

Hišica z vrtičkom

(p)

Večje posestvo

z vpeljano gostilno, žago
na stalni vodni pogon,
trgovina z lesom, gospe,

darskimi poslopji, zemljiščem ter obseznimi gozdi v sopol, leži tik nove banovinske ceste Radeče-Litija, se proda ali zamenja za odgovarjajočo

hišo v večjem mestu, ali pa se da za daljšo dobo v najem. Vsa pojasnila daje: Franjo Černe, trgovec, Radeče. (p)

Hiša

z dobro ludo gostilno tik
kolodvora, blizu Celja, z
elektriko in vodovodom,
zaradi selitve poceni na-
prodaj. - Pojasnila daje
Adrinek, Štore. (p)

Parcele
ugodno prodam nasproti
III. gimnazije. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 12.280. (p)

Parcele ob Galjeviči
ugodno naprodaj. Vprašati: Fujan, krovec, Galjeviča. (p)

Bolni na pljučih!
Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji
novi umetnosti prehranjevanja
ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega na-
čina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga.
Nočno znojenje in kašelj preneha, teža telesa se
zviša ter po popolnjeni sčasoma bolezen preneha.

R e s n i m o ž j e
zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in
o radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom
prehranjevanja, tem boljše.

Popolnoma zastoj!
dobite mojo knjigo, iz katere boste erpali mnogo
koristnega. Ker ima moj založnik samo
10.000 komadov za brezplačno
razpošiljanje, pišite takoj, da se boste mogli tudi Vi
priključiti med one srečneže.

Zbiralnica za pošto:
ERNST PASTERNAK, Berlin S.O.
Michaelkirchplatz 13, Abt. C. 516.

VILA

v mestu Slov. Bistrica št. 114, visokoprtilična, s štirimi sobami in posredskimi prostori, vsa podkletena, veranda, parketirana, električna razsvetljava, posebno gospodarsko poslopje, dobra pitna voda, zelenjavni in cvetlični vrt, sadonosnik, njiva v skupni izmeri 51 arov, se pod ugodnimi pogoji proda. Ponudbe na »Ljudsko samopomoč« v Mariboru, Grajski trg 7.

Gostilno pri Mariboru
ob prometni cesti blizu farne cerkve, s velikimi prostori — takoj ugodno prodam. — Pojasnila daje Janko Rečnik, trgovec, Hoče. (p)

Dobro podjetje
s obširno prtilično hišo v Ljubljani prodam ali sprejemam sodelujočega družabnika. Ponudbe pod »A 33« 12.311 na upravo »Slovenca«. (p)

Naprodaj gostilna
na tujsko-prometnem kraju, zraven tekstilne tovarne v bližini Maribora. Zraven spada tudi vodna žaga 14 k. s., ugoden prostor za lemo trgovino. V plačilo se sprejemajo knjižice mariborskih zavodov. Ponudbe pod »Gostilna«, Maribor, poštni predal 24. (p)

Večje posestvo
krajno, arondirano, blizu Maribora, prodam. Ponudbe na upravo »Slov.« Maribor pod »Dobročakom« 12.290. (p)

Posestvo
14 oravov, s lepo stanovanjsko hišo in gospodarskim poslopjem, ugodno napredaj. Vprašati v gostilni Mandl, Zg. Radvanja, Maribor. (p)

Hišo
tudi v okolici Ljubljane, kupim. Del plačam s lepimi stavbiščem; poleg vodovoda, elektrika, ostalo gotovina. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod »A 1333«. (p)

Naprodaj posestvo
6 oravov zemlje v enem kosu, prvovrstne, ob cesti in potoku, 1 ora gozda. Cena 45 tisoč. Postaja Mestnje-Pristava, Sodna vas 43. (p)

Zemljišče za stavbe
naprodaj. Vprašati: Ljubljana, Stepanja vas 36, Kodeljevo. (p)

Vila!
Kdor plača 2000 Din mesečno, dobi po moji smrti vilo, vredno 250.000 Din. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Nova vila« števil. 12177. (p)

Nova, davka prosta hiša
s vpeljano trgovino, v industrijskem kraju, takoj napredaj za 100.000 Din. — Potreban kapital 60.000. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Lepa točka« št. 12175. (p)

Dve stavbni parceli
v bližini glavnega kolodvora, ena okoli 900 m², s se zgrajenimi obsežnimi pisarniškimi prostori (10 sob), druga okoli 3000 m², s se zgrajenimi obsežnimi skladišči in 2 nadzidanimi dvosobnima stanovanjema, primerna za industrijske svrhe, se ugodno prodasta za gotovino ali za višje knjižice Ljudske posojilnice. Po dogovoru se eventuelno en del kupnine kreditira. Pojasnila daje odvetnik dr. Josip Hacin, Beethovnova 12, telefon 24-36. (p)

Hišo s sadnim vrtom
in njivo, blizu kolodvora, Virmarje št. 37, p. Skofja Loka, prodam. Polzeve se pri M. Kumer, Zmitnece 17, p. Skof. Loka. (p)

Trgovino
z mešaním blagom v najpomembnejši ulici Zagreba prodam zaradi selitve v lastno hišo. — Vprašati: Zagreb, Solovjeva ul. 7, dvorišče, I. nadstropje. p

Nova hiša
petstanovanjska, 15 min. od kolodvora, zaradi bolnezi ugodno napredaj. — Vprašati: Mahorič Jera, Pekre 78, pri Mariboru.

Trgovino na deželi
brez konkurence, ob dražestih Ptuj—Maribor, prodam. — Anton Jurgec, Skorba pri Ptuj. (p)

Enostanovanjska hiša
visokoprtilična, 2 veči, 1 manjša soba, kuhinja s plinom, prostorna klet, drvarnica, pralnica in druge pritlikline, veliko lepo dvorišče s pergolo in drevjem in velik zelenjavni vrt — se odda v najem s 1. oktobrom. Polzeve se: Jančeva ul. 18, Bežigrad. (p)

Nova hiša
s dobro vpeljano trgovino in trafiko, na lepem položaju v St. Janžu na Dolenjskem, se proda ali zamenja za primerno hišo v večjem mestu. Vsa pojasnila daje: Franjo Černa, trgovec, Radeče. (p)

Vnajem
ISČEJO:
V najem vzamem mlin! Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Trezor«, soliden« št. 12172. (m)

ODDAJO:
Prostor za skladišče ugodno oddam. Sv. Petra cesta 47. (n)

Lokal
v centru oddam takoj za trafiko ali obrt. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12186. (n)

Prodamo
Novosti!
Obsevalni aparat Quarz-Lampe za gospode zdravnik, sanatorije in privatnike, novi izdelek. Cena nizka. Elektro S. Kolar, Ljubljana. (1)

Naprodaj
pulti, stelaže, blagajna, nacionalna, dve izlozbeni okni s roloji, to je celotna trgovska oprema skupno ali posamezno. — Ogleda se: Drogerija Gregorič, Prešernova 5. 1

Kislo zelje, repo
in sarmo, prvovrstne, po brezkonkurenčni ceni dobavljam vsako množino. Homan, Ljubljana, Sv. Petra c. 31, tel. 35-39. (1)

Globok otroški voziček
prodam. — Lavričeva 11, Bežigrad. (1)

Parni kotel
stoječ, s 6 atm., preskušeni in v obratu, prodaj Jos. Kirbiš, Celje. (1)

Izdelovalnica
gamaš in kravat zaradi boleznih poceni napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 12116. (1)

Prodaj
400 komadov dobro ohranjenih vreč (bale) za ogle, Šturk Martin, Ljubljana, Zabajak 1. (1)

Prvo košnje trave
prodam. — Polzeve se: Sv. Petra cesta 34. (1)

Zalogo jaje in sadja
po najnižji ceni — ima Baloh, Kolodvorska 18.

Za poletje in vroče dneve!
Ostanki Mariborskih Tekstilnih tovarn

brez napak, pristnobarvni. »Paket serija S« vsebina: 15—21 m prima oksfordov, touringov in celirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket serija S/O« istotako 15 do 21 m za ženske pralne obleke, dečke (Dirodli), in najlepših barvah, predpasniki itd. — Vsak paket poštino prosto samo 107 Din. — Za isto ceno »Paket serija P« vsebina: 15 do 20 m platna, posteljina, žensko, moško in namizno perilo, barvasto, ter »Paket serija P/O« 10 do 15 m istege najfinejšega belega blaga. — Neprimeren vzamem nazaj in zamenjam. Daje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. — Vzorci brezplačno.

»Kosmos«, razpošiljalnica ostankov, Maribor, Dvofakova cesta št. 1.

Koroške brusnice
(PREISELBERER) dnevnoro sveža, razposilja od 5 kg naprej Zechner, n. rik, Libelče, Koroške.

Premog,

drva, ogilje dostavlja na dom
Bartol Anton,
Tyrševa 46, telefon 35-40.

Pozor!
Čeplje za kuhanje zga-nja ugodno kupite pri Josipu Simičiču v Novi Gradski. (1)

Naprodaj
nekaj gostilniških miz in stolov. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 12183. (1)

Poceni! Poceni!
Razprodaja
prvovrstnih koles in silvalnih strojev vseh vrst pri »Promet« (nasproti križanske cerkve). (1)

Kostanjeve kadi
in stroj za rezanje selja ugodno prodam. Bučar, Stranska pot 9, Ljubljana. (1)

Vreče
nove in rabljene vseh velikosti dobite najceneje pri
Al. Grebenc, Ljubljana
Prilakova ulica 2.

Zaradi odpotovanja
prodam železne postelje, žimnice, slozilno posteljo, kuhinjsko kredenco, mizo, stokerle, bele omare, slike, električno stojalno svetilko, karnise, Stari trg št. 28/III, desno. (1)

Kratek klavir
za učenje, koncertne cirtre in otroški sportni voziček prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.277. (1)

Več tisoč steklenic
različnih, poceni prodam. Ponudbe pod »33« 12.312 na upravo. (1)

Cviček
pravi, dolenski, dobite v Centralni vinarni v Ljubljani.

Šivalni stroj
pogrešljiv, s okroglim čolnikom, nemški fabrikat, ki tudi šitka, poceni napredaj. Nova trgovina, Tyrševa 36. (1)

Vreče od sladkorja
porabne za fižol itd. — prodaj Jugoslavija, Ljubljana, Triglavska 9. (1)

Lepo blago
po 5 in 6 Din se že dobi v Trpinovem bazarju — Maribor, Vetrinjska ul. 15

Kolesa
ponikljana in pokromana, vseh nemških znamk — radi direktnega uvoza iz Nemčije napredaj po neverjetno nizkih cenah. — Nova trgovina, Tyrševa cesta 36. (1)

Vsem letnim oblačilom
perilu itd., smo znižali cene do skrajnosti. Prester, Sv. Petra cesta 14.

Kislo zelje, repa
nove prvovrstne, in glave za zdarme v sodčkih dobavlja vsako množino po brezkonkurenčni ceni GUSTAV ERKLAVER, Ljubljana-Kodeljevo, Povšetova 10, tef. 25-91.

Marelično žganje
(pristni destilat) razpošiljamo po pošti, s povzetjem, franko, lit. steklenica 40 Din. »ALKO«, Ljubljana. (1)

Koroške brusnice
(PREISELBERER) dnevnoro sveža, razposilja od 5 kg naprej Zechner, n. rik, Libelče, Koroške.

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trvdri Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Žensko kolo,
železno ogejno napisno table, žimnico na peresih (Federmatratze) in roza cvetoče oleandre poceni prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.007. (1)

Vsakovrsten les
tesan, rezan in oblan, po naročilu, ter razno kurivo nudi po nizki ceni parna žaga Trobec, Kozarje-Dobrova pri Ljubljani. (1)

National-blagajno
v popolnoma dobrem stanju prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.301. (1)

Kupimo
Parni kotel
izvlečni, lokomobilni, 12 gradicno rešetko, 10—12 atm., 32—35 ms kurilne ploške, kupimo. Plačilo takoj. Detaljne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Rozla« 12.139. (k)

Prešno sadje
za eksport, vagonске količine, kupim. Jos. Kirbiš v Celju. (k)

Bukove hlode
od 40 cm debelosti naprej, večjo množino kupi Matija Obrar, Maribor, Loška 15. (k)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne kronc
kupujem po najvišjih dnevnih cenah
A. KAJFEZ
urar
Ljubljana, Miklošičeva 14

Kupim manufakturno blago
za knjižico Zadrzne zvezke, Perčič, krojač, Planina, Sevnica. (k)

Peresno klavirno
(Federhammer) št. 2 in 3 kupim. Ložar M., Gamelnice, St. Vid nad Ljubljano. (1)

Smrekove plohe
od 12 do 25 cm premera in od 4 do 10 m dolžine kupim po najboljši ceni. Nadalje kupujem bukove cepanice za kurivo. Jos. Gumzej, Celje, Breg. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica 3.

Kupimo
rabljeni sirni kotel v velikosti ca. 600 litrov. Mlekarska zadruga v St. Gotardu, posta Trojane. (k)

Kupim šivalni stroj
Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Rabljen« 12266. (k)

Stare omare
kupim. Ponudbe pod »Zanesljivo čista« 12.395 na upravo »Slovenca«. k

Auto-motor
majhen avto
odprt, prodam ali zamenjam s doplačilom za majhno moderno limuzino; eventuelno jo tudi kupim. — Erjavce Janko, Stična. (f)

Avto-motor
kapacitete 100 HP, tipe »Praga«, »Saurer« ali »slične, kupim. — Rozman, mehanik, Kranj. (f)

Elektromotorji
novi in rabljeni za vse namene vedno v veliki izbiri prodaj. Lastna delavnica za prevajanje in popravilne dinamo, avtomatizirane, elektromotorjeve ter vse elektroaparate. — Izvajam vse električne instalacije za razsvetljavo in pogon.
ELEKTROPOSRETEJE
Franjo Perčič
Ljubljana, Gosposvetska 16.

Auto
s majhno porabo benzina prodam ali zamenjam za blago. Pripraven za potnika ali obrtnika. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12333. (f)

Tri motorna kolesa
najnovejši Sport Puch, Puch 250 in Sax — prodam zaradi zdravniške prepovedi. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 12.155. (f)

Stanovanja
ODDAJO:
Enosobno stanovanje v bližini univerze oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12243. (6)

Dvosobno stanovanje
s kabinetom, blizu novih šol za Bežigradom, odda za oktober Salehar, Podmilščakova 27/a. (6)

Enosobno stanovanje
novo renovirano, s pritlikino, v Novih Jaršah, v bližini šole, 20 minut od carinarnice, takoj oddam solidni stranki za 160 Din mesečno. Javni nameščenci imajo prednost. Nadaljnja pojasnila pri upravi Rozman, Poljanska cesta 16-VIII/3. (6)

Stanovanje
soba in kuhinja, se odda. Guncije št. 24. (6)

Enosobno stanovanje
in skladišče takoj oddam. Pod ježami 17. (6)

Trisobno stanovanje
lepo, soba za služkinjo, se takoj odda. Sv. Jakoba trg, št. 3/II. (6)

Lepo samsko stanovanje
s kopalnico in ostalim konfortom v novi hiši oddam. Ponudbe pod zn. »Mirna oseba« 12.315. (6)

Enosobno stanovanje
oddam. »Julijana«, Rožna dolina VIII/23. (6)

Trisobno stanovanje
lepo, solčno, v novi hiši v Zgornji Siskli, se odda pod zelo ugodnimi pogoji. Polzeve se v Naši Slogi, Tyrševa cesta 17. (6)

SOBE
ISČEJO:
Svetlo sobo
z delavnico iščem v bližini pošte, Zvezde ali franciskanov. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Čedna obrt« 12.300. (s)

ODDAJO:
Sobo
se odda z 1 ali 2 posteljama. Triglavska ulica 3, Stadion. (s)

Sostanovalec (-ko)
sprejemem. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.148. (s)

Sobo
z eno ali dvema posteljama oddam. Keršičeva 6/II, vrata 16. (s)

Mirni stranki
oddam sobo in kuhinjo za september. Meneingerjeva 39. (s)

Soba v novi hiši
se takoj odda. Boljšaka 34, Stiška, pri novi cerkvi (s)

Opremljena soba
s kopalnico, posebnim vvhodom, z eno ali dvema posteljama, se odda s 1. septembrom. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12198. (s)

Duhovnik-profesor
išče eno večjo ali dve manjši prazni sobi v bližini cerkve sv. Krištofa. Ponudbe z navedbo cene upravi »Slovenca« pod »Primerno« 12194. (s)

Opremljeno sobo
s posebnim vvhodom oddam gospodu takoj ali pozneje. Zglašiti se je v ponedeljek. Rožna dolina 7/I. (s)

Večjo sobo
s številnim takoj ugodno oddam plačila zmešani stranki. Izanska 116. (s)

Tinček in Tonček v Atlantidi

137.
Prečudna živalca z anteno.

Ko so se naveličali jahanja na hrbtu žabjeka Kvakvaka, so dečki zakhčali: »Zapikle, se skobacali na kopno in nadaljevali pot. Nenadoma sta Tinček in Tonček zaslišala preglušujočo trušč, ki je bil podoben neubrani godbi. Pogledala sta v smer, odkoder so odmevali nenavadni zvoki, in zagledala na kamnu kraj poti drobno živalco. Pomota je bila izključena: preglušujoči trušč je prihajal od te živalce!

Cip se je zasmejal: »S tem cvrčkom imamo v Atlantidi prav tako slabe izkušnje, kot jih imate vi z zvočniki. Zmoreli bi morali, če bi jih morali poslušati nocoj in dan! Pa imamo — hvala Bogu — imenitno sredstvo, da jim zamašimo usta. Poglejta! Na te besede se je Cip sklonil, pobral kamen in ga vrغل v ubogo živalco s tako silo, da je brizgnila kri jaleč naokoli. »Tako,« je zadovoljno rekel, »zdaj bo dala za vedno mir!« »Meni se pa smili,« se je oglašil Tonček. »Ubiti je pa res ni bilo treba. Saj ni nikomur nič hudega storila.« »Zdaj je že, kar je,« je Tinček skomignil z ramo. Po toči je prepozno zvonitil!

Prazno sobo
oddam. Viš 152, Cesta na Brdo. (s)

Opremljeno sobo
lepo, oddam. — Staretova ulica 31. (s)

Pouk
Gimnazijec višješolec išče v Mariboru instrukcije za stanovanje. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru pod 1230. (u)

Brezplačni tečaj
moškega in damskega krojenja nudim mlademu krojaču in šivilji, ki ima voljo po končanem tečaju nastopiti službo krojnega risarja z dobro plačo in stalno službo. Feliks Potočnik, krojna šola, Karlovce. (u)

Obrt
Kegljišča
moderna, asfaltirana, sestavne dele istih, popravila po inozemskem strokovnjaku oskrbi: Čefe-rin, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 3. (t)

Ženitbe
24 leten trgovec poroči 18—36 letno gosposlično. Slika zaželjena. Tajnost zadržana. Ponudbe na upravo »Slov.« z navedbo imovine pod »100—150.000« 12.149. (s)

Gospodična
z nekaj premoženja se želi poročiti s solidnim uradnikom ali učiteljem. Starost ne pod 35 let. — Samo resne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Ameriška Slovenka« št. 12.184. (s)

Državni namestenee
želi spoznati do 35 letno čednostno in zdravo dekle, šiviljo, v svrhu ženitve. Ponudbe podružni-ci »Slovenca« v Celju pod »Smisel življenja«. (2)

Intervencije
v vseh zadevah pri vseh oblastvih in ministrstvih izvršuje hitro in uspešno: Gospodarsko-pravna pisarna, Ljubljana, Selenburgova ulica 7/I. (f)

Vojaške informacije
za ureditve osebnih zadev daje najhitreje: Informacijski zavod, Ljubljana, Selenburgova ulica 7/I. Za informacije priložiti 12 Din v znakmah. (f)

Davčne zadeve
pritožbe, prošnje za obročno odplačevanje, odpis itd.: Davčna poslovalnica, Ljubljana, Selenburgova ulica 7/I. (f)

Zivali
Mlad bernardinec se dobi za 150 Din v vili na Golovcu. (j)

Sirite »Slovenca«!

MUZIKA LJUBLJANA
Miklošičeva c. 4
Prodaja klavirje, muzikalne instrumente, strune, glasbilen potrebnosti. Popravila in uglašuje vsa glasbila strokovnjaško in najceneje.

Bleh-instrumente
eno partijo za 16 oseb, a eno za 9 oseb, v dobrem stanju, poceni prodam. Bolčić, Zagreb, Jelačićev trg, American Bar (g)

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU
MEINEL-HEROLD 0202 ZAL. NORNICE GOSPOD. MARIBOR 1102

Razno
torbice, aktovke, nahrbtnike, peresnice, vse v veliki izbiri, priporočila Kravos Ivan, Maribor, Aleksandrova cesta 13.

Objave
Izjava!
Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za doigov, ki jih napravi moja žena. Gorjup Anton, Loke 207, Trbovlje I. (o)

Preklic!
Preklicujem in obzajuem neresničnosti in žalitve, ki sem jih razširila glede rodbin Matevza Bohinca in Filipa Jeršina na Blejski Dobravi v zvezi s tem, da sava jma pred leti dobavljala mleko. Zahvaljujem se, da sta odstopili od kazenske tožbe in mi odpustili. Blejska Dobrava, 20. avgusta 1936. Černe Marija. (o)

Svoj naslov
naj sporoči, kdor ima kaj plačati, n. pr. zavarovalno premijo »Koruni«. Prvi češki splošni delniški družbi za zavarovanje na življenje v Pragi, upravi »Slovenca« pod »Koruna«. Stroški se povrnejo ev. dobi nagrado. P/12184. (r)

Hitro, dobro, poceni
popravi vaše čevlje »EXPRESS«
brzopopravilnica čevljev in galas
M. TREBAR
Ljubljana, Sv. Petra c. 6

Za šolo
torbice, aktovke, nahrbtnike, peresnice, vse v veliki izbiri, priporočila Kravos Ivan, Maribor, Aleksandrova cesta 13.

Specijalna mehanična delavnica
za popravila avtomobilov, motornih koles
in vsa v to stroko spadajoča dela

J. KRALJIČ - Ljubljana

Gospodstvska cesta 13 Tel. 2535
Specijalni oddelki za popravila Diesell-motorjev.

2/3 AVTOMOBILOV

na celem svetu vozi s

Champion

Glavno zastopstvo in skladišče
ROBERT WEINBERGER, ZAGREB
Gunduličeva ul. 16.

Mizarji!

Okovje za stavbe in po-
hišstvo, klej itd., izberete
najceneje tudi na hranil-
ne knjižice pri

»Jeklo«

Ljubljana, Stari trg.

Cunje

krojaške odrezke, stari
papir, tekstilne odpadke,
ovčjo volno, kupi vsako
množino

Arbeiter, Maribor,
Dravska 15.

Otroške vozičke kolesa

kupite ugodno pri
S. REBOLJ & DRUG.
Ljubljana, Gospodstvska 13

ČITAJTE IN ŠIRITE
»SLOVENEČ«

Za šolo! Bata

Najlažji, najtrpežnejši in najudobnejši telo-
vodni čevlji pripravljeni za vse vrste sporta.

Od vel. 30-34 Din 29.-
" " 35-42 " 35.-

Najbol priljubljeni in največ zahtevan otroški
čevlji iz finega telečjega boksa s čvrstim us-
njenim podplatom.

Od vel. 30-34 Din 69.-
" " 35-38 " 79.-

Trpežni in čvrsti čevlji iz močnega debelega
usnja in s gumastim podplatom zelo prikladni
za nemirne dečke.

Od vel. 30-34 Din 39.-
" " 35-38 " 45.-

Visoki čevlji iz močne kravine s neraztrgli-
vim in nepremočljivim gumastim podplatom.
Neophodni za šolske dečke, za deč, blate in
sneg.

Od vel. 30-34 Din 45.-
" " 35-38 " 59.-

Najprikladnejši dekliški čevlji za šolo in
ulico, iz finega okrašenega boksa s za-
porko čez rist in močnim usnjenim pod-
platom.

Vinogradarsko-vinarska zadruga - Vis

je **otvorila skladišče** v Ljubljani, Podmilščakova ul. 4
(v hiši bivše Sternove trgovine z vinom)

kjer ima stalno v **pristna vina z otoka Visa**

iz lastnih vinogradov. Prvovrstna kakovost. Belo, črno, in „dingač“ po najnižjih cenah.

Pridite! Polkusite! Prepričajte se!

JEŠENSKI LIPSKI SEJEM 1936

od 30. avgusta do 3. septembra

60% popusta na nemških državnih železnicah;
po železnicah drugih držav znatne olajšave.

Vse informacije daje: Častni zastopnik

Ing. G. TÖNNIES - Ljubljana, Tyrševa c. 33,
Telefon 2762, in Zvanični biro Lajpciškeg
Sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33

JADRANSKA PLOVIDBA D.D. SUŠAK

Dnevna brza parobrodna služba s Sušaka za
Dalmacijo in obratno, z odhodom s Sušaka
ob 16 ur.

Dnevne redne parobrodne zveze v vse smeri
in za vsa kopališka in letoviška mesta ju-
goslovanske obale.

Prijetna turistična potovanja za Dalmacijo,
nadalje za Dalmacijo in Grško, vključno
vožnja, hrana in postelja, po zmernih
cenah.

Dvakrat tedensko brza proga iz Benetk za
Dalmacijo in obratno.

Redna parobrodna služba za prevoz potni-
kov in tovara s Sušaka, iz Trsta in Benetk
za Dalmacijo, Albanijo in Grško.

Prvorazredni parniki - dobra kuhinja in
postrežba.

Zahtevajte prospekte!

POJASNILA DAJE DIREKCIJA NA SUŠAKU, NJENE AGENTURE,
VSI URADI »PUTNIKA« IN DRUŠTVA »WAGONS-LITS/COOK«

Modroce

postelne mreže, železne
zložljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetniške
izdelke tudi na ceneneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik, Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, žime, cvilba za
modroce in blaga za
prevleke pohištva.

Za vlaganje

kis, špirit, žganje, rum

pri **Jakob Perhavec**

Maribor, Gosposka ulica 9

Kupujte pri naših inserentih!

Alja Rahmanova:

36

Tovarna novega človeka

Roman.

»Otrok božji!« je odgovorila stara Mihajlovna; nato
so sevrata takoj odprla. Star mož v dolgi beli rubahi-
jima je stopil nasproti s svečo v desnici. Tiho, brez besed
je vodil došli po dolgem hodniku v veliko sobo pod cer-
kveno ladjo. Prostor so neprijetno razsvetljevale tri
sveče, ki so bile postavljene pred temno ikono. Ob
stenah so stale klopi, na katerih so sedeli številni moški
in ženske, vsi oblečeni v dolge, do tal segajoče bele
srajce.

Ena izmed žen je stopila k Njurki, jo prijazno po-
trepljala po rami in dejala:

»Zdaj pa pojdi k Materi božji!«

Nato je prišla Njurka za roko in jo peljala k ženi,
ki je sedela na stolu poleg svete podobe. Njurka je bila
tako razburjena, da ni mogla pogledati kvišku; videla je
samo belo srajco in dve roki z dolgimi, bledimi prsti.

»Zakaj si prišla?« je vprašala žena Njurko, ki je
medtem padla pred njo na kolena.

»Prišla sem, da bi rekla svojo dušo. Toda kdo je
porok zate?« je vprašala žena s strogim glasom dalje.

»Kristus sam, Gospod nebes!« je povedala Njurka
načeni odgovor.

»No, glej, da Kristus s teboj ne bo doživel sramote!«
»Obljubljam, da z menoj ne bo doživel sramote!« je
trepetaje odgovorila Njurka.

»Zdaj boš pa prisegla!« je ukazala Mati božja. Star
mož z ikono v roki je stopil po teh besedah k Njurki in
ji ukazal, naj ponavlja, kar ji bo narekoval:

»Prisegam, da nikdar ne bom zapustila vere, ki jo
zdaj sprejemam! Prisegam, da se ne bom ustrašila nobe-

¹ Ruska srajca.

nega trpljenja, niti izgnanstva v Sibirijo, niti pregnan-
stva na Solovječke otoke, ne natezalnice, niti smrti, če
bi prišlo do tega, da bi morala za svojo vero trpeti;
prisegam, da bom dala svoje telo pohabiti in ne bom
nikdar ničesar izdala o svoji sveti veri! Prisegam, da ne
bom nikomur ničesar izdala, ne očetu, ne materi, ne so-
rodnikom, nobenemu duhovniku in nobenemu svetnemu
človeku, pa če bi me pretepali s korobači, sekali s seki-
rami; zakaj če ne bom na svoji poti zastopala božjih
stvari, me bo Bog zavrgel na drugem svetu!«

Njurka je ponavljala vse to besedilo s tihim, trepa-
tajočim glasom; ko je končala, ji je rekla Mati božja s
slovesnim glasom:

»V tej uri je stopil k tebi sveti angel Gospodov in
tvoj angel je hkrati s teboj prisegel Bogu, da te hoče
čuvati v tvoji čistosti do konca tega življenja. Ne goljufaj
svojega angela, ne goljufaj svojega Boga!«

Tedaj je stopila k Njurki stara Mihajlovna in jo od-
vedla za roko h klopi. Skoro bi Njurka starke ne bila
spoznala; nenavadna obleka, še bolj pa svojevrstno slav-
nostni izraz njenega obličja sta jo popolnoma izpreme-
nila. Zdaj je vsa občina zapela pesem s čudno zamol-
klimi glasovi, najbrž zato, da bi jih ne slišali zunaj
cerkve. Ko je petje izvenelo, je položila stara Mihaj-
lovna nanovo sprejeti članici barvast pas okoli ledij, kot
so ga nosili vsi zborovalci. Vse te stvari so se za Njurko
izvršile kot v megli in imela je občutek, kakor bi ji na
ramenih rastle peruti. Solze so ji v potokih tekale iz oči,
ko so zdaj drug za drugim stopili k njej in ji čestitali
k prerodenju duše. Tudi v očeh teh ljudi so blestele solze
veselja; trepljali so jo po ramenih, jo poljubljali in se
smejali. Potem so šli vsi navzočni k Materi božji, po-
kleknili, se dotaknili s čelom mrzlih kamenitih tal in
zopet vstali, da so jo poljubili na usta. Čudno mrzla so
se zdela Njurki ta usta; zdelo se ji je, da je to zrak z
drugega sveta, milost, ki je pihljala nanjo.

Zopet so zapeli pesem, od katere Njurka ni razu-

mela niti besede; toda vedno obilneje so ji tekale solze
ganjenosti po licih in srce ji je napolnilo čustvo toplote
in veselja, o kakršnem ni nikdar niti sanjala. Videla je,
da so jokali tudi vsi drugi okoli nje. Splošna razbur-
jenost je rasla od minute do minute — tedaj se je dvignil
starček, ki ji je prej narekoval besede prisege; ukazal
je, naj vsi umolknejo, pokropil navzočne z vodo iz vrča
in začel govoriti:

»Velikega veselja smo bili deležni danes! Nova go-
lobica je priletela na našo ladjo, nova sestra je prišla
k nam! Naš današnji shod naj bo posvečen nje, ki je
danes pred našimi očmi umrla in kot nov človek vstala
od mrtvih. Velika žalost jo je zadela, toda ta žalost jo
je privedla k nam in se je tako izpremenila v veliko ve-
selje; zakaj če bi ne bila prišla k nam, bi bila njena
duša pogubljena.«

Zdaj se je obrnil k Njurki in nadaljeval:

»Ti moja ljuba, moja ljubljena sestra! Tebi hočem
govoriti danes! Tebi hočem povedati, kako moraš živeti
zdaj, ko si prišla k nam, ljudem božjim. Predvsem si
moraš zapomniti, da ti mora biti odslej za večno nekaj
popolnoma tujega vse, kar se godi zunaj v svetu. Biti ne
smeš enaka ostrženim dekletom z rdeče namazanimi
ustnami, ki jih je zdaj toliko! Ne brigaj se za svojo zu-
nanjost, zakaj popolnoma vseeno je, v kakšni posodi je
tvoja duša, ki si jo danes darovala Bogu. Ne nosi prsta-
nov in ne zapestnic, ne oblači se v svetle in kričeče
obleke, nosi vedno temno ruto okoli glave. Ne skušaj, da
bi s takimi sredstvi opozarjala nase moške, temveč trudi
se, da zatreš v sebi mesenost! Odslej ne smeš jesti mesa,
piti opojnih pijač in ne kaditi, kot delajo nesramne de-
klina tam zunaj. Dvakrat na teden se moraš zdržati sploh
vsake jedi in tudi ob drugih dneh jej le toliko, kolikor
je potrebno za življenje tvojega telesa. Z vsemi ljudmi
živi v miru, zakaj vsi so ti bratje in sestre. Svet tu zunaj
se pogreza v blato in grehe in zaradi tega moraš biti
usmiljena z ubožci, ki ne morejo najti poti k Bogu!

Celoletna naročnina na:
Zbirko domačih pisateljev, 3 vezane knjige Din 132.- ali mesečno Din 11.-
Zbirko domačih pisateljev, 3 vezane knjige Din 156.- ali mesečno Din 13.-
Kosmos.
Jugoslovanska knjižarna